

RASEBORG
RAASEPORI

Talousarvio ja talous- suunnitelma 2016–2018

SISÄLLYSLUETTELO

Raasepori suurten muutosten edessä	1
Talousarviorakenne 2016	4
Tuloslaskelma meno-/tulolajeittain	5
Tuloslaskelma 2016-2018	6
Rahoitusosa 2016-2018	7
Käyttötalous 2016-2018	
<i>Toimiala: Konsernihallinto</i>	8
Konsernihallinto	9
<i>Toimiala: Yleis- ja taloushallinto</i>	14
Yleis- ja taloushallinto	15
<i>Toimiala: Perusturva</i>	18
Oma tuotanto	20
Viranomaistehtävät	27
Hallinto ja ulkoisia sopimuksia	29
Erikoissairaanhoido	32
<i>Toimiala: Sivistys</i>	34
Sivistys	36
Kulttuuritoiminta	40
Vapaa-aikatoiminta	43
<i>Toimiala: Yhdyskuntatekniikka</i>	45
Yhdyskuntatekniikka	50
Kaavoitus, ympäristö ja rakennusvalvonta	55
Raaseporin Vesi	59
Investoinnit 2016-2018	61
Talousarvion yhteenveto	68
Ulkoiset ja sisäiset tulot ja menot toimialoittain	69
Ulkoiset ja sisäiset tulot ja menot	70
Yhteenveto toimialueittain	71
Kunnan ja liikelaitoksen tuloslaskelma 2016	74
Kunnan ja liikelaitoksen rahoituslaskelma 2016	75
Tuloslaskelma meno-/tulolajeittain (ilman liikelaitosta)	76
Talouden lähtökohdat, verot ja valtionosuudet	77
Kaupunki työnantajana	87
Investoinnit talousarviossa	89
Liikelaitokset ja konserniyhtiöt	91

RAASEPORI SUURTEN MUUTOSTEN EDESSÄ

Käyttötalous

Vuoden 2016 talousarvio on realistisella pohjalta ja osoittaa 0,6 miljoonan euron alijäämää. Talousarviovuodesta tulee tavallista parempien ansiosta, että valtio maksaa vuonna 2016 kustannustasoituksen kunnille korkeampien valtionosuuksien muodossa. Ilman tätä tasoitusta alijäämä olisi 2 miljoonaa euroa suurempi.

Taloussuunnittelukaudella (2016–2018) tulee Raaseporin alijäämä olemaan noin 7 miljoonaa euroa, ellei ryhdytä toimenpiteisiin kaupungin talouden tasapainottamiseksi. Vuoden 2014 lopussa kaupungilla oli 12,5 miljoonan euron alijäämä aikaisemmilta vuosilta. Vuonna 2015 kaupungin alijäämäksi arvioidaan muodostuvan 0,5–1,5 miljoonaa. Tarkka summa saadaan vasta mahdollisten kiinteistökauppojen jälkeen.

Investoinnit

Taloussuunnitelmassa on yhteensä 46,2 miljoonan euron arvosta investointeja kolmen seuraavan vuoden aikana. Kaikkien suunniteltujen investointien toteuttaminen kasvattaa kaupungin velkataakkaa noin 33 miljoonalla eurolla, 121 miljoonasta eurosta 154 miljoonaan euroon. Velkataakka asukasta kohti kasvaa 4 200 eurosta 5 400 euroon.

Päätelmä vuosista 2016-2018

Taloussuunnitelma ei ole kestävä, jos katsotaan taloudellisia näkökohtia, eikä kaupunki voi tulla täyttämään niitä vaatimuksia, jotka uusi kunallislaki asettaa talouden tasapainottamisen suhteen.

Kaupunki aloittaa nyt kokonaisvaltaisen muutosprosessin, joka tulee koskemaan kaikkia kaupungin työntekijöitä. Jos kaupungin talous aiotaan tasapainottaa tulevien viiden vuoden aikana, muita vaihtoehtoja ei ole. Nyt aloitettava prosessi kantaa nimeä "Raasepori 2016".

Alkava työ ottaa myös huomioon sen mahdollisuuden, että hallituksen suunnitelmat uusista itsehallintoalueista ja sairaanhoitoalueista toteutuvat.

Toimenpiteet taloudellisen tilanteen pohjalta

Raaseporin taloudellinen tilanne edellyttää voimakkaita toimenpiteitä, jotta talous saadaan tasapainoon. Kaupunginhallitus päätti lokakuussa 2015, että kaupungin organisaatio ja palvelurakenteet tarkistetaan.

Kaupungin toiminnassa tärkeitä painopisteitä lähivuosina ovat:

- uuden, yksinkertaisemman hallinto- ja luottamushenkilöorganisaation luominen uudella hallintosäännöllä
- palvelurakenteen tehostaminen, mikä tapahtuu uuden, konkreettisen toimenpideohjelman kautta
- uudet it-ratkaisut
- uusi ote elinkeinoelämän kehityksestä
- kaupungin rakennusten ja kiinteistöjen kokonaisvaltainen läpikäynti, ja niiden tehokkaampi käyttö
- panostukset henkilöstön osaamiseen ja motivaatioon
- panostus kaupunkiin muuttoon, asuntoihin ja lähiympäristöön, mm. rakennusjärjestyksen päivityksen kautta ja yksinkertaistamalla asioiden käsittelyä

Hanke, joka koskee uutta organisaatiota ja uutta palvelurakennetta, on nelivaiheinen:

1) Selvitysvaihe

Kaikki kaupungin toimialat käyvät läpi koko toiminnan. Selvitetään, mitä toiminta maksaa eri toimipaikoissa tällä hetkellä, ja verrataan, mitä kustannussäästöjä voitaisiin saavuttaa erilaisilla

muutoksilla. Tarkastettavina ovat myös eri ostopalvelut ja yhteistyösopimukset.

Laaditaan erilaisia malleja uudelle virkamiesorganisaatiolle ja uudelle luottamushenkilöorganisaatiolle. Verrataan muihin, samankokoisiin kaupunkeihin.

2) Ehdotusvaihe

Valmistelu tekee selvitysten pohjalta ehdotuksen. Kaupunki pyytää lausunnot lautakunnilta.

Laaditaan ehdotus uudeksi virkamiesorganisaatioksi ja uudeksi luottamushenkilöorganisaatioksi.

3) Päätösvaihe

Valtuusto tekee päätöksen touko-kesäkuussa 2016. Ensin hyväksytään uusi hallintosääntö ja sen jälkeen uusi palvelurakenne.

Hallintosääntö perustuu sille, että rakennetaan uusi, kevyempi ja tehokkaampi organisaatio.

Palvelurakennetta muutetaan siten, että toimintapaikkojen määrää vähennetään toimintoja yhdistämällä.

4) Täytäntöönpanovaihe

Kaupunginhallitus panee päätökset täytäntöön vuosina 2016–2018. Eri lautakunnat voivat toteuttaa tiettyjä osia.

Työtapa

Selvitykset ja valmistelun tekee pääasiassa kaupungin oma henkilöstö. Ulkopuolista asiantuntemusta voidaan käyttää lyhyissä ja selvästi määritetyissä tehtävissä kouluverkon ja kiinteistöjen käytön selvityksissä.

Kaupungin kaikille osastoille ja yksiköille tulee antaa mahdollisuus tehdä ehdotuksia ja ilmaista ajatuksiaan.

Tiedotus

Kaupunki järjestää tarpeen mukaan tiedotustilaisuuksia henkilökunnalle ja asukkaille.

Yhteistyötoimikunta käsittelee asiaa kokouksissaan säännöllisesti.

Muuta huomioon otettavaa

Organisaation ja palvelurakenteen muutos tulee myös muuttamaan henkilöstö- ja tilatarpeita. Laadittujen ehdotusten pohjalta tehdään sekä henkilöstösuunnitelma että kiinteistösuunnitelma, josta ilmenee kaupungin kiinteistöjen käyttö tulevaisuudessa.

Vuosi 2016 – välivuosi

Talous täytyy saada kohdalleen viiden vuoden aikana, koska kaupungin taloutta suuresta alijäämästä johtuen ei pystytä tasapainottamaan yhden talousarviovuoden aikana.

Kaupungin investoinneissa seuraavien kolmen vuoden aikana voidaan nostaa esiin kolme eri kokonaisuutta, jotka on selvitettävä tarkemmin ennen yksittäisten päätösten tekoa:

1) Raaseporin kouluverkko: Minkälainen kouluverkko Raaseporissa on ja mitkä koulut on peruskorjattava?

2) Ruokahuolto: Miten ruokahuoltotoimintoja kehitetään parhaalla mahdollisella tavalla?

3) Hallinnon ja palvelujen tilat. Raaseporin kaupunki tarvitsee keskittyneen ja tehokkaan hallinnon siihen kuuluvine nykyvaatimuksia vastaavine tiloineen. Tammisaaren Fix-talon vuokrasopimus päättyy 31.12.2016. Kaupunki on ostanut kiinteistöjä Tammiharjun alueelta ja suunnittelee kunnostavansa päärakennuksen kaupungin hallinnon käyttöön. Karjaalla pitää

kunnostaa Lönnbergin kiinteistö, Fokus-talo ja Grabbegården. Lisäksi seisoo vanha sairaanhoitokoulu Tammisaarella, Raaseporintie 5:ssä, suurelta osalta tyhjiään.

Raasepori tarvitsee kaupungintalon, jossa hallinto voi toimia pitkällä tähtäyksellä. Valtuusto on tehnyt päätöksen Fix-talon toiminnan muuttamista Tammiharjun alueelle. Ottaen huomioon kaupungin kaikkien investointien taso lähivuosien aikana, tulee tilojen käytöstä tehdä uusi kokonaisvaltainen tarkastus ennen yksittäisten hankkeiden aloittamista.

Mitä enemmän toimintaa saadaan saman katon alle, sen tehokkaampi Raaseporin kaupungista tulee.

Rakennukset, joita ei tarvita kaupungin toimintaan, myydään. Strategian on oltava, että luodaan tehokas hallinto ja että kiinteistöjä käytetään ahkerasti, eikä niin, että täytetään tyhjät talot kaupungin toiminnalla.

Uusia rahoitusratkaisuja pitää selvittää, jotta lainamäärä ei kasva kohtuuttomaksi.

Myös panostuksia tarvitaan

Samalla kun kaupunki supistaa kustannuksiaan, on priorisoidut hankkeet toteutettava, esim. Tammisaaren ja Karjaan päiväkotin investoinnit. Myös Mustiossa tulee tulevaisuudessa

olla oikein mitoitettu kunnallinen palvelu.

Elinkeinotoiminta kaupungin omana toimintana tarvitsee enemmän resursseja tulevina vuosina.

Kaupunki on panostanut ja tulee panostamaan Länsi-Uudenmaan sairaalaan, vanhusten asumiseen Karjaalla, tie- ja katuverkkoon, Karjaan rautatiesiltaan ja erilaisiin urheiluareenoihin.

Kirjastojen toimintaa voidaan kehittää niin, että ne tulevaisuudessa tarjoavat laajemmin kunnallisia palveluita.

Yhteenveto

Raasepori aloittaa nyt hallinnon ja toiminnan muutokset vastaamaan tämän hetken vaatimuksia ja haasteita, ja hyödyntämään niitä mahdollisuuksia, joita on vuonna 2020.

Prosessi on ratkaiseva kaupungin talouden tasapainottamisen kannalta. Veroprosenttia ei oikeastaan voida korottaa, mutta kiinteistövero tullaan todennäköisesti nostamaan tulevina vuosina, osin siksi, että valtio tarkistaa kiinteistöveron veroasteikot.

Nyt tarvitaan kaikkien ideoita ja ehdotuksia, jotta voimme luoda nykyaikaisen kaupungin. Raaseporin talous on tasapainossa vuonna 2020 kun vain tahtoa ja poliittista rohkeutta riittää.

Tom Simola
Kaupunginjohtaja

TALOUSARVIORAKENNE 2016

Talousarvion sitovuustasot valtuusto- ja lautakuntatasolla hallintosäännön mukaisesti.

TOIMIALA/elin	TOIMIALUE (11 määrärahaa)	YKSIKKÖ 1 (45 määrärahaa)
valtuusto	sitovuustaso: valtuusto*	sitovuustaso: lautakunta^
Konsernihallinto	Konsernihallinto	Tilintarkastus, Sisäiset palvelut, Kasvutoiminnot (kaupunginhallitus)
Yleis- ja taloushallinto	Yleis- ja taloushallinto	Kaupunginkanslia, Talousosasto, Henkilöstöosasto (kaupunginhallitus)
Perusturva	Oma tuotanto	Sosiaalipalvelut, Hoivapalvelut, Terveystoimintapalvelut, Työllisyyspalvelut (perusturvalautakunta)
	Viranomaistehtävät	Sosiaalipalvelut (perusturvalautakunta)
	Hallinto ja ulkoiset sopimukset	Hallinto/Tukipalvelut, Sosiaalipalvelut, Hoivapalvelut, Terveystoimintapalvelut (perusturvalautakunta)
	Erikoissairaanhoito	Erikoissairaanhoito, Yhteispäivystys, Röntgenhoito, Laboratorio, Ensihoito, Apuvälinekeskus, Eläkkeet (perusturvalautakunta)
Sivistys	Sivistys	Hallinto ja koulukuljetukset, Lasten päivähoito, Ruotsinkielinen opetus, Suomenkielinen opetus, Aamu- ja iltapäivähoitotoiminta (sivistyslautakunta)
	Kulttuuritoiminta	Kansalaisopisto, Musiikkiopisto, Museotoiminta, Kirjastotoiminta, Kulttuuritoiminta (kulttuurilautakunta)
	Vapaa-aika toiminta	Nuorisotoiminta, Urhelutoiminta ja terveystoiminta, Avustustoiminta (urheilu) (vapaa-aikalautakunta)
Yhdyskuntatekniikka	Yhdyskuntatekniikka	Hallinto, Kiinteistömuodostus ja kartoitus, yhdyskuntatekniikka, Pienvenesatamat, Länsi Uudenmaan jätelautakunta, Alueellinen pelastuslaitos (yhdyskuntatekninen lautakunta)
	Kaavoitus	Kaavoitus, Rakennusvalvonta, Ympäristö, Eteläkärjen ympäristöterveys

*Valtuusto hyväksyy nettomäärärahat tällä tasolla. Talousarviomuutokset toimialan sisällä osastojen toimintalaueiden välillä vaativat valtuuston hyväksynnän.

^Lautakunta hyväksyy nettomäärärahat tällä tasolla. Ta-muutokset toimintaluonon sisällä yksiköiden välillä vaatii lautakunnan hyväksynnän.

TALOUSARVIO 2016

Sisältää liikelaitoksen Raaseporin Vesi

TULOSLASKELMA meno-/tulolaji	2014 Tilinpäätös	2015 Talousarvio sis. TA- muutokset lokakuuhun mennessä	2016 Talousarvio	Josta Ulkoinen	Josta Sisäinen
Myyntitulot	21 797 950	22 131 370	22 757 380	10 990 160	11 767 220
Maksutulot	10 776 677	11 425 980	11 208 380	11 208 380	
Tuet ja avustukset	3 061 069	2 459 010	2 878 370	2 878 370	
Muut toimintatuotot	16 417 950	17 815 570	17 627 020	7 511 930	10 115 090
Toimintatuotot(+)	52 053 647	53 831 930	54 471 150	32 588 840	21 882 310
Henkilöstömenot	-85 309 826	-85 158 660	-86 229 710	-86 229 710	
Palvelujen ostot	-90 906 174	-92 491 260	-93 159 010	-81 325 060	-11 833 950
Aineet ja tarvikkeet	-11 497 079	-11 957 280	-11 183 400	-11 182 400	-1 000
Avustukset	-9 920 860	-11 709 060	-11 836 100	-11 836 100	
Muut toimintamenot	-15 233 619	-15 314 710	-15 609 670	-5 562 310	-10 047 360
Toimintakulut (-)	-212 867 558	-216 630 970	-218 017 890	-196 135 580	-21 882 310
TOIMINTAKATE (=)	-160 813 911	-162 799 040	-163 546 740	-163 546 740	0
Verotulot (+)	110 957 155	114 508 000	114 760 000	114 760 000	
Kunnallisvero	97 658 867	100 611 000	101 240 000	101 240 000	
Kiinteistövero	9 852 455	10 393 000	10 450 000	10 450 000	
Yhteisövero	3 445 832	3 504 000	3 070 000	3 070 000	
Valtionosuudet (+)	52 461 397	52 100 000	54 050 000	54 050 000	
Korkotulot (+)	2 137 487	2 116 000	2 069 000	2 069 000	
Muut rahoitustulot (+)	931 926	959 000	939 000	939 000	
Korkomenot (-)	-2 622 215	-2 754 200	-2 506 210	-2 506 210	
Korvaus peruspääomasta (-)	-598 533	-600 000	-600 000	-600 000	
Muut rahoitusmenot (-)	-28 098	-11 000	-10 000	-10 000	
VUOSIKATE (=)	2 425 206	3 518 760	5 155 050	5 155 050	
Poistot ja arvonalentumiset	-6 410 099	-5 475 900	-5 799 200	-5 799 200	
Satunnaiset tuotot (+)					
Satunnaiset kulut (-)					
TILIKAUDEN TULOS	-3 984 892	-1 957 140	-644 150	-644 150	
Varausten lisäys/vähennys					
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 984 892	-1 957 140	-644 150	-644 150	

Taloussuunnitelma 2016-2018

Sisältää liikelaitoksen Raaseporin Vesi

TULOSLASKELMA

€	2014 Tilinpäätös	2015 Talousarvio	2015 Talousarvio sis. talousarvio- muutokset (lokakuuhun mennessä)	2015 Ennuste syyskuu	2016 Talousarvio	2017 Suunnitelma	2018 Suunnitelma
Toimintatulot (+)	52 053 647	53 607 120	53 831 930	52 000 785	54 471 150	55 015 900	55 566 100
Konsernihallinto	20 749 642	21 721 370	21 721 370	20 996 000	22 826 970		
Yleis- ja taloushallinto	3 383 758	3 192 820	3 192 820	3 369 000	3 326 840		
Perusturva	12 516 416	12 775 640	13 000 450	12 319 000	12 422 700		
Sivistys	5 733 521	5 366 150	5 366 150	5 484 000	5 301 690		
Yhdyskuntatekniikka	3 470 050	4 321 280	4 321 280	3 966 000	4 324 680		
Raaseporin Vesi	6 200 260	6 229 860	6 229 860	5 866 785	6 268 270		
Toimintamenot (-)	-212 867 558	-214 337 160	-216 630 970	-214 637 947	-218 017 890	-220 198 100	-222 400 100
Konsernihallinto	-19 774 154	-20 392 540	-20 392 540	-19 839 000	-21 801 450		
Yleis- ja taloushallinto	-9 906 573	-9 267 820	-9 517 820	-9 694 000	-9 514 030		
Perusturva	-112 697 547	-112 673 970	-114 717 780	-114 120 000	-113 951 810		
Sivistys	-57 967 126	-58 486 520	-58 486 520	-58 284 000	-59 337 450		
Yhdyskuntatekniikka	-9 294 986	-9 862 650	-9 862 650	-9 521 000	-9 918 230		
Raaseporin Vesi	-3 227 172	-3 653 660	-3 653 660	-3 179 947	-3 494 920		
TOIMINTAKATE (=)	-160 813 911	-160 730 040	-162 799 040	-162 637 162	-163 546 740	-165 182 200	-166 834 000
Verotulot (+)	110 957 155	114 508 000	114 508 000	114 890 000	114 760 000	115 391 000	119 504 000
Valtionosuudet (+)	52 461 397	52 100 000	52 100 000	52 124 000	54 050 000	51 800 000	51 800 000
Korkotuotot (+)	2 000 014	1 956 000	1 956 000	1 956 710	1 924 000	1 950 000	1 950 000
Sisäiset korkotuotot (+)	137 473	160 000	160 000	160 000	145 000	140 000	140 000
Muut ulkoiset rahoitustuotot (+)	333 393	359 000	359 000	365 066	339 000	360 000	360 000
Muut sisäiset rahoitustuotot (-)	598 533	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000
Korvaus peruspääomasta (-)	-598 533	-600 000	-600 000	-598 533	-600 000	-600 000	-600 000
Korkokulut, ulkoiset (-)	-2 484 742	-2 594 200	-2 594 200	-2 439 408	-2 361 210	-2 750 000	-2 820 000
Korkokulut, sisäiset (-)	-137 473	-160 000	-160 000	-106 626	-145 000	-140 000	-140 000
Muut rahoituskulut ulkoiset (-)	-28 098	-11 000	-11 000	-11 036	-10 000	-11 000	-11 000
VUOSIKATE (=)	2 425 206	5 587 760	3 518 760	4 303 011	5 155 050	1 557 800	3 949 000
Suunnitelmanmukaiset poistot (-)	-6 410 099	-5 475 900	-5 475 900	-5 749 900	-5 799 200	-5 900 000	-6 000 000
Satunnaiset tuotot (+)	0	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset kulut (-)	0	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-3 984 892	111 860	-1 957 140	-1 446 889	-644 150	-4 342 200	-2 051 000
Varausten lisäys/vähennys							
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 984 892	111 860	-1 957 140	-1 446 889	-644 150	-4 342 200	-2 051 000

Taloussuunnitelma 2016-2018

Sisältää liikelaitoksen Raaseporin Vesi

RAHOITUSOSA

	2014 Tilinpäätös	2015 Talousarvio	2015 Talousarvio sis. TA- muutokset (lokakuuhun mennessä)	2016 Talousarvio	2017 Suunnitelma	2018 Suunnitelma
Varsinainen toiminta ja investoinnit						
Tulorahoitus						
Vuosikate (+/-)	2 425 206	5 587 760	3 518 760	5 155 050	1 557 800	3 949 000
Satunnaiset erät (+/-)	0	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät (+/-)	-527 488	-2 400 000	-2 400 000	-2 400 000	-1 500 000	-1 500 000
Investoinnit						
Käyttöomaisuusinvestoinnit (-)	-11 704 996	-14 200 000	-14 790 000	-12 455 000	-19 315 000	-14 440 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	20 000	700 000	700 000	140 000	0	0
Käyttöomaisuuden myyntitulot (+)	2 724 626	3 000 000	3 000 000	3 150 000	2 100 000	2 100 000
Varsinainen toiminta ja investoinnit, netto	-7 062 652	-7 312 240	-9 971 240	-6 409 950	-17 157 200	-9 891 000
Rahoitus						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset (-)		0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset (+)	425 407	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+)	12 388 649	11 600 000	11 600 000	10 000 000	29 843 000	22 891 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys (-)	-10 500 676	-11 271 800	-11 271 800	-11 999 000	-12 685 800	-13 000 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos (+/-)	4 209 224	6 604 440	6 604 440	7 858 300	0	0
Muiden pitkäaikaisten saatavien muutokset (+/-), ei talousarviossa						
Oman pääoman muutokset (+/-)		0	0	0	0	0
Talousarvion vaikutus maksuvalmiuteen (+/-)	-540 048	-379 600	-3 038 600	-550 650	0	0

Toimiala: Konsernihallinto

Luottamuselin: Kaupunginhallitus

Vastuhenkilö: Kaup.joht. Tom Simola, kaup.siht. Thomas Flemmich,

KÄYTTÖTALOUS

Toimialan perustiedot

Konsernihallinto vastaa kokonaisvaltaisesta palvelurakenteen suunnittelusta, omistaja- ja maapolitiikasta ja kehityskysymyksistä ja kasvusta sekä kokonaisvaltaisten poliittisten tavoitteiden täytäntöönpanosta. Se tarjoaa konsernille tukipalveluja, toimitiloja, ruokahuolto- ja siivouspalveluja sekä koordinoi kehitys- ja elinkeinopalvelut ja markkinoinnin.

Toimialan strategia 2016-2018

Konsernihallinnolla on kokonaisvaltainen vastuu siitä, että Raaseporin kaupungin strategian tavoitteet uudistumisesta ja kasvusta vuosina 2014–2017 ankkuroidaan kaikkiin toimintoihin.

Tavoitteena on:

- talouden tasapainottaminen ja elinvoiman varmistaminen
- edistää hyvää yhteistyötä ja positiivista asennetta
- etsiä kustannustehokkaita ratkaisuja terveydelle ja hyvinvoinnille
- etsiä mahdollisuuksia tehdä yhteistyötä
- luoda hyvin toimiva yhdyskuntarakenne
- tarjota luova ja turvallinen ympäristö kasville ja kehitykselle
- panostaa kestäväan kehitykseen

Kaupunginhallitus on aloittanut kaupungin organisaation ja palvelurakenteen läpikäynnin. Tavoitteena on, että valtuusto ennen kesää 2016 tekee päätöksen uudesta hallintosäännöstä ja uudesta, konkreettisemmasta toimenpideohjelmasta. Toimenpideohjelma koskee uutta palvelurakennetta kaupungille.

Työpaikkojen ja kaupunkiin muuttamisen kasville luodaan edellytykset. Sisäänmuutolle luo edellytykset hyvä palvelutaso ja laaja tarjonta tonteista, myös rantatonteista. Kaupungin elintärkeät yritysalueet Horsbäckissä ja Malmkullassa tarjoavat yritystoiminnalle ja teollisuudelle hyvät edellytykset. Ruukkiympäristöt, saaristo ja lähellä tuotettu ruoka ovat alueen menestystekijöitä. Hanko–Hyvinkää -radan sähköistäminen antaa Hangon satamalle ja alueelle ylimääräistä kasvuvoimaa. Karjaan matkustuskeskus parantaa joukkoliikennettä.

Kaupunki edistää tiukkaa kustannustietoisuutta, -tehokkuutta ja toimivaa seurantaa. Kaupunki omistaa monia kiinteistöjä. Realisoidaan tarpeettomat ja kuluja aiheuttavat rakennukset ja omistukset. Kaupunginhallitus arvioi projektitoiminnan hyödyt ja ohjaa tarvittaessa resursseja uudelleen. Vuokrayhtiöiden rakenteen uudistaminen jatkuu. Kaupunki antaa tarvittaessa pääomalisää turvaamaan oman pääoman vaikeuksissa olevissa vuokratallyhtiöissä. Selvitetään, voidaanko kaupungin vuokrayhtiöt fuusoida yhdeksi suureksi yhtiöksi.

Kaupunkiin rakennetaan elinkeinoelämätoiminto, aloitus vuonna 2016.

Toimenpideohjelma 2016-2018 toimialan kannalta

Toimenpideohjelma päivitetään vuosittain kunnes kaupungin kertynyt alijäämä on tasapainotettu pois. Tämä merkitsee palvelutuotannon jatkuvaa sopeuttamista, etenkin ruokahuollon, joka ei ole kehittynyt toimenpideohjelman mukaisesti.

Kustannusten tasapainossa pitämisen edellytyksiä heikentää se, että valtio on pienentänyt valtionosuusperustetta useana vuonna peräkkäin. Kaupungille säilytetään lisää vastuuta työllistää työttömiä ja korkeampi rahoitusosuus pitkäaikaistyöttömistä, mikä yhdessä lisää kaupungin kustannuksia.

Priorisoinnit 2016

Näinä vuosina konsernihallinto asettaa painopisteen päättäväisiin toimenpiteisiin vähentää kustannuksia ja edistää kasvua selvittääkseen taloudellisesti vaikeasta tilanteesta.

Maapolitiikan priorisointeja selvennetään ja laaditaan kokonaissuunnitelma kaupungin kiinteistöjen käytöstä.

Ruokahuoltotoiminto järjestetään uudelleen ja keskuskeittiöiden saneeraus jatkuu päämääränä voida tarjota terveellistä ja hyvää ruokaa pienemmin yksikkökustannuksin.

Konsernihallinto

Luottamuselin: Kaupunginhallitus

Vastuhenkilö: Kaupunginjohtaja Tom Simola

KÄYTTÖTALOUS

Toimialue

Konsernihallinto vastaa kokonaisvaltaisesta palvelurakenteen suunnittelusta, omistaja- ja maapolitiikasta ja kehityskysymyksistä ja kasvusta sekä kokonaisvaltaisten poliittisten tavoitteiden täytäntöönpanosta. Se tarjoaa konsernille tukipalveluja, toimitiloja, ruokahuolto- ja siivouspalveluja sekä koordinoi kehitys- ja elinkeinopalvelut ja markkinoinnin.

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan talousarviomääräraha on teknisesti konsernihallinnon toiminnan alla, mutta tarkastuslautakunta on itsenäinen toiminto, joka on suoraan kaupunginvaltuuston alainen. Tarkastuslautakunnalla on käytettävissään 75 250 euron määräraha toimialueen talousarviosta.

Toimialan strategia 2016-2018

Konsernihallinnolla on kokonaisvaltainen vastuu siitä, että Raaseporin kaupungin strategian tavoitteet uudistumisesta ja kasvusta vuosina 2014–2017 ankkuroidaan kaikkiin toimintoihin.

Tavoitteena on:

- talouden tasapainottaminen ja elinvoiman varmistaminen
- edistää hyvää yhteistyötä ja positiivista asennetta
- etsiä kustannustehokkaita ratkaisuja terveydelle ja hyvinvoinnille
- etsiä mahdollisuuksia tehdä yhteistyötä
- luoda hyvin toimiva yhdyskuntarakenne
- tarjota luova ja turvallinen ympäristö kasvuun ja kehitykselle
- panostaa kestäväan kehitykseen

Kaupunginhallitus on aloittanut kaupungin organisaation ja palvelurakenteen läpikäynnin. Tavoitteena on, että valtuusto ennen kesää 2016 tekee päätöksen uudesta hallintosäännöstä ja uudesta, konkreettisemmasta toimenpideohjelmasta. Toimenpideohjelma koskee uutta palvelurakennetta kaupungille.

Työpaikkojen ja kaupunkiin muuttamisen kasvulle luodaan edellytykset. Sisäänmuutolle luo edellytykset hyvä palvelutaso ja laaja tarjonta tonteista, myös rantatonteista. Kaupungin elintärkeät yritysalueet Horsbäckissä ja Malmkullassa tarjoavat yritystoiminnalle ja teollisuudelle hyvät edellytykset. Ruukkiympäristöt, saaristo ja lähellä tuotettu ruoka ovat alueen menestystekijöitä. Hanko–Hyvinkää -radan sähköistäminen antaa Hangon satamalle ja alueelle ylimääräistä kasvuvoimaa. Karjaan matkustuskeskus parantaa joukkoliikennettä. Olemassa olevan junaliikenteen säilyttämistä priorisoidaan kaikessa edunvalvonnassa.

Kaupunki edistää tiukkaa kustannustietoisuutta, -tehokkuutta ja toimivaa seurantaa. Kaupunki omistaa monia kiinteistöjä. Realisoidaan tarpeettomat ja kuluja aiheuttavat rakennukset ja omistukset. Kaupunginhallitus arvioi projektitoiminnan hyödyt ja ohjaa tarvittaessa resursseja uudelleen. Vuokrayhtiöiden rakenteen uudistaminen jatkuu. Kaupunki antaa tarvittaessa pääomalisää turvaamaan oman pääoman vaikeuksissa olevissa vuokrataloyhtiöissä. Selvitetään, voidaanko kaupungin vuokrayhtiöt fuusoida yhdeksi suureksi yhtiöksi.

Kaupunkiin rakennetaan elinkeinoelämätoiminto, aloitus vuonna 2016.

Matkailutoimisto vastaa informaatiopalveluista matkailijoille ja vierailijoille sekä kaupungin ja matkailutuotteiden markkinoinnista. Matkailutoimisto tekee yhteistyötä paikallisen LUMO matkailuyrityksen kanssa sekä edustaa kaupunkia Uudenmaan ja Etelä-Suomen matkailuyhteistyössä.

Matkailua edistetään Länsi-Uudenmaan yhteisen matkailustrategian ja kaupungin strategian mukaisesti. Raasepori on jäsenkuntana yritysomisteisessa paikallisessa matkailuyrityksessä LUMO OY, jonka toiminta alkoi 1.8.2014. Nykyinen sopimus LUMOn kanssa päättyy 30.4.2017. Länsi-Uusimaalla tulisi olla yhteinen matkailubrändi. Matkailua tuetaan

Konsernihallinto

Luottamuselin: Kaupunginhallitus

Vastuhenkilö: Kaupunginjohtaja Tom Simola

KÄYTTÖTALOUS

myös kehittämällä ruukkeja ja saaristoelinkeinoja sekä tiedottamalla tarjonnasta ja matkailutuotteiden markkinoinnilla. Kaupungin osallistuminen yhteisiin kehityshankkeisiin edellyttää, että Raaseporin matkailuyritykset aktiivisesti sitoutuvat tavoitteisiin ja osarahoitukseen. Kaupunki osallistuu mahdollisuuksien mukaan matkailun kansallisiin kärkihankkeisiin (VisitFinland), joista "Merihenkinen saaristo" -hanke sopii parhaiten kaupungin edellytyksiin.

Sisäiset palvelut:

Sisäiset palvelut vastaavat kaupungin 211 rakennuksesta käsittäen 178 000 m². Lisäksi sisäisillä palveluilla on kokonaisvaltainen vastuu kaupungin 840 vuokra-asunnon vuokrauksesta. Näistä 232 vuokra-asuntoa on suorassa omistuksessa.

Karjaan keskustassa valmistuu vuoden 2016 aikana uusi senioriasuntola (kerrosala 1 705 m²; tilavuus 5 460 m³), uusi palveluasuntola (kerrosala 3 811 m²; tilavuus 13 920 m³) ja uusi paloasema (kerrosala 1 410 m²; tilavuus 6 843 m³).

Tammisaarella otetaan huhtikuussa 2016 käyttöön uusi päiväkotiki (kerrosala 1 283 m²; tilavuus 6 250 m³) käsittäen viisi osastoa osoitteessa Koivuniemenkatu 41.

Taloussuunnittelukaudella 2016–2018 sisäisten palvelujen tavoitteena on priorisoida rakennusten sisäilmaa puhdistamalla ilmastointikanavia, huoltamalla ja säätämällä ilmastointilaitteita sekä tarkastaa rakennuksien salaojitus ja sadevesikaivot.

Raaseporin kaupungin ruokahuolto- ja keittiötoiminnalla on tällä hetkellä 12 valmistuskeittiötä ja 36 jakelukeittiötä, jotka tuottavat vuosittain yhteensä 1 421 321 ruoka-annosta. Lisäksi ostetaan päivittäin ulkopuolisilta tuottajilta 162 950 annosta. Taloussuunnittelukaudella 2016–2018 tulisi ruokahuolto- ja keittiötoiminnan muuttua siten, että valmistuskeittiöiden määrä vähenee ja ulkoa ostettujen annosten määrä lisääntyy. Pää tavoitteena on valmistaa ravitsevaa ja hyvää ruokaa taloudellisesti edulliseen hintaan, jossa palkkakustannusten osuus ruoka-annoksesta pienenee ja raaka-aineiden osuus annoshinnassa nousee.

Tavoitteena on lisäksi että keittiöt mahdollisuuksien mukaan käyttävät lähellä tuotettua ruokaa ja lähellä tuotettuja raaka-aineita.

Kaikille keittiöille on talousarviossa 2016 määrätty kiinteistön vuokratkustannukset. Kustannuksien lisäys vyyrytetään annoshintaan.

Muutokset toiminnassa 2016 toimenpideohjelman mukaan

Sopimus, joka koskee raportointityökalua Kuntamaisema, sanotaan irti.

Sisäiset palvelut

Raaseporin kaupunginvaltuuston hyväksymän ja päivittämän toimenpideohjelman lähtökohtana on henkilötövuosien ja henkilöstökulujen vähentyminen sisäisissä palveluissa ja erityisesti ruokahuollossa. Talousarviovuonna 2015 Karjaan keskuskeittiön henkilötövuosien määrä väheni yhdestätoista seitsemään. Ruokahuoltouudistus sekä henkilötövuosien vähennys jatkuu taloussuunnittelukaudella 2016–2018 koskien Pohja-, Tammisaari- ja Tenholan/Bromarv-alueita.

Siivousmitoitus tehtiin 2011–2012 ja se johti runsaan 10 % tehokkuuden parannukseen. Sisäiset palvelut vastaavat 115 000 m² siivouksesta. Siivottava pinta-ala kasvaa koska uudet rakennukset siivoaa pääasiassa sisäiset palvelut.

Ruokahuolto, siivous

Sisäisten palvelujen johtokunta sekä kaupunginhallitus ovat arvioineet Karjaan keskuskeittiön toiminnan ajalla 7.4.-31.10.2015 ja päättäneet, että tavoitteena on Raaseporin ruokahuolto- ja keittiötoiminnan muuttaminen ja parantaminen vielä lisää myös Pohjassa, Tammisaarella, Tenholassa ja Bromarvissa.

Erityistä painoa asetetaan työergonomialle ja siivoojien opastukseen, jotta nykyinen korkea sairauspoissaolo saadaan vähenemään.

Konsernihallinto

Luottamuselin: Kaupunginhallitus

Vastuhenkilö: Kaupunginjohtaja Tom Simola

KÄYTTÖTALOUS

Kiinteistöhuolto

Sisäiset palvelut toimii ensisijaisena tavoitteenaan käyttää ensiksi omia kiinteistöjä ja vasta toiseksi ulkopuolisia kiinteistöjä.

Kiinteistöhuolto on suunniteltava ja toteutettava yhdeksällä kiinteistöpoolilla. Jokaisella kiinteistöllä on kiinteistöhuollossa oltava nimetty vastuhenkilö. Yhteistyö teknisen keskuksen kanssa jatkuu koskien ulkoalueiden hoitoa.

Toiminnan muutokset 2017-2018**Ruokahuolto:**

Päätös ruokahuollon rakenteen lopullisesta muodosta tehdään ja sitä aloitetaan toteuttaa.

Siivous:

Siivousmitoitus tarkistetaan jatkuvasti ja sitä muutetaan tarvittaessa.

Kiinteistöt:

Kiinteistöt, jotka ovat tarpeettomia ja joita ei tarvita kaupungin omiin tarpeisiin, vuokrataan pitkillä vuokrasopimuksilla, mikäli mahdollista

Sisäiset palvelut laatii kokonaissuunnitelman kaupungin kiinteistöjen korjauksista seuraavien 10–15 vuoden aikana.

Konsernihallinto
Luottamuselin: Kaupunginhallitus
Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja Tom Simola
KÄYTTÖTALOUS

	TP 2014	TA 2015	Ehdotus 2016	TA 2016	TA-suunnitelma 2017	2018
Suoritteet						
Turismi						
Käyntien määrä matkailutoim.	22 935	28 000	23 000	23 000	23 000	23 000
Käyntejä matkailutoim.kotisivulla	130 572	130 000	140 000	140 000	145 000	150 000
Yksittäisten kävijöiden määrä	0	87 000	98 000	98 000	100 000	115 000
Joukkoliikenne						
Kaupungin subventoimien kuukausilippujen määrä	5 654	5 700	5 900	5 900	5 900	5 900
Sisäinen Palvelu						
Kiinteistömassa/oma	176 338	174 995	176 100	176 100	177 400	177 000
Ulkopuoliset vuokratut tilat	18 048	15 600	15 185	15 185	11 394	11 394
Kiinteistökulut €/m2/mån	4,93	5,26	5,43	5,43	5,50	5,60
Toimintakate €/m2/mån	0,96	0,58	0,52	0,52	0,60	0,70
Poistot € /m2/mån	1,07	1,13	1,25	1,25	1,38	1,44
Myydyt ruoka-annokset						
Ruoka-annoshinnat						
Päiväkodit /aamiainen	1,28	1,26	1,27	1,27	1,27	1,27
Päiväkodit /lounas	3,07	3,08	3,50	3,50	3,50	3,50
Päiväkodit /dieettilounas	3,65	3,66	3,58	3,58	3,58	3,58
Päiväkodit /välipala	1,27	1,27	1,28	1,28	1,28	1,28
Koulut /lounas	3,17	3,17	3,42	3,42	3,42	3,42
Koulut/lounas yläs./lukio	0,00	3,20	3,46	3,46	3,46	3,46
Koulut /dieettilounas	3,74	3,66	3,95	3,95	3,95	3,95
Hagahemmet päivän hinta	0,00	15,18	15,18	15,18	15,18	15,18
Hagahemmet päivän hinta dieetti	0,00	15,53	16,53	16,53	16,53	16,53
Hagahemmet dementia/Hemmet	0,00	14,31	14,31	14,31	14,31	14,31
Hagah. Dementia/Hemmet dieetti	0,00	15,31	15,66	15,66	15,66	15,66
Vanhainkodit /päivän hinta	15,69	15,18	16,39	16,39	16,39	16,39
Vanhaninkodit /päivän hinta dieetti	16,06	15,53	16,77	16,77	16,77	16,77
Vuode normaali/vrk hinta	0,00	0,00	15,25	15,25	15,25	15,25
Dieetti 1	0,00	0,00	16,88	16,88	16,88	16,88
Dieetti 2	0,00	0,00	18,85	18,85	18,85	18,85
Dieetti 3	0,00	0,00	21,21	21,21	21,21	21,21
Dieetti 4	0,00	0,00	23,35	23,35	23,35	23,35
Päivätoiminta lounas	0,00	5,70	5,70	5,70	5,70	5,70
Päivätoiminta "lekis"	0,00	6,23	6,73	6,73	6,73	6,73
Kotihoiva, ateriapk kotikuljetus		8,20	8,20	8,20	8,20	8,20
Ravioli normaali		5,35	5,35	5,35	5,35	5,35
Ravioli dieetti 1		6,47	6,47	6,47	6,47	6,47
Ravioli dieetti 2	0,00	7,00	7,00	7,00	7,00	7,00
Ravioli dieetti 3	0,00	7,51	7,51	7,51	7,51	7,51
Ravioli dieetti 4	0,00	8,05	8,05	8,05	8,05	8,05
Siivous						
Siivouspaketti 1	21,07	21,85	21,95	21,95	21,95	21,95
Siivouspaketti 2 (lopetti 2014)	0,00	25,41	0,00	0,00	0,00	0,00
Siivouspaketti ulkoinen	0,00	0,00	23,04	23,04	23,04	23,04

Konsernihallinto

Luottamuselin: Kaupunginhallitus

Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja Tom Simola

KÄYTTÖTALOUS

YHTEENVETO €	TP 2014	TA 2015 muutoksin	Ehdotus 2016	TA 2016	TA-suunnitelma 2017 2018	
Tuotot						
Myyntituotot	7 802 720	7 726 370	8 635 820	8 635 820		
Maksutuotot	7 720	8 000	6 000	6 000		
Tuet ja avustukset	66 854	39 000	42 100	42 100		
Muut tuotot	12 872 348	13 948 000	14 143 050	14 143 050		
Tuotot yhteensä	20 749 642	21 721 370	22 826 970	22 826 970	22 826 970	22 826 970
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		4,7 %	5,1 %	5,1 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-7 175 502	-7 121 520	-7 328 580	-7 328 580		
Ostopalvelut	-2 982 422	-3 266 690	-4 660 920	-4 660 920		
Aineet ja tavarat	-5 929 496	-6 163 220	-5 646 440	-5 546 440		
Avustukset	-487 070	-624 000	-532 000	-532 000		
Muut kulut	-3 199 664	-3 217 110	-3 733 510	-3 733 510		
Kulut yhteensä	-19 774 154	-20 392 540	-21 901 450	-21 801 450	-21 801 450	-21 801 450
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		3,1 %	7,4 %	6,9 %		
Toimintakate	975 488	1 328 830	925 520	1 025 520	1 025 520	1 025 520
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		36,2 %	-30,4 %	-22,8 %		
Kaupunginhallituksen ehdotus netto				1 025 520	0	0
Toimintakate		1 328 830	925 520	1 025 520	1 025 520	0
HENKILÖTYÖVUODET 31.12	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Sisäinen palvelu	202,5	191,0	184,0	181,0		
Kasvutoiminnot	3,0	3,0	3,0	3,0		
Henkilötyövuodet kaikkiaan	205,5	194,0	187,0	184,0	0,0	0,0

Toimiala: Yleis- ja taloushallinto

Luottamuselin: Kaupunginhallitus

Vastuhenkilö: Kaupunginsihteeri Thomas Flemmich

KÄYTTÖTALOUS

Toimialan perustiedot

Toimiala vastaa hallintojen toimialarajat ylittävistä tukitoiminnoista sekä yleisestä hallinnosta, talous- ja henkilöstöhallinnosta. Toimialalla on seuraavat osastot: kaupunginkanslia, talousosasto ja henkilöstöosasto. Kaupunginkansliaan kuuluu myös matkailutiedotus ja IT-yksikkö kuuluu talousosastoon.

Toimialan strategia 2016-2018

- Organisaatio ja palvelutarjonta sopeutetaan kaupungin rahoituskykyyn.
- Kaupunki edistää tiukkaa kustannustietoisuutta, -tehokkuutta ja toimivaa seurantaa.
- Edistetään seudun sisästä yhteistyötä
- Kaupunki saavuttaa tuloksia kannustavalla ja määrätietoisella johtamisella ja toimivalla johtamisjärjestelmällä.
- Kaupunki parantaa sen näkyvyyttä aktiivisella tiedotuksella ja viestinnällä.
- Johdonmukainen, työnantajan mainetta vahvistava henkilöstöpolitiikka mahdollistaa rekrytointien onnistumisen.
- Vahvistamme työn tekemisen iloa ja kannustamme rohkeisiin aloitteisiin
- Panostamme työterveyteen, joka tuottaa hyvinvointia ja vähentää sairauspoissaoloja.
- Luomme aidot osallistumismahdollisuudet – kunta on yhtä kuin sen asukkaat.
- Turvaamme kaksikielisyyden, joka tekee kulttuurista monimuotoisen.
- Sisäisen valvonnan ohjeet tarkastetaan vuoden 2016 aikana.

Yleis- ja taloushallinto

Luottamuselin: Kaupunginhallitus

Vastuuhenkilö: Kaupunginsihteerit Thomas Flemmich

KÄYTTÖTALOUS

Toimialue

Toimiala vastaa hallintojen toimialarajat ylittävistä tukitoiminnoista. Toimialalla on seuraavat osastot: kaupunginkanslia, talousosasto ja henkilöstöosasto.

Kaupunginkanslia on kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen valmisteleva ja toimeenpaneva elin. Osasto toimii kaupunginjohtajan kansliana ja avustaa kaupunginjohtajaa tämän tehtävissä. Toimialueena ovat yleishallinto ja kaupunginkanslia ja toimialue huolehtii tehtävistä, jotka käsittävät yleiset vaalit, käänöspalvelut, tiedotuksen ja sisäisen postinkulun, arkistoinnin, Tammisaaren front-office -toiminnan sekä kaupungin puhelinvaihteen.

Kaupunki ostaa velkaneuvontapalveluja Kirkkonummen kunnalta ja toimii Länsi-Uudenmaan sosiaaliamiehen isäntäkuntana ja myy potilasasiamiespalveluja Hangon kaupungille ja Kirkkonummen kunnalle..

Talousosasto vastaa taloushallinnosta ja -suunnittelusta, talousarviosta, tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta, IT-toiminnasta, tilastoinnista, hankinnoista ja riskienhallinnasta. Toimii toimialojen tukena talous-, raportointi- ja IT-asioissa.

Henkilöstöosaston vastuulla on kaupungin henkilöstökehitys, sopimusneuvottelut, palkanlaskenta, eläkeasiat, työsuojelu, oppisopimukset, kesätyöt, henkilöstökyselyt, henkilöstötilastot, johtajakoulutus, henkilökunnan etuudet ja virkistäytyminen, henkilökunnan työterveyshuolto sekä muiden toimialojen tukeminen rekrytoinnissa. Osaston ostopalvelut koostuvat pääasiassa jäsenmaksuista kunnalliselle työmarkkinalaitokselle, palkkalaskelmista, eri työterveyshankkeista, työterveyshuollosta, johtamisen, kielten ja ensiavun koulutuspalveluista, kulttuuriseteleistä ja lounaseteleistä.

Toimialan strategia 2016–2018

- Edistetään seutuyhteistyötä.
- Luodaan aidot osallistumismahdollisuudet – kunta on yhtä kuin sen asukkaat. Kaupunki osallistuu hankkeeseen Avoin hallinto.
- Kaupunki parantaa näkyvyyttään aktiivisella tiedotuksella ja viestinnällä.
- Vaalimme kaksikielisyyttä, joka tekee kulttuurista monimuotoista. Kaupunki on mukana Kansalliskieliverkostossa.
- Työkyvyn ja työterveyden parantamiseen ja ylläpitoon tarvittavat toimenpiteet.
- Asiantuntemusta ja tukea työsuojeluasioissa.
- Optimaalisen henkilömitoituksen toteutukseen tähtäävät toimenpiteet.
- Edistetään tiukkaa kustannustietoisuutta, -tehokkuutta ja toimivaa seurantaa.
- Kaupunki etsii tasapainoa menojen ja tulojen välillä.
- ICT-toiminnon kehittäminen on kaudella tärkeä osa kaupungin strategiaa.

Toiminnan muutokset 2016

- Hallintosääntö päivitetään keväällä 2016.
- Organisaatio tarkistetaan päivityksen yhteydessä.
- Sisäisen valvonnan ohje päivitetään vuonna 2016.
- Hankintaprosessia kehitetään edelleen käyttämällä enemmän sähköistä hankintajärjestelmää. Uudet hankintasäännöt EU- ja kansallisella tasolla otetaan käyttöön 2016.
- Kaupunki siirtyy Novell/GroupWise:sta Microsoft AD/Exchange:iin.
- Alueellinen IT-yhteistyö tietohallinnossa.
- Rakennusterveysasiantuntija palkataan työsuojeluhankkeeseen 2016–2017.

Yleis- ja taloushallinto
Luottamuselin: Kaupunginhallitus
Vastuhenkilö: Kaupunginsihteeri Thomas Flemmich
KÄYTTÖTALOUS
Toiminnan muutokset 2017-2018

- Kunnallisvaalit pidetään huhtikuussa 2017.
- Uusi kuntalaki edellyttää erinäisiä muutoksia taloussuunnitelman rakenteeseen, lähinnä velvollisuus kattaa alijäämä.
- Alueellista IT-yhteistyötä kehitetään.

	TP 2014	TA 2015	Ehdotus 2016	TA 2016	TA-suunnitelma 2017	2018
Suoritteet						
Kaupunginvaltuusto						
kokouksien määrä	7	8	8	8		
käsiteltyjen pykälien määrä	123	140	140	140		
Kaupunginhallitus						
kokouksien määrä	21	24	22	22		
käsiteltyjen pykälien määrä	458	500	500	500		
Maksett. palkkojen lkm per vuosi	42 865	35 000	35 000	35 000		
Jaettu ja kulttuuriseteleitä	19 400	19 000	19 000	19 000		
Henkilöstön terveystarkastukset	0	700	700	700		
Työtaturmat	119	0	0	0		
Pankkitositteita	477	450	470	470		
Ostotositteita Rondo	48 276	50 200	52 700	52 700		
Sähkö. tilitapahtumat ostot						
%-osuus	45	70	80	80		
Sähkö. tilitapahtumia myynti						
%-osuus	25	30	35	35		
Palvelimia	103	95	110	110		
Työasemia	1 531	1 500	1 170	1 170		
Liikkuvat yksiköt, hallinto	0	30	81	81		
Liikkuvat yksiköt, edu	0	290	1 597	1 597		
Käyttäjät	4 520	4 550	5 300	5 300		
Valmiita HelpDesk-tehtäviä	2 597	2 650	2 700	2 700		

Yleis- ja taloushallinto

Luottamuselin: Kaupunginhallitus

Vastuhenkilö: Kaupunginsihteeri Thomas Flemmich

KÄYTTÖTALOUS

YHTEENVETO €	TP 2014	TA 2015 muutoksin	Ehdotus 2016	TA 2016	TA-suunnitelma 2017	2018
Tuotot						
Myyntituotot	2 778 866	3 070 320	3 245 340	3 245 340		
Maksutuotot	19 364	22 000	22 500	22 500		
Tuet ja avustukset	544 042	69 500	25 000	25 000		
Muut tuotot	41 486	31 000	34 000	34 000		
Tuotot yhteensä	3 383 758	3 192 820	3 326 840	3 326 840	0	0
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		-5,6 %	4,2 %	4,20 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-3 714 947	-3 800 690	-3 804 660	-3 804 660		
Ostopalvelut	-4 282 313	-3 977 310	-4 023 600	-4 023 600		
Aineet ja tavarat	-165 568	-144 000	-144 300	-144 300		
Avustukset	-301 875	-302 000	-302 000	-302 000		
Muut kulut	-1 441 870	-1 293 820	-1 239 470	-1 239 470		
Kulut yhteensä	-9 906 573	-9 517 820	-9 514 030	-9 514 030	0	0
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)	0,00 %	-3,9 %	0,0 %	0,0 %		
Toimintakate	-6 522 815	-6 325 000	-6 187 190	-6 187 190	0	0
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		-3,0 %	-2,2 %	-2,2 %		
Kaupunginhallituksen ehdotus netto				-6 187 190		
Toimintakate		-6 325 000	-6 187 190	-6 187 190	0	0

HENKILÖTYÖVUODET 31.12	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kaupunginkanslia	19,8	19,2	17,8	16,4		
Talososasto	20,0	20,0	19,0	19,0		
Henkilöstöosasto	17,0	17,6	17,6	18,6		
Henkilötyövuodet kaikkiaan	56,8	56,8	54,4	54,0		

Kaupunginjohtaja ja konsernilakimies kuuluvat kaup.kanslian henkilövahvuuteen.

Toimiala: Perusturva

Luottamuselin: Perusturvalautakunta

Vastuhenkilö: Perusturvajohtaja Jeanette Pajunen

KÄYTTÖTALOUS

Toimialan perustiedot

Perusturvat toimialan perustehtävä on edistää kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia sekä vastata siitä, että Raaseporin asukkaille annetaan yhteistyössä perusturvatuotannon, sairaanhoitopiirin ja muiden toimijoiden kanssa laadukasta ja riittävää hoitoa ja hoivaa.

Monipuolisella palvelutarjonnalla sekä kolmannen sektorin ja yhdistysten kanssa tehtävän yhteistyön avulla tuetaan yksilön vastuunottoa omasta terveydestään. Lähtökohtana on tieto, että yksilön omat elämäntavat ja valinnat ovat ne tekijät, jotka eniten vaikuttavat terveydentilaan ja välillisesti siis kaupungin palvelutarjonnan tarpeeseen. Ehkäisevällä työllä on keskeinen merkitys.

Toimialan strategia 2016–2018

Kestävä taloudellinen kehitys omassa tuotannossa, erityishuollossa ja erikoissairaanhoidossa. Palvelurakenteiden kriittinen tarkastelu. Alueellisen yhteistyön laajentaminen.

Taloussuunnitelmakaudella saavutetaan vanhustenhuollon palvelurakennetta koskevat kansalliset suositukset.

Johtamisen vahvistus, oikeiden työkalujen kehittäminen toiminnan ohjaukseen sekä kehitystyössä että taloudessa.

Panostus työterveyteen ja hyvinvointiin, joka vähentää sairauspoissaoloja.

Kustannuskehityksen hillitseminen koskien kunnan maksuosuutta työmarkkinatuesta.

Toimenpideohjelma 2016 sekä 2017–2018 toimialan kannalta**1. Hoidon kiinteistöjen optimointi**

Toimenpide käsittää vuodeosaston muuton Meltolasta tammikuussa 2016, päihdehoidon muuttaminen osastohoidosta avohoidoksi ja muuton muihin tiloihin sekä dementia- ja mielenterveysosaston paikkaluvun pienentäminen 22:sta 15:een. Lyhytaikaishoitopaikkojen kysyntä on muuttunut toimenpideohjelman päivityksen jälkeen, mikä johtaa paikkamäärän supistuksen oikaisuun.

HUS/LUS psykiatrian ja kaupungin mielenterveys- ja päihdehuollon uudisrakennus on valmis vuoden 2017 puolivälissä. Hoitoketjuja päivitetään ja työnjako tarkistetaan/muutetaan. HUS:in hallituksen päätöksen psykiatrisen hoidon rakenteesta ja sijoituksesta yhdistettynä optimoituun tilankäyttöön odotetaan vaikuttavan kunnan kokonaiskustannuksiin erikoissairaanhoidossa/psykiatrisessa hoidossa.

2. Vanhustenhuollon rakennemuutos

Ympäri vuorokautispaikkojen määrä vähenee 31:llä vuoden 2016 aikana, koska paikkatarve vähenee huomattavasti. Panostukset avohoitoon ja muihin tukimuotoihin kotona asuville on tuottanut hedelmää ja jonot ympärivuorokautiseen asumiseen ovat lyhentyneet tuntuvasti, paikkoja on ajoittain tyhjillään. Tämä rakenteellinen toimenpide tehdään jo päätetyn toimenpideohjelman lisäksi, koska tilanne niin vaatii.

Vanhustenhuollon kaikki toimipisteet tarkastetaan tarkoituksena arvioida tilojen tarkoituksenmukaisuus ja toiminnan kustannustehokkuus, mahdollinen keskittäminen ja rakennushankkeet suunnitellaan arvioinnin tuloksen pohjalta. Laitoshoitopaikat muutetaan palveluasumispaikoiksi vuoden 2016 aikana kun Meltolan kiinteistön toiminta muuttuu Karjaan uuteen palveluasumiseen. Vuosien 2017–2018 aikana laitoshoitopaikat vähenevät entisestään ja muutos laitoshoidosta palveluasumiseen jatkuu.

3. Työllisyyspalvelut

Uusi laki monialaisesta yhteispalvelusta astui voimaan 1.1.2015. Yhteispalvelun on määrä toimia koko maassa 1.1.2016 alkaen. Paremmalla palvelulla vaikutetaan kaupungin osuuksiin työmarkkinatuesta.

Toimiala: Perusturva**Luottamuselin: Perusturvalautakunta****Vastuhenkilö: Perusturvajohtaja Jeanette Pajunen****KÄYTTÖTALOUS**

4. TK-palvelut/hoivapalvelut
Potilasvirrat terveysasemilla ja erikoissairaanhoidossa tarkastetaan. Nimetään vastuuhoidajat terveysasemilla. Yhdessä erikoissairaanhoidon kanssa aloitetaan hanke, jonka tarkoituksena on saavuttaa enemmän panostusta tarvitsevia potilaita. Kotiuttamistiimi perustetaan viimeistään 2017.
5. Ensihoitoa koskeva oikeudenmukainen maksujärjestelmä
Tavoitteena on saavuttaa suhteessa muihin alueisiin oikeudenmukainen per capita -taso.
6. Asiakasmaksujen sopeuttaminen
Laskutusjärjestelmä tarkistetaan, samoin ne maksut, joihin kaupunki itse voi lain mukaan vaikuttaa.
7. Palkkakustannusten alentaminen vähentämällä sairauspoissaoloja
8. Palkkakulujen alentaminen rakenteen tarkastuksella
Toimenpideohjelmassa tarkoitettu rakenteen tarkastus tapahtuu hallinnossa. Työtehtävien uudelleen jakaminen mahdollistaa yhden (1) henkilötyövuoden vähennyksen vuonna 2016.

Priorisoinnit 2016

Järjestelmällisemmän raportointijärjestelmän kehittäminen jatkuu tarkoituksena helpottaa sekä operatiivisen johdon että päättäjien tekemää talouden seurantaa.

Panostaminen yksikönpäälliköiden ja lähiesimiesten johtamiskoulutukseen jatkuu.

Vanhustenhuollon ympärivuorokautispaikkojen määrä vähenee 31:llä koska paikkatarve huomattavasti pienempi. Panostukset avohoitoon ja muihin tukimuotoihin kotona asuville jatkuu.

Uudet tilat TK:n vuodeosastolle ja Meltolan toiminnoille mahdollistavat panostukset uuteen hoitokulttuuriin ja lisääntyvän yhteistyön kuntoutusyksikön kanssa. Yhteistyötä LUS/päivystys- ja seurantaosaston kanssa tehostetaan koskien TK:n vuodeosastoa.

Eryistä huomiota kiinnitetään sairauspoissaolojen ehkäisyyn. Yhteistyötä työsuojeluorganisaation ja työterveydenhuollon välillä painotetaan. Sairauspoissaolosijaisten määrärahan hillitsemiseksi perustetaan sijaispooleja.

Yhteispäivystyksen täytäntöönpanoa priorisoidaan terveydenhuoltopalveluissa. Yhteistyötä arvioidaan jatkuvasti ja hoitoketjut sopeutetaan uuteen järjestelmään.

Päihdehuolto siirtyy tarjoamaan ainoastaan avohoitopalveluita tiiviissä yhteistyössä kaupungin muiden toimintojen ja erikoissairaanhoidon kanssa.

Työllisyyspalveluissa priorisoidaan toimialat ylittävää yhteispalvelua uutena palvelumuotona työttömille.

Perusturva / Oma tuotanto

Luottamuselin: Perusturvalautakunta

Vastuhenkilö: Perusturvajohtaja Jeanette Pajunen

KÄYTTÖTALOUS

Toimialue

Toimialueeseen kuuluvat sosiaalipalvelut (päihdehuolto, maahanmuuttajatoimisto), hoivapalvelut, terveyspalvelut ja työllisyyspalvelut.

Hoivapalvelut:

Hoivapalvelut tarjoaa hoitoa ja palveluja vanhemmalle väestönsalle. Hoitomuotoina ovat seniorineuvonta, päivätoiminta, jaksohoito, omaishoidontuki, kuljetuspalvelu, kotihoito, palveluasuminen, vuodeosastohoito ja pitkäaikaishoito.

Terveyspalvelut:

Terveyspalvelut palvelevat väestöä terveyskeskuksen avovastaanotolla, ehkäisevässä terveydenhoidossa, kuntoutuspalveluissa, hammashoidossa, mielenterveyshoidossa ja työterveyshuollossa.

Sosiaalipalvelut:

Sosiaalipalvelujen toimialueeseen kuuluvat ne toiminnot, jotka eivät ole viranomaistoimintoja, päihdehuolto ja maahanmuuttajatoimisto.

Työllisyyspalvelut:

Työllisyysosasto tarjoaa palveluja pitkäaikaistyöttömille ja nuorille nuorisotakuun puitteissa.

Toimialan strategia 2016-2018

Vanhuspalvelun rakenne sopeutetaan vastaamaan kansallisia suosituksia. Palvelutarpeen tarkistuksen yhteydessä tarkastetaan myös vanhustenhuollon kiinteistöt, minkä perusteella arvioidaan tulevien vuosien tarve.

Erityistä huomiota kiinnitetään sairauspoissaolojen ehkäisyyn. Yhteistyötä työsuojeluorganisaation ja työterveyshuollon välillä painotetaan. Panostuksia tehdään tarkoituksena saavuttaa motivoitunut, ammattitaitoinen henkilökunta, joka viihtyy työpaikallaan.

Uusi palveluasumisyksikkö ja senioriasuntoja valmistuu Karjaalla keväällä 2016. Palveluasuminen ja senioriasunnot toteutetaan 25 vuotisella kiinteistöleasing sopimuksella. Hoitokulttuurin kehittämistä painotetaan erityisesti.

Tehostettu ja aktiivinen lääkärin rekrytointi jatkuu. Lääkärin ja hoitajien välinen työnjako tarkistetaan. Uusia työmenetelmiä otetaan käyttöön, kuten esim. hoidon koordinointi eniten terveydenhuoltopalveluja käyttävien henkilöiden kohdalla. Tehdään yhdessä erikoissairaanhoidon kanssa.

Uudistetun sosiaalihuoltolain vaatimuksia ja seurauksia, etenkin lastensuojelussa, tarkastellaan ja arvioidaan vuoden 2018 aikana.

Työllisyyspalveluilla on aktiivinen rooli yhteispalvelun kehittämisessä ja uusia ratkaisuja työttömien työllistämiseksi etsitään.

Kaupunki selvittää senioriasumisen tarpeen Tammisaaren alueella taloussuunnitelmakauden aikana.

Perusturva / Oma tuotanto

Luottamuselin: Perusturvalautakunta

Vastuuhenkilö: Perusturvajohtaja Jeanette Pajunen

KÄYTTÖTALOUS

Toiminnan muutokset 2016

Toimenpideohjelma edellyttää seuraavia muutoksia toimialueella oma tuotanto:

1. Hoidon kiinteistöjen optimointi

Toimenpide käsittää vuodeosaston muuton Meltolasta, päihdehuollon muuttaminen osastohoidosta avohoidoksi ja muuton muihin tiloihin sekä dementia- ja mielenterveysosaston paikkaluvun pienentäminen.

2. Vanhustenhoivan rakennemuutos

Laitoshoitopaikkoja muutetaan palveluasumispaikoiksi. Toiminta Meltolan kiinteistössä muuttaa Karjaan uuteen palveluasumiseen.

3. Työllisyyspalvelut

Uusi laki monialaisesta yhteispalvelusta astui voimaan 1.1.2015. Yhteispalvelun on määrä toimia koko maassa 1.1.2016 alkaen. Paremmalla palvelulla vaikutetaan kaupungin osuuksiin työmarkkinatuesta. Lisääntynyt määrärahatarve palkkatukeen.

4. TK palvelut/hoivapalvelut

Vastuuhoitaja terveysasemilla. Yhdessä erikoissairaanhoidon kanssa aloitetaan hanke, jonka tarkoituksena on saavuttaa enemmän panostusta tarvitsevia potilaita. Toimenpide yhdistetään myös erikoissairaanhoidon.

5. Asiakasmaksujen sopeuttaminen

Pitkäaikaishoidon maksujen laskutusjärjestelmä on tarkistettu.

6. Palkkakustannusten alentaminen vähentämällä sairauspoissaoloja + rakennetarkistus.

Hoivapalvelut:

Kaikki toiminta muuttaa Meltolasta vuoden 2016 ensimmäisen puoliskon aikana. Vuodeosasto muuttaa tammikuussa vastakorjattuihin tiloihin Länsi-Uudenmaan sairaalan viereen. Pitkäaikaishoito-osastot, jaksohoitoyksikkö sekä ryhmäkoti Björnde muuttavat uuteen tehostetun asumispalvelun yksikköön Karjaan keskustassa kesäkuussa. Muutto merkitsee suuria muutoksia yksiköiden toiminnassa ja mahdollistaa tehokkaamman yhteistyön mm. kuntoutusyksikön kanssa.

Ympäri vuorokautispaikkojen määrä vähenee 31:llä koska paikkatarve vähenee huomattavasti. Panostukset avohoidon ja muihin tukimuotoihin kotona asuville ovat tuottaneet tulosta.

Laatusuosituksen hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi (STM julkaisu 2013:15) mukaan tulee noin 6–7 % kaikista 75 vuotta täyttäneistä asua tehostetussa palveluasumisessa. Vanhainkodeissa tai laitoksissa asuvien 75 vuotta täyttäneiden luvun tulee olla 2–3 %. Laatusuosituksen julkaisemisen jälkeen on laitoshoidon lukumäärää alennettu entisestään, monet kunnat ovat kokonaan luopuneet laitoshoidosta. Yllä mainittujen muutosten jälkeen tehostetun palveluasumisen luku on noin 6,2 % ja vanhainkotien 2,9 %. Tämä antaa tilaa palvelurakenteen lisämuutoksille.

Erityistä huomiota kiinnitetään sairauspoissaolojen ehkäisyyn. Yhteistyötä työsuojeluorganisaation ja työterveydenhuollon välillä painotetaan.

Karjaan kotihoito siirtyy kaupungin omaksi toiminnaksi 1.1.2016 alkaen. Raaseporin koko kotihoitotoiminta käydään läpi. Yksiköiden toimialueet, henkilöstö ja prosessit tutkitaan yhteistyön lisäämiseksi ja jotta saataisiin toiminnallisesti ja taloudellisesti optimaalinen kokonaisuus. Kotihoidon sairaanhoitajaresurssia vahvistetaan ja panostus kotihoidon kuntoutushenkilökuntaan tehdään yhteistyössä kuntoutusyksikön kanssa.

Vuonna 2016 perustetaan henkilöstöpooli. Valitaan yksi tai useampia pilottialuetta, minkä jälkeen tulokset arvioidaan ja päätetään, miten toimintaa kehitetään.

Seniorineuvonnan toimintaa lisätään yhdellä sairaanhoitajalla. Etenkin lisääntynyt määrä omaishoitajia tarvitsee lisää tukea. Sosiaali- ja terveysministeriön linjausten mukaan aloitetaan myös terveystarkastukset heille. Päivätoiminnan toimintaterapeutti-resurssi on myös tärkeä panostus tukemaan kotona asuvia vanhuksia ja vähentämään ympärivuorokautisen asumisen paikkatarvetta.

Perusturva / Oma tuotanto

Luottamuselin: Perusturvalautakunta

Vastuuhenkilö: Perusturvajohtaja Jeanette Pajunen

KÄYTTÖTALOUS

Terveyspalvelut:

Kaikissa muissa palveluissa paitsi mielenterveys- ja hammashoitopalveluissa tapahtuu oleellisia muutoksia v. 2015 lopussa tai 2016 alkaen. Kaikkia yksiköitä rasittavat taloudellisesti jossain määrin tai merkittävästi uudet työaikaääräykset kustannuksia lisäten.

Ennaltaehkäisevä terveydenhoito

Vuodelle 2016 on suunniteltu yhden terveydenhoitajavakanssin perustamista äitiys- ja lastenneuvolatoimintaan, jotta lakisääteiset tarkastukset ja nk. laajat terveystarkastukset, ohjaus ja hyvinvoinnin tukeminen odottaville äideille ja perheille sekä alle kouluikäisille lapsille voidaan taata, ja että terveydenhoitajien muut tehtävät oppilashuollossa, isyyslain tehtävien suorittamisessa ja ehkäisyneuvolassa sekä vanhempainkursseiden järjestämisessä tulevat hoidettua. 1.1.2016 astuu voimaan uudistettu isyyslaki, joka edellyttää isyyden tunnustamisen siirtymistä merkittävältä osin (n. 70-80% lapsista, jotka syntyy parisuhteessa) neuvolan toiminnaksi aiemman lastensuojeluviranomaisen luona tapahtuneen isyyden tunnustamisen sijaan. Lisäksi lastenneuvolan terveydenhoitaja on mukana esikoulun oppilashuoltoryhmässä osallistuen säännöllisiin lakisääteisiin tapaamisiin.

Uudistettu sosiaalihuoltolaki 30.12.2014/1301 astuu asteittain voimaan alkaen 1.1.2015 ja lain edellyttämiin toimiin tulee olla täysin ryhdytty 1.1.2016 alkaen.

Moniammatillinen työryhmä asetettiin tammikuussa 2015 palvelujärjestelmän luomiseksi uuden sosiaalihuoltolain edellyttämällä tavalla. Työryhmä päätyi siihen, että parhaat synergiat saadaan kun perhekeskustoimintaa vahvistetaan, koska lain painopistealue on ehkäisevä lastensuojelu. Ehkäisevässä lastensuojelutyössä tulee olla viranomaisen, jolla on sosiaalityöntekijän kompetenssi sosiaalipalveluiden - ja erityistuen tarpeen arvioimista, asiakassuunnitelman laatimista sekä virkapäätösten tekemistä varten. Lisäksi asiakkaalla tulee olla nimetty yhteyshenkilö asiakassuhteen jatkumisen ajan.

Jotta sosiaalihuoltolain vaatimukset täytettäisiin, tulee perhekeskustoimintaa vahvistaa seuraavilla resursseilla: yksi (1) sosiaalityöntekijä, yksi (1) lähihoitaja ja yksi (1) perheohjaaja.

Terveyskeskuksen avovastaanottopalvelut

Päivystystoiminta on 2.11.2015 alkaen keskitetty Länsi-Uudenmaan sairaalaan, nk. yhteispäivystykseen, myös virka-aikana aiemman virka-ajan ulkopuolisen yhteispäivystyksen lisäksi. Terveysasemilla (Karjaa, Pohja ja Tammisaari) tarjotaan kiireetöntä ja muuta kiireellistä palvelua.

Tammisaaren terveysasema muuttaa 14.12.2015 alkaen LUS:n tiloihin. Näistä toiminnan muutoksista odotetaan syntyvän taloudellista hyötyä, mikä hillitsee kustannusten nousua ja potilaiden hoidon sujuvoitumista, kun toiminta on samassa kiinteistössä laboratorio- ja röntgenpalveluiden sekä erikoissairaanhoidon kanssa.

Lisäksi vuoden 2016 keväällä valmistuu 3-4 hoitajaa aiemman kahden lisäksi reseptikirjoitusoikeuksin, helpottamaan lääkäripalvelujen painetta. Itseilmoittautumiskioskien käyttöön otto syksyllä 2015 vapauttaa kahden hoitajan resurssit terveyspalveluja eniten käyttävien hoidon koordinoimiseksi ja hoitosuunnitelmien tekemiseksi. Vuoden 2016 aikana fysioterapeuttien työpanos otetaan avuksi akuuttien liikuntaelinsairauspotilaiden ohjaukseen turhien lääkärikäyntien välttämiseksi. Kaikilla näillä toimilla järkevitetään lääkäripulan vaivaamaa vastaanottotoimintaa.

Kuntoutuspalvelut

Fysioterapiapalveluiden muutos on käynnistynyt jo vuonna 2015 siten, että palvelua suunnataan yhä enemmän aktiiviin, pääosin ryhmässä tapahtuvaan ennaltaehkäisyyn ja kuntoutukseen erityisesti vanhuspalveluiden tueksi ja kotona asumisen mahdollistamiseksi. Yksilöllistä fysioterapeuttista ohjausta jatketaan, mutta potilaat pyritään ohjaamaan yhä tehokkaammin omahoitoon ja omaan vastuun ottoon.

Puheterapiaresurssit normalisoituvat vuoden 2016 kuluessa, jolloin ostopalveluista voidaan pääosin luopua.

Mielenterveyspalvelut

Mielenterveyspalvelujen toiminta jatkuu ennallaan, mutta muuttuneissa tiloissa Tammisaaren aikuisvastaanoton osalta terveyskeskusrakennuksen purkutyon vuoksi. Vuonna 2017 rakentuu Psyke-talo Tammisaaren terveysaseman paikalle, jonne sijoittuvat LUS:n psykiatrinen toiminta mutta myös Raaseporin päihdepalvelut ja Tammisaaren alueen aikuisten mielenterveyspalvelut. Toimintojen yhteen liittämisen suunnittelu jatkuu vuoden 2016 aikana ilman lisäresursointia.

Hammashoitopalvelut

Toiminta jatkuu vuoden 2015 mukaisin resurssein tehokkaasti.

Perusturva / Oma tuotanto

Luottamuselin: Perusturvalautakunta

Vastuuhenkilö: Perusturvajohtaja Jeanette Pajunen

KÄYTTÖTALOUS

Työterveyspalvelut

Kaupunki kilpailuttaa työterveyspalvelut käsittäen myös kunnan lakisääteisen velvoitteen tarjota työterveyspalveluja pienyrittäjille. Uuden työterveyspalveluja tarjoavan yrittäjän katsotaan olevan toiminnassa 1.4.2016.

Sosiaalipalvelut:

Päihdehuollon toimintasuunnan muutossuunnittelu laitoshoidosta avohoidoksi on ollut käynnissä vuonna 2015 ja toteutuu vuoden 2016 aikana. Tavoitteena on luoda toimiva avohoito, jolla on tehokasta yhteistyötä kaupungin muiden toimintayksiköiden kanssa.

Avoin kysymys on, valitsevatko ne turvapaikanhakijat, joille myönnetään oleskelulupa ja jotka nyt ovat seudulla, jäädä Raaseporiin. Maahanmuuttajatoimisto koordinoi kaupungin osuuden tästä toiminnasta.

Työllisyyspalvelut:

Työttömien monialainen yhteispalvelu (TYP) aloitetaan 1.1.2016.

Vuoden 2016 tavoitteena on, että työllisyyspalvelujen olemassa olevalla kapasiteetillä ja pitkäaikaistyöttömiä ja nuoria koskevalla palveluilla voidaan alentaa kunnan työmarkkinatukiosuuden kustannuksia verrattuna vuoden 2015 tasoon. Työmarkkinatuen kustannukset ovat vuonna 2015 keskimäärin (tammikuu-elokuu) olleet 158 800 euroa/kuukausi. Talousarvion 2016 laskelma lähtee 157 500 eurosta/kuukausi.

Talousarviossa 2016 on lisätty määräraha palkkatukitoimenpiteisiin. Moniammatillinen tiimi, joka koostuu psykologista, terveydenhoitajasta, sosiaalityöntekijästä ja lääkäristä nimetään työskentelemään niiden työttömien parissa, jotka eivät ole työmarkkinoiden käytössä. Tiimin tehtävänä on antaa lausuntoja hakea kuntoutusta tai sairaseläkettä työttömille.

Uudenmaan TE-palveluilta on haettu työllisyyspoliittista avustusta. Tarkoituksena on mahdollistaa panostus työharjoitteluun eri kohderyhmille. Tämä tukena työnantajille ja työnhakijoille löytää toisensa ja eri työkokeilun, oppisopimuksen, palkkatuen ja palkkatyön vaihtoehdot.

Toiminnan muutokset 2017–2018

Sosiaalipalvelut:

Raaseporin ELY-keskuksen kanssa vuoden 2013 lopulla tekemän sopimuksen mukaan kaupunki ottaa vastaan noin 25 kiintiöpakolaista joka kolmas vuosi. Syksyllä 2014 saapui kaupunkiin ryhmä kiintiöpakolaisia, mikä merkitsee, että vuonna 2017 tulee seuraava ryhmä.

Sairaalan viereisen uudisrakennuksen lasketaan valmistuvan kesällä 2017 ja päihdehuolto saa sieltä uudet tilansa.

Hoivapalvelut:

Vanhustenhuollon kiinteistöt käydään läpi ja sen pohjalta arvioidaan tulevien vuosien tilatarpeet.

Ympärivuorokautisen asumisen paikkamäärää supistetaan vielä 19:llä. Tehostetuksi asumispalveluksi muutetaan 21 vanhainkotipaikkaa. Avohoitoa kehitetään seniorineuvonnan ja päivätoiminnan muodossa. Kotihoitoon perustetaan kotiuttamistiimi. RAI-ohjelma otetaan käyttöön.

Työllisyyspalvelut:

Hallituksen kärkihankkeet tuleville vuosille nostavat esiin kolme työllisyyspalveluja koskevaa kohtaa:

1. Mahdollisuudet siirtää vaikeasti työllistettäviä koskeva työvoimapalvelu ja siihen kuuluvat resurssit TE-palveluista kunnalle selvitetään.
2. Toinen priorisointi on nuorisotakuun kehittäminen samaan suuntaan kuin yhteiskuntatakuu, jotta tukea tarvitsevat nuoret voivat saada palvelua yhdestä ja samasta paikasta
3. Aktivoivan sosiaaliturvan mallia tullaan muokkamaan.

Perusturva / Oma tuotanto
Luottamuselin: Perusturvalautakunta
Vastuuhenkilö: Perusturvajohtaja Jeanette Pajunen
KÄYTTÖTALOUS

	TP 2014	TA 2015	Ehdotus 2016	TA 2016	TA-suunnitelma 2017	2018
Suoritteet						
<i>Hoivapalvelut:</i>						
Palveluasuminen/paikkoja	82	79	114	114	135	135
Laitoshoido/hoitopaikkoja	142	136	98	98	77	58
Jaksohoito/hoitopaikkoja	0	23	13	13	13	12
Vuodeosastohoito/hoitopaikkoja	0	60	40	40	40	40
Kotihoito/käyntejä	124 611	125 000	239 900	239 900	271 087	298 000
Kotihoito/asiakkaita	649	450	613	613	645	657
Kotihoito/suoranainen asiakastyöaika (%)		50	55	55	60	65
Seniorineuvonta/käyntejä		1 200	2 000	2 000	2 200	2 200
<i>Terveyspalvelut:</i>						
Avovastaanotto/ sairaanhoitajakäyntejä	30 942	25 000	29 000	29 000	30 000	30 000
Avovastaanotto/lääkärikäyntejä	21 673	26 700	21 000	21 000	21 000	21 000
Ei-kiireellinen hoito/jonotusaika	22	20	20	20	20	20
Asetus 338/2011/laajoja terveystarkastuksia		1 750	3 000	3 000	3 000	3 000
Terveyskeskuksen valintaoikeus / Raaseporiin / asiakkaita		100	70	70	70	70
Terveyskeskuksen valintaoikeus / Raaseporista / asiakkaita		100	70	70	70	70
Laki koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta/ akuutit psykologikäynnit		125	20	20	20	20
Fysioterapia/ryhmäterapiakertoja		300	770	770	1 000	1 000
Fysioterapia/kotikäyntejä		600	2 200	2 200	2 500	2 500
Hammashoito/hammaslääkäri-käyntejä		23 500	24 500	24 500	25 000	25 000
Hammashoito/ suuhygienistikäyntejä		3 400	3 000	3 000	3 400	3 400
<i>Sosiaalipalvelut:</i>						
Katkaisuhoitoyksikkö/käyttöaste (%)	62	90				
Maahanmuuttajapalvelut/asiakkaita (Raasepori)		120	90	90	95	95
Maahanmuuttajapalvelut/asiakkaita (Hanko)		25	27	27	35	40
Pakolaispalvelut/asiakkaita (Raasepori)		48	50	50	75	75
Pakolaispalvelut/asiakkaita (Hanko)		37	37	37	40	60

Perusturva / Oma tuotanto
Luottamuselin: Perusturvalautakunta
Vastuuhenkilö: Perusturvajohtaja Jeanette Pajunen
KÄYTTÖTALOUS

	TP 2014	TA 2015	Ehdotus 2016	TA 2016	TA-suunnitelma 2017	2018
Suoritteet						
<i>Työllisyyspalvelut:</i>						
Työllistetyt aikuiset/keskimäärin/kk	193	155	170	170	175	180
Työllistymisessä edenneet aikuiset/vuosi		40	60	60	60	70
Etsivä nuorisotyö/ilmoituksia/vuosi	79	100	100	100	100	100
Työllistetyt nuoret/keskimäärin/kk		35	40	40	45	45
Työllistymisessä edenneet nuoret (alle 30v)/vuosi		70	80	80	80	90
Kunnan osuus työmarkkinatuesta/henkilöitä/keskimäärin/kk	253	400	375	375	350	350
Sitovat mittarit						
<i>Ympäri vuorokautiset</i>						
hoitopaikat/hoitovuorokausihinta keskimäärin	0	119	122	122	117	116
Vuodeosastohoitopaikat/hoitovuorokausihinta keskimäärin	0	201	185	185	185	185
Kotihoito/€/käynti	0	32	25	25	25	25
<i>Kunnan osuus</i>						
työmarkkinatuesta/€/vuosi	0	1 968 000	1 890 000	1 890 000	1 722 000	1 722 000
Työvalmennus psyykkisen terveyden edistämiseksi/€/käynti	0	43	43	43	45	45

Perusturva / Oma tuotanto

Luottamuselin: Perusturvalautakunta

Vastuhenkilö: Perusturvajohtaja Jeanette Pajunen

KÄYTTÖTALOUS

YHTEENVETO €	TP 2014	TA 2015 muutoksin	Ehdotus 2016	TA 2016	TA-suunnitelma 2017 2018	
Tuotot						
Myyntituotot	1 695 661	1 831 510	1 224 740	1 224 740		
Maksutuotot	6 040 350	6 497 460	6 451 960	6 451 960		
Tuet ja avustukset	432 008	475 310	693 770	693 770		
Muut tuotot	677 408	667 430	690 770	690 770		
Tuotot yhteensä	8 845 427	9 471 710	9 061 240	9 061 240	9 000 000	9 000 000
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		7,1 %	-4,3 %	-4,3 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-28 732 610	-28 646 020	-29 046 010	-29 046 010		
Ostopalvelut	-7 163 082	-7 395 830	-7 712 970	-7 712 970		
Aineet ja tavarat	-1 686 408	-1 824 520	-1 842 380	-1 842 380		
Avustukset	-1 999 438	-2 884 060	-2 836 000	-2 836 000		
Muut kulut	-2 986 170	-3 077 650	-2 817 320	-2 817 320		
Kulut yhteensä	-42 567 708	-43 828 080	-44 254 680	-44 254 680	-43 580 000	-43 580 000
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		3,0 %	1,0 %	1,0 %		
Toimintakate	-33 722 281	-34 356 370	-35 193 440	-35 193 440	-34 580 000	-34 580 000
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		1,9 %	2,4 %	2,4 %		
Kaupunginhallituksen ehdotus netto				-35 193 440		
Toimintakate		-34 356 370	-35 193 440	-35 193 440	-34 580 000	-34 580 000

HENKILÖTYÖVUODET 31.12	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Sosiaalipalvelut, oma tuot.	31,5	29,0	29,0	24,0		
Hoivapalvelut, oma tuotanto	641	624,9	608	**615,5		
Terveystenhoitopalv.oma tuot.	109,0	*152,0	152,0	156,0		
Työllisyyspalvelut, oma tuot.	18,3	19,2	21,0	21,0		
Henkilötyövuodet kaikkiaan	799,8	825,1	810	816,5		

* Karjaan TK:n otto.

** 30,5 henkilötyövuoden vähennys johtuen rakenteellisista muutoksista, 38 henkilötyövuoden lisäys johtuen Karjaan kotihoivan otosta.

Perusturva / Viranomaistehtävät

Luottamuselin: Perusturvalautakunta

Vastuhenkilö: Perusturvajohtaja Jeanette Pajunen

KÄYTTÖTALOUS

Toimialue

Toimialueeseen kuuluvat sosiaalipalvelujen, aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen sekä lapsi- ja perhetyön viranomaistehtävät.

Toimialan strategia 2016–2018

- Kaupunki on päättänyt luoda toimivia poikkiammatillisia prosesseja uuden sosiaalihuoltolain ja muun uudistetun lainsäädännön nojalla.
- Hyvinvointia ja terveyttä edistetään hyödyntämällä rakenteellista sosiaalityötä tiedon tuottamiseksi ja tavoitteellisilla toimenpiteillä.
- Uusiin kustannustehokkaisiin palvelumuotoihin panostetaan.

Toiminnan muutokset 2016

Aikuissosiaalityö:

Perustoimeentulotuen kustannukset nousevat, mikä on näkynyt selvästi vuoden 2015 talousarvioseurannasta. Uusi sosiaalihuoltolaki, joka pääasiallisesti astui voimaan 1.4.2015, tulee muuttamaan aikuissosiaalityön työtehtäviä, koska palvelutarpeen arviointi ja siihen kuuluvat asiakassuunnitelmat yhdessä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa nostetaan tärkeäksi työkaluksi.

Vammaispalvelut:

Vammaispalvelujen haasteet näkyvät vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalvelujen ja henkilökohtaisten avustajien määrärahoissa. Henkilökohtaisessa avustamisessa käyttää suurin osa vammaisista työnantaja-mallia tavoitteiden mukaisesti. Kaikkien yksittäisten asioiden tarkka seuranta ja tarkat asiakas- ja palvelusuunnitelmat ovat tärkeitä työvälineitä sekä kuljetuspalvelun että henkilökohtaisen avustamisen osalta.

Henkilökohtaista avustamista koskevat ostosopimukset umpeutuvat 31.12.2016.

Lapsi- ja perhetyö:

Lapsi- ja perhetyössä jatkuvat panostukset avohoidossa ja perhehuollon sijoituksissa. Perhehoitajien, tukiperheiden ja tukihenkilöiden koulutus on käynnistynyt ja jatkuu vuoden 2016 aikana. Lastensuojelussa tulee perhetyöntekijöiden painopiste olemaan tehostetussa perhetyössä kalliiden sijoitusvaihtoehtojen välttämiseksi. Uusi sosiaalihuoltolaki ja siihen liittyvät muut lakimuutokset astuivat pääosin voimaan 1.4.2015. Tämän yhteydessä on tehty muutoksia myös lastensuojelulakiin, mikä tulee vaikuttamaan asiakasprosesseihin, esim. palvelutarpeen arvioinnissa ja päätöksenteossa. Perhekeskuksella tulee tässä olemaan merkityksellisempi rooli. Uusi isyyslaki astuu voimaan 1.1.2016, mikä merkitsee, että prosessit koskien isyyden tunnustamista muuttuvat kun neuvola tulee mukaan kuvaan.

Toiminnan muutokset 2017-2018

Perustoimeentulotuen käsittely siirtyy 1.1.2017 Kansaneläkelaitokselle (KELA). Valtionosuuksien poiston jälkeen jäljelle jäävät kustannukset tulevat jatkossakin rasittamaan kunnan talousarviota. Suunnitteluprosessi on alkanut vuoden 2015 aikana. Täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki jää aikuissosiaalityön piiriin ja KELAn kanssa tehdään tehokkaampaa yhteistyötä. Siinä yhteydessä kun perustoimeentulotuen käsittely siirtyy KELAlle, voidaan olettaa, että toimeentulotukea saavien talouksien määrä nousee, koska useat KELAn kautta myönnettävät muut etuudet ja tieto eri etuuksista saatetaan yhteen.

Vammaispalvelun lainsäädäntöä ollaan päivittämässä. Tarkoituksena on, että uusi vammaispalvelulaki yhdistäisi nykyisen vammaispalvelulain ja erityishuoltolain. Tämä on osa samanarvoisten palvelujen turvaamista eri ryhmille henkilöitä, joilla on liikuntarajoitteita. Sosiaali- ja terveysministeriön loppuraportti valmistui huhtikuussa 2015. On vielä epäselvää milloin laki astuu voimaan.

Perusturva / Viranomaistehtävät
Luottamuselin: Perusturvalautakunta
Vastuuhenkilö: Perusturvajohtaja Jeanette Pajunen
KÄYTTÖTALOUS

	TP 2014	TA 2015	Ehdotus 2016	TA 2016	TA-suunnitelma 2017	2018
Suoritteet						
Toimeentulotuki - kotitalouksia/vuosi	1 200	1 300	1 400	1 400	1 500	1 500
Lastensuojelu/laitossijoituksia/ hoitopäiviä/vuosi		8 600	8 300	8 300	8 100	7 900
Lastensuojelu/perhehoito/ hoitopäiviä/vuosi		4 850	5 000	5 000	5 200	5 400
Henkilökohtainen avustajatoiminta/henkilöitä	66	65	72	72	74	76
Henkilökohtainen avustajatoiminta/tunteja/vuosi	69 882	60 000	65 000	65 000	62 000	60 000
Sitovat mittarit						
Laitossijoituksia/€/hoitopäivä		276	259	259	260	260
Perhehoito/€/hoitopäivä		75	71	71	72	73
Avustajatunnit/€/tunti		23	21	21	20	20
Toimeentulotuki/€/kotitalous		1 296	1 372	1 372	1 400	1 400

YHTEENVETO €	TP 2014	TA 2015 muutoksin	Ehdotus 2016	TA 2016	TA-suunnitelma 2017	2018
Tuotot						
Myyntituotot	283 803	0	0	0		
Maksutuotot	186 148	320 230	49 850	49 850		
Tuet ja avustukset	1 334 585	1 400 000	1 700 000	1 700 000		
Muut tuotot	132 781	129 010	111 000	111 000		
Tuotot yhteensä	1 937 317	1 849 240	1 860 850	1 860 850	1 860 850	1 860 850
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		-4,5 %	0,6 %	0,6 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-2 030 074	-1 969 550	-2 065 590	-2 065 590		
Ostopalvelut	-4 969 303	-4 646 710	-4 557 260	-4 557 260		
Aineet ja tavarat	-12 328	-11 900	-12 700	-12 700		
Avustukset	-4 614 969	-5 299 900	-5 546 000	-5 546 000		
Muut kulut	-208 714	-205 310	-185 320	-185 320		
Kulut yhteensä	-11 835 388	-12 133 370	-12 366 870	-12 366 870	-12 366 870	-12 366 870
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		2,5 %	1,9 %	1,9 %		
Toimintakate	-9 898 071	-10 284 130	-10 506 020	-10 506 020	-10 506 020	-10 506 020
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		3,9 %	2,2 %	2,2 %		
Kaupunginhallituksen ehdotus	netto			-10 506 020		
Toimintakate		-10 284 130	-10 506 020	-10 506 020	-10 506 020	-10 506 020

HENKILÖTYÖVUODET 31.12	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Sosiaalipalvelut	51,5	47,0	47,0			
Henkilötyövuodet kaikkiaan	51,5	47,0	47,0	0,0		

Perusturva / Hallinto ja ulkoiset sopimukset

Luottamuselin: Perusturvalautakunta

Vastuuhenkilö: Perusturvajohtaja Jeanette Pajunen

KÄYTTÖTALOUS

Toimialue

Toimialue käsittää määrärahat perusturvan hallinnolle sekä erityishuollon ja vanhustenhuollon palvelujen ostoon ulkopuolisilta tuottajilta. Tähän määrärahaan sisältyy myös perusturvan yhdistyksille myöntämät avustukset.

Toimialueen strategia 2016–2018

Kehitys tapahtuu suunnitellun lainsäädännön mukaan, jonka tarkoituksena on yhdistää nykyinen vammaispalvelulaki erityishuoltolain kanssa, uusia ratkaisumalleja harkitaan.

Vammaispalvelutiimi panostaa tietoisesti siihen, että korostetaan enemmän asiakas- ja palvelusuunnitelmien laatimista erityishuollossa

Toiminnan muutokset 2016

Hallinto vähentää henkilöstövahvuuttaan yhdellä (1) henkilötyövuodella, työtehtävät jaetaan uudelleen.

Erytyishuolto:

Erytyishuollossa suurin osa palveluista ostetaan Kärkulla ja Eteva kuntayhtymiltä. Kärkulla ja Eteva ovat kehittäneet eri mittareita hoitoisuuden arvioimiseksi. Kärkullässä on otettu käyttöön nk. "Tukholma-malli" jossa on lisätty hoitovuorokausikategorioiden määrää. Eteva käyttää kansanvälistä ICF-luokitusta (International Classification of Functioning, Disability and Health). Tämä merkitsee, että arvioitu vuorokausien määrä palveluasumisessa muuttuu. Tämä näkyy selvästi Kärkullan palveluasumisessa, jossa on otettu mukaan uusi "kotipäiviä"-kategoria. Kärkullässä on yhä suurempi määrä senioreita, jotka eivät enää käy työtoiminnassa vaan ovat koko päivän palveluasumisessa. Kaikilla, joilla on työtoimintaa, ovat kesällä yhden kuukauden lomalla ja silloin heillä on myös "kotipäiviä". Kärkullässä lasketaan olevan 5 387 kotipäivää vuonna 2016. Etevassa muutokset näkyvät päivätoiminnassa. Tämä johtuu siitä, että joillakin asiakkailta on työtoimintaa sosiaalihuoltolain nojalla ja ne kulut menevät omalta kustannuspaikaltaan.

Hoivapalvelut:

Villa Pentbyn palvelutuottajan kanssa tehty sopimus päättyy 31.8.2016. Näiden paikkojen lisäksi on olemassa sopimus 17 asumispaikasta sekä maksusitoumus niille henkilöille, jotka asuvat Villa Rosassa Meltolassa. Karjaan kotihoito tulee osaksi omaa palvelutuotantoa 1.1.2016.

Toiminnan muutokset 2017-2018

Perusturva / Hallinto ja ulkoiset sopimukset
Luottamuselin: Perusturvalautakunta
Vastuhenkilö: Perusturvajohtaja Jeanette Pajunen
KÄYTTÖTALOUS

	TP 2014	TA 2015	Ehdotus 2016	TA 2016	TA-suunnitelma 2017	2018
Suoritteet						
Palveluasuminen/paikkoja	87	87	85	85	83	80
Jaksohoito/hoitopaikkoja	0	1				
Kotihoito/käyntejä	51 845	49 700				
Kotihoito/asiakkaita	182	185				
Kärkulla, asumispalvelut, hoitopäiviä/vuosi	21 822	23 000	29 400	29 400	29 400	29 400
Eteva, asumispalvelut, hoitopäiviä/vuosi	7 395	8 200	8 700	8 700	8 700	8 700
Kärkulla, päivätoiminta, käyntejä/vuosi	15 843	16 000	14 200	14 200	14 200	14 200
Eteva, päivätoiminta, käyntejä/vuosi	5 485	6 600	4 600	4 600	4 600	4 600
Sitovat mittarit:						
Ympäri vuorokautiset hoitopaikat/hoitovuorokausihinta keskimäärin		103	103	103	106	105
Kotihoito/€/käynti		38				
Kärkulla, asumispalvelut€/hoitopäivä		132	103	103	104	105
Eteva, asumispalvelut€/hoitopäivä		130	92	92	93	94
Kärkulla, päivätoiminta€/käynti		72	84	84	85	86
Eteva, päivätoiminta€/käynti		50	72	72	73	74

Perusturva / Hallinto ja ulkoiset sopimukset

Luottamuselin: Perusturvalautakunta

Vastuuhenkilö: Perusturvajohtaja Jeanette Pajunen

KÄYTTÖTALOUS

YHTEENVETO €	TP 2014	TA 2015 muutoksin	Ehdotus 2016	TA 2016	TA-suunnitelma 2017	2018
Tuotot						
Myyntituotot	126 389	25 000	52 000	52 000		
Maksutuotot	1 164 026	1 169 390	1 260 610	1 260 610		
Tuet ja avustukset						
Muut tuotot	443 257	485 110	8 000	8 000		
Tuotot yhteensä	1 733 672	1 679 500	1 320 610	1 320 610	1 290 000	1 246 500
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		-3,1 %	-21,4 %	-21,4 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-1 157 457	-1 056 830	-1 010 740	-1 010 740		
Ostopalvelut	-13 534 294	-13 759 970	-12 358 560	-12 358 560		
Aineet ja tavarat	-129 230	-132 000	-48 500	-48 500		
Avustukset	-146 417	-189 000	-230 000	-230 000		
Muut kulut	-503 805	-541 530	-506 460	-506 460		
Kulut yhteensä	-15 471 203	-15 679 330	-14 154 260	-14 154 260	-14 134 260	-14 050 000
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		1,3 %	-9,7 %	-9,7 %		
Toimintakate	-13 737 532	-13 999 830	-12 833 650	-12 833 650	-12 844 260	-12 803 500
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		1,9 %	-8,3 %	-8,3 %		
Kaupunginhallituksen ehdotus netto				-12 833 650		
Toimintakate		-13 999 830	-12 833 650	-12 833 650	-12 844 260	-12 803 500

HENKILÖTYÖVUODET 31.12	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Hallinto, tukipalvelut	16	16	13,5	12,5		
Henkilötyövuodet kaikkiaan	16	16	13,5	12,5		

Perusturva / Erikoissairaanhoido

Luottamuselin: Perusturvalautakunta

Vastuhenkilö: Perusturvajohtaja Jeanette Pajunen

KÄYTTÖTALOUS

Toimialue

Käsittää erikoissairaanhoidon ja siihen liittyvät tukipalvelut (laboratorio, röntgen), yhteispäivystyksen sekä Länsi-Uudenmaan sairaalassa sijaitsevan päivystys- ja seurantaosaston, apuvälinekeskuksen sekä ensihoidon.

Toimialue kattaa myös aikaisemmin erikoissairaanhoidon kuntayhtymien ja kuntainliiton palveluksessa olleiden eläkekustannukset.

Tehostamalla asiakkaiden siirtoa kaupungin omaan toimintaan säädellään päivystys- ja seurantaosaston kustannuksia.

Toimialueen strategia 2016–2018

Yhteispäivystys toteutetaan ja hoitoketju sopeutetaan tähän koskien TK:n vuodeosastoa ja LUS/päivystys- ja seurantaosastoa.

Tehostamalla potilaiden siirtoa erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuoltoon säädellään päivystys- ja seurantaosaston kustannuksia.

Toiminnalliset valmistelut tehdään ajatellen sitä, että aikuispsykiatria, mielenterveyshoito ja päihdehuolto sijaitsevat yhteisissä tiloissa kesäkuusta 2017 lähtien.

Ensihoidon kustannukset pidetään vakaalla tasolla määrätyllä per capita -hinnalla.

Erikoissairaanhoidon kustannukset sopeutetaan optimaaliseen palvelu- ja resurssitasoon.

Toimenpideohjelma edellyttää seuraavia muutoksia toimialueella erikoissairaanhoido:

1. Oikeudenmukainen ensihoitoa koskeva maksujärjestelmä.
2. Kotiuttamistiimi ja potilasvirtojen kartoitus.

Toiminnan muutokset 2016

Ensihoidon kustannukset budjetoidaan 50 €/capita mukaan. Kaupungin saatua vuonna 2015 nk. "ambulanssialennuksen", on maksuosuus 57 €/capita.

Yhteispäivystyksen kustannukset nousevat 290 000 eurolla vuoden 2015 talousarvioon verrattuna. Koska yhteispäivystyksessä käytetään kaupungin henkilöstöresurssia, laskee nettokustannuslisäys 110 000 euroon. Yhteispäivystyksen odotetaan selventävän hoitoketjua koskien päivystys- ja seurantaosastoa ja TK:n vuodeosastoa.

Vuoden 2016 aikana valmistellaan toiminnallisesti kaikki ne muutokset, jotka tulevat voimaan kun HUS/LUS psykiatrian ja kaupungin mielenterveys- ja päihdehuollon uudisrakennus on valmis. Hoitoketjuja päivitetään ja työnjako tarkistetaan/muutetaan. Päihdehuolto on omassa toiminnassa ainoastaan avohoitoa 2016 lähtien. Mielenterveys- ja päihdehuoltokoordinaattori toimii yhdyslinkkinä perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välillä.

Toiminnan muutokset 2017-2018

HUS/LUS aikuispsykiatria ja nuorisopsykiatria ja kaupungin mielenterveys- ja päihdehuolto keskittävät toimintansa yhteen kiinteistöön sairaalan vieressä. Kiinteistö on uudisrakennus, joka pystytetään siihen, missä Tammisaaren nykyinen terveysasema sijaitsee. Aikuis- ja nuorisopsykiatrian paikkaluku vähenee radikaalisti. Psykiatrinen hoito suuntautuu yhä enemmän avohoitoon.

Vuoden 2017 aikana perustetaan kotiuttamistiimi.

Perusturva / Erikoissairaanhoito
Luottamuselin: Perusturvalautakunta
Vastuhenkilö: Perusturvajohtaja Jeanette Pajunen
KÄYTTÖTALOUS

	TP 2014	TA 2015*	Ehdotus 2016	TA 2016	TA-suunnitelma 2017	2018
Suoritteet						
Hoitopäiviä (psykiatria)	3 807	2 850	3 365	3 365	2 765	2 400
Nord DRG tuotteet	15 105	8 900	16 219	16 219	16 200	16 200
Yhteispäivystys (TK)/käyntejä/vuosi	3 682	3 500	3 775	3 775	3 775	3 775
Päivystys- ja seurantaosasto/hoitopäiviä/vuosi	1 975	1 750	1 817	1 817	1 700	1 700

*TA 2015 suoritteet sisältää virheellisesti vain LUS-tuotteet!

YHTEENVETO €	TP 2014	TA 2015* muutoksin	Ehdotus 2016	TA 2016	TA-suunnitelma 2017	2018
Tuotot						
Myyntituotot			180 000	180 000		
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Muut tuotot						
Tuotot yhteensä	0	0	180 000	180 000	180 000	180 000
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		0,0 %	0,0 %	0,0 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-2 037 597	-1 895 000	-1 900 000	-1 900 000		
Ostopalvelut	-40 620 780	-41 182 000	-41 276 000	-41 276 000		
Aineet ja tavarat						
Avustukset						
Muut kulut	-164 869	0	0	0		
Kulut yhteensä	-42 823 247	-43 077 000	-43 176 000	-43 176 000	-42 626 000	-42 351 000
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		0,6 %	0,2 %	0,2 %		
Toimintakate	-42 823 247	-43 077 000	-42 996 000	-42 996 000	-42 446 000	-42 171 000
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		0,6 %	-0,2 %	-0,2 %		
Kaupunginhallituksen ehdotus	netto			-42 996 000		
Toimintakate	0	-43 077 000	-42 996 000	-42 996 000	-42 446 000	-42 171 000

Toimiala: Sivistys

Luottamuselin: Sivistyslautakunta/Kulttuurilautakunta/Vapaa-aikalautakunta

Vastuhenkilö: Sivistystoimenjohtaja Robert Nyman

KÄYTTÖTALOUS

Toimialan perustiedot

Toimialan tavoitteena on tarjota laadukasta toimintaa ja opetusta turvallisessa ja pedagogisesti tarkoituksenmukaisessa oppimisympäristössä, joka edistää lasten ja nuorten elinikäisen oppimisen jatkuvuutta.

Toiminta kasvattaa terveeseen itsetuntoon ja ihmisyyteen sekä antaa lapsille ja nuorille hyvät tiedot ja valmiudet laadukkaaseen elämään.

Sivistystoimialan perustehtäviin kuuluu myös luoda edellytykset aktiiviseen ja tarkoituksenmukaiseen vapaa-aikaan Raaseporin asukkailla. Sivistystoimiala edistää kaupungin vetovoimaisuutta sekä asuinkuntana, opiskelupaikkakuntana että turistikohteena ja katsoo tehtäväkseen edistää kestävästä kehitystä ja toimia jokapäiväisen suvaitsevaisuuden puolesta.

Toimialan strategia 2016-2018

Talouden vakaannuttaminen ja elinvoiman turvaaminen. Päivittäisen työn johtajatuksena on kustannustehokkuus.

Kehittää konkreettisia työtapoja oppimistulosten ja kielitaidon parantamiseksi.

Kaupunki varmistaa, että toimintaverkon ja sen resurssien suhde käyttäjämäärään on oikea. Kaudella tehdään kokonaisuuden kattava kouluverkko selvitys.

Palvelutuotannon laadun toimivan seurannan laatiminen.

Kaupunki käyttää olevaa rakennuskantaa optimaalisesti toiminnan tarpeisiin.

Edistetään hyvää yhteistyötä toisen asteen koulutuksen toimijoiden välillä

Jatketaan TVT:n käytön tukemista ja kehittämistä esikouluissa, perusopetuksessa ja lukioissa.

Kulttuuri- ja vapaa-ajantoiminta hakee aktiivisesti yhteistyömahdollisuuksia ja toimivia yhteistyöratkaisuja yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa.

Yhteydenpitoa ja yhteistyötä yhdistysten kanssa tehostetaan ja jäsenetään. Huolimatta taloudellisista haasteellisista ajoista tulee kaupungin taata mahdollisimman hyvät edellytykset yhdistyksien toiminnalle.

Toimialan kaikki osastot osallistuvat Suomen 100-vuotisjuhlien suunnitteluun.

Edistetään aktiivista yhteistyötä koulujen, nuorisotyöpajojen, muiden kunnallisten yksiköiden, kolmannen sektorin sekä yhdistysten ja seurakuntien kanssa.

Hyvin toimiva nuorisovaltuusto ja nuorison aktivointi yhteiskunnallisiin kysymyksiin.

Toimiala: Sivistys

Luottamuselin: Sivistyslautakunta/Kulttuurilautakunta/Vapaa-aikalautakunta

Vastuhenkilö: Sivistystoimenjohtaja Robert Nyman

KÄYTTÖTALOUS

Toimenpideohjelma 2016 toimialan näkökulmasta

Koulujen resursointi sopeutetaan tuntiresurssien vahvistamisen yhteydessä.

Fiskarin koulurakennuksen myynti toteutetaan ja omistus siirtyy ulkopuoliselle yhdistykselle ja tämän johdosta kaupungin käyttökustannukset pienenevät.

Sivistyslautakunta ei ole päättänyt koulujen lukumäärän muutoksista kunnassa. Tämän johdosta toimintaa ei vielä voida tehostaa vahvistetun toimenpideohjelman mukaisesti. Ennen mahdollista tehostamista on tehtävä kattava selvitys jonka jälkeen voidaan täytäntöönpanosta tehdä päätös.

Vuoden 2016 alussa aloitetaan kouluverkon kattava tarkastus, jotta löydetään päätösehdotuksia vaihtoehtoisista ja tehokkaammista kouluverkon rakenteista.

Linja- ja julkisen liikenteen vähentyminen alueella vuoden 2015 aikana johtaa siihen, että arvioitu oppilaskuljetusten tehostaminen voi jäädä saavuttamatta.

Varhaiskasvatuksessa (päivähoito) jatketaan toiminnan yhteensovittamista pienempään määrään yksiköitä. Yhteensovittamisella aikaansaadaan henkilöstöressurssien tehokkaampi käyttö.

Toimenpideohjelma 2017-2018 toimialan näkökulmasta

Kouluverkon mahdollisten muutosten täytäntöönpano.

Sivistystoimiala suunnittelee kiinteistöjen käytön ja nykyisten tilojen hyödyntämisen tiiviissä yhteistyössä kaupungin sisäisen palvelun kanssa.

Sivistys, osasto

Luottamuselin: Sivistyslautakunta

Vastuhenkilö: Sivistystoimenjohtaja Robert Nyman

KÄYTTÖTALOUS

Toiminta-alue

Tavoitteena on tarjota laadukasta toimintaa ja opetusta turvallisessa ja pedagogisesti tarkoituksenmukaisessa oppimisympäristössä, joka edistää lasten ja nuorten elinikäisen oppimisen jatkuvuutta. Toiminta kasvattaa terveeseen itsetuntoon ja inhimillisyyteen sekä antaa lapsille ja nuorille hyvät tiedot ja valmiudet laadukkaaseen elämään.

Lasten päivähoido ja esiopetus

Toimintamuodot ovat esiopetus (19), päiväkotihoido (19), kielikylypy (viisi osastoa), perhepäivähoitajan omassa kodissa (39), ryhmäperhepäivähoido (6) leikkipuistotoiminta (1), pienten lasten hoidon tuki (kotihoitontuki), yksityisen hoidon tuki sekä Raaseporilisia yksityisille hoitontuottajille.

Ruotsinkielinen koulutus

Ruotsinkielistä perusopetusta Raaseporissa annetaan luokat 1-4 (1), luokat 1-6 (8), luokat 7-9 (2) sekä luokat 1-9 käsittävissä kouluissa. Ekenäs gymnasium ja Karis-Billnäs gymnasium antavat korkeakouluopintoihin valmistavaa koulutusta. Lukiot tekevät yhteistyötä ammattikorkeakoulun, muiden toisen asteen oppilaitosten sekä vapaan sivistystyön kanssa.

Suomenkielinen koulutus

Suomenkielistä perusopetusta Raaseporissa annetaan luokat 1-6 (5), luokat 7-9 (1) sekä luokat 1-9 käsittävissä kouluissa. Karjaan lukio antaa korkeakouluopintoihin valmistavaa koulutusta. Lukio tekee yhteistyötä muiden toisen asteen oppilaitosten sekä vapaan sivistystyön kanssa.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Toimintaa tarjotaan luokkien 1 - 2 oppilaille jokaisena koulupäivänä koulun päätyttyä ja neljässä paikassa myös ennen koulupäivän alkamista. Tämän lisäksi erityisen tuen piirissä oleville lapsille järjestetään erillistä toimintaa. Toimintapaikat (ns. "iltikset") ovat sekä kunnallisia (10) että yksityisiä (5).

Hallinto ja koulukuljetukset

Osasto tuottaa hallintopalveluja koko sivistyssektorille. Hallinto vastaa moniammatillisen työn koordinoinnista ja johtamisesta. Hallinto vastaa lisäksi koulukuraattoritoiminnasta ja koulukuljetuksista sekä opetushenkilöstön täydennyskoulutuksesta. Hallintoon kuuluvat myös päivähoiton, perusopetuksen, lukiokoulutuksen sekä oppilashuollon johtamis- ja kehittämistyö.

Noin 900 oppilasta käyttää päivittäin kaupungin järjestämää koulukuljetusta. Palvelut tuotetaan linjaliikenteenä ja erillisillä ostetuilla palveluilla.

Toimialan strategia 2016-2018

Laaditaan konkreettisia työtapoja oppimistulosten ja kielitaitojen parantamiseksi.

Kaupunki varmistaa, että kouluverkko ja sen resurssit ovat oikeassa suhteessa oppilasmääriin. Kattava kouluverkkoselvitys tehdään jakson aikana.

Kaupunki hyödyntää olemassa olevaa rakennuskantaa optimaalisesti päiväkotien ja koulujen tarpeisiin.

Edistetään hyvää yhteistyötä toisen asteen koulutuksen toimijoiden kesken.

Jatkaa TVT:n käytön tukemista ja kehittämistä esikouluissa, perusopetuksessa ja lukioissa.

Tehostaa varhaiskasvatuspedagogiikkaa keskittämällä toimintaa suurempiin yksiköihin.

Sivistys, osasto

Luottamuselin: Sivistyslautakunta

Vastuhenkilö: Sivistystoimenjohtaja Robert Nyman

KÄYTTÖTALOUS

Toiminnan muutokset 2016

Uudet esiopetuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opetussuunnitelmat hyväksytään keväällä ja ne otetaan käyttöön 1.8.2016. Opetussuunnitelmiin sisältyy myös uusi kieliohjelma, joka tukee strategisia tavoitteita.

Laaditaan prosesseja, jotta voidaan tehokkaammin johtaa, kehittää ja arvioida perusopetuksen laatu- ja arviointityötä.

Varhaiskasvatuspedagogiikan toiminnan yhtenäistäminen tuo mukanaan muutoksia henkilöstörakenteeseen ja vakansseja tarkastetaan. Tämä, yhdistettynä lisättyyn toiminnan pedagogiseen painotukseen, johtaa henkilörakenteen tarkastamiseen. Tavoitteena on tulevaisuudessa lisätä lastentarhanopettajien määrää kahteen/päivähoitoryhmä (lähihoitajavakansseja muutetaan lastentarhanopettajan vakansseiksi).

Työ uuden varhaiskasvatuspedagogiikan suunnitelman laatimiseksi Raaseporissa aloitetaan.

Kohdistettuja panostuksia opettajien täydennyskoulutukseen ja ohjaukseen TVT:n käyttöönotossa.

Suunnitellaan uusi malli, jossa varhaiskasvatuspedagogiikka ja kaksi koulua, yksi ruotsin- ja yksi suomenkielinen, toimivat samassa rakennuksessa.

Ensimmäiset viralliset sähköiset ylioppilaskirjoitukset järjestetään syksyllä 2016.

Lukioyhteistyötä suunnitellaan yhdessä muiden toimijoiden kanssa.

Uudet liikenneöitsijät aloittavat koulukuljetusten hoitamisen.

Toiminnan muutokset 2017-2018

Vuoden 2017 lopussa ovat useimmat kouluista aloittaneet 1:1 periaatteen mukaisesti (1 tietokone/tablettitietokone/hybridi/oppilas).

Varhaiskasvatuspedagogiikassa on toiminta keskitetty pienempään määrään yksiköitä.

Käynnistetään projekti, jonka päämääränä on kehittää koulupihoista pedagogisia huoneita.

Uusi rakenne lukiokoulutukselle on luotu.

Hallitusohjelman mukaisesti tulee tiettyjä muutoksia toteutumaan varhaiskasvatuspedagogiikassa. Mm. suunnitellaan, että subjektiivista oikeutta päivähoitoon rajoitetaan ja henkilöstön ja lasten välinen suhdeluku kasvaa yli kolmevuotiaiden ryhmissä. Sivistys valmistautuu tuleviin muutoksiin, jotta mahdollisimman nopealla aikataululla voidaan hyödyntää mahdollisuuksia, jotka syntyvät uuden lain voimaantulon myötä.

Sivistys, osasto
Luottamuselin: Sivistyslautakunta
Vastuhenkilö: Sivistystoimenjohtaja Robert Nyman
KÄYTTÖTALOUS

	TP 2014	TA 2015	Ehdotus 2016	TA 2016	TA-suunnitelma 2017	2018
Suoritteet						
Lapsia päivähoidossa	1 352	1 355	1 350	1 350		
joista esikoulussa	301	275	290	290		
Lasten hoidon tuki (KELA)	454	445	440	440		
Oppilasmäärä yht. (peruskoulut)*	2 661	2 650	2 649	2 649		
Peruskoulun päättötodistus	337	306	283	283		
Opiskelijoiden määrä (lukio)*	440	452	446	446		
Ylioppilastutkintoja	130	140	146	146		
Aamu- ja iltap.toim.lasten määrä	332	332	311	311		
Sitovat mittarit						
Nettomeno/päivähoitolapsi	9 538	9 757	10 109	10 109		
Nettomeno/oppilas sis. koulukulj.*	9 233	9 366	9 434	9 434		
josta opetukseen*	6 453	6 396	6 469	6 469		
Tuntikehys/peruskoulun oppilas*	2,09	2,09	2,09	2		
Nettomeno/lukio-opiskelija*	8 071	7 862	7 982	7 982		
Lukion valinneiden os.vl 9 oppilaista %	49,9	50,0	48,4	48,4		
Nettomeno/lapsi aamu- ja iltap.toim.	2 132	2 185	2 386	2 386		
% 1. ja 2. vuosiluokan oppilaista	55,0	55,0	53,0	53,0		

* Kevätlukukauden 2016 ja syyslukukauden 2016 oppilasmäärän keskiarvo.

Sivistys, osasto

Luottamuselin: Sivistyslautakunta

Vastuhenkilö: Sivistystoimenjohtaja Robert Nyman

KÄYTTÖTALOUS

YHTEENVETO €	TP 2014	TA 2015 muutoksin	Ehdotus 2016	TA 2016	TA-suunnitelma 2017	2018
Tuotot						
Myyntituotot	620 579	471 310	464 000	464 000		
Maksutuotot	2 192 750	2 259 000	2 247 500	2 247 500		
Tuet ja avustukset	468 855	326 200	368 500	368 500		
Muut tuotot	307 555	197 440	206 900	206 900		
Tuotot yhteensä	3 589 739	3 253 950	3 286 900	3 286 900	3 286 900	3 286 900
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		-9,4 %	1,0 %	1,0 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-31 247 732	-31 322 900	-31 651 060	-31 651 060		
Ostopalvelut	-10 629 647	-10 756 440	-11 264 160	-11 264 160		
Aineet ja tavarat	-1 032 017	-1 051 270	-1 012 090	-1 012 090		
Avustukset	-1 858 797	-1 895 000	-1 895 000	-1 895 000		
Muut kulut	-4 830 259	-5 000 280	-5 155 070	-5 155 070		
Kulut yhteensä	-49 598 452	-50 025 890	-50 977 380	-50 977 380	-50 977 380	-50 977 380
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		0,9 %	1,9 %	1,9 %		
Toimintakate	-46 008 713	-46 771 940	-47 690 480	-47 690 480	-47 690 480	-47 690 480
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		1,7 %	2,0 %	2,0 %		
Kaupunginhallituksen ehdotus netto				-47 690 480	0	0
Toimintakate		-46 771 940	-47 690 480	-47 690 480	-47 690 480	-47 690 480

HENKILÖTYÖVUODET 31.12	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Hallinto ja koululaiskuljetus	21,3	19,3	19,3	19,3		
Lastenpäivähoito	311	307,0	298,0	291,0		
Ruotsinkielinen opetus	236,7	234,2	231,6	229,2		
Suomenkielinen opetus	135,6	134,8	127,0	126,4		
Aamu- ja iltapäivähoit.toim	17,1	18,5	18,7	18,7		
Henkilötyövuodet kaikkiaan	721,7	713,8	694,6	684,6		

Kulttuuritoiminta

Luottamuselin: Kulttuurilautakunta

Vastuhenkilö: Sivistystoimenjohtaja Robert Nyman

KÄYTTÖTALOUS

Toiminta-alue

Kulttuurilautakunnan tehtävänä on luoda edellytykset paikalliselle kulttuurityölle, ylläpitää tiettyjä perinteitä sekä luoda edellytykset yleisen sivistyksen edistämiseksi. Toiminta-alueeseen kuuluu sekä opetustoimintaa omana toimintana että viranomaistehtävien ylläpitoa.

Palvelujen tuottajan ominaisuudessa keskeisimpänä on kulttuurin areenan tukeminen. Perinteitä kantava tehtävä on myös nähtävä toiminta-alueen keskeisenä osana, samalla kun tämän työn tulee olla innovatiivista jotta se, yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa, voi toimia osana kaupungin kuvasta ulospäin.

Toiminta-alueen on otettava toiminnassaan huomioon kaikki asukkaat, toimittava aktiivisesti palvelujen tuottamiseksi molemmilla kotimaisilla kielillä sekä huomioitava myös maahanmuuttajien tarpeet.

Toimialan strategia 2016-2018

Kulttuuritoiminta etsii aktiivisesti mahdollisuuksia yhteistyöhön ja toimiviin yhteistyöratkaisuihin yhdistysten ja kulttuuritoimijoiden kanssa. Kulttuuritoimi käy jatkuvaa vuoropuhelua asukkaiden kanssa hyvän yhteistyön ja positiivisen asenteen puolesta. Kulttuuritoiminta on eettistä, oikeudenmukaista ja avointa. Kulttuuritapahtumia järjestävät pääasiassa aatteelliset yhdistykset. Avustustoiminnalla tuetaan myös asukkaiden omaa osallistumista.

Kulttuuritoiminta on ensisijaisesti kaupungin asukkaita varten, mutta strategian mukaisesti panostetaan myös imagoon ja houkuttelevuuteen muuttajia ja matkailijoita ajatellen.

Kirjastotoimintaa ylläpidetään käyttäjien läheisyydessä ja uusia toimintamuotoja otetaan käyttöön.

Ylläpitää hyvät edellytykset kulttuuritoiminnalle Raaseporissa tukemalla yhdistyksiä, kulttuuritoimijoita ja vapaita ryhmiä yhteistyön ja avustustoiminnan avulla.

Kaupungin strategian mukaisesti pysyvä Helene Schjerfbeck-näyttely EKTA:ssa uudistetaan ja kehitetään. Museon omien kokoelmien laajentaminen selvitetään.

Tarjota kulttuurielämyksiä yhteistyössä muiden kaupungin omien, palveluja tuottavien, osastojen kanssa.

Lautakunnan yksiköt osallistuvat Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlan suunnitteluun.

Toiminnan muutokset 2016

Tenholan sivukirjastoon hankitaan itsepalvelun mahdollistavaa tekniikkaa (ns. itsepalvelukirjasto).

Yhteistyön laajentamista muiden uusmaalaisten yleisten kirjastojen kanssa tutkitaan. Jos Raasepori liittyy laajempaan yhteistyöhön se tarkoittaa käytännössä suurempaa aluetta kattavaa yhteistä tietokantaa ja lainaajarekisteriä kuin nykyinen Lukasyhteistyöalue.

Kiinteistöjen käytön optimointi jatkuu. Valion kiinteistö Tenholassa tyhjenetään.

Museon koko toiminta, EKTA:a lukuun ottamatta, keskitetään yhteen toimintapisteeseen. Maakunnallisen kulttuuriperintökeskuksen toteuttaminen jatkuu.

Tarjota kulttuurielämyksiä päiväkodeille ja kouluille, mukaan lukien toisen asteen oppilaat. Pyrkiä yhdessä koulutoimen kanssa rakentamaan suunnitelma Raaseporin kulttuuripolkuksi.

Kulttuuritoimisto koordinoi näyttelytoimintaa, ylläpitää kaupungin taiderekisteriä sekä osallistuu joidenkin kulttuuritapahtumien järjestämiseen osittain muuttuneessa ympäristössä.

Kulttuuritoiminta
Luottamuselin: Kulttuurilautakunta
Vastuhenkilö: Sivistystoimenjohtaja Robert Nyman
KÄYTTÖTALOUS

Kansalaisopiston avulla kaupunki pyrkii tarjoamaan laadukasta ja edullista yleissivistävää opetusta lähtien asukkaiden tarpeista.

Kulttuurilautakunnan toiminnan tulee osaltaan myötävaikuttaa ylläpitämään toimintaa, joka tukee Raaseporia lapsiympäristönä kuntana.

Toiminnan muutokset 2017-2018

Kulttuuriperintökeskuksen toinen vaihe toteutetaan. Muiden museoiden suunnitelman mukaisesti arkistoitavien kokoelmien muutot Leirakseen toteutetaan.

Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhla huomioidaan.

Kansalaisopistojen valtionosuudet tulevat suurella todennäköisyydellä pienenemään. Ylläpitäjän (kaupungin) tulee valmistautua tähän.

	TP 2014	TA 2015	Ehdotus 2016	TA 2016	TA-suunnitelma 2017	2018
Suoritteet						
Kirjastojen aukiolotunnit	7 936	7 800	7 800	7 800		
Lainat yhteensä	323 300	310 000	300 000	300 000		
Käynnit kirjastoissa ja -autossa	217 850	225 000	210 000	210 000		
Kansalaisopisto, kurssien määrät	709	750	738	738		
Opetustuntien määrät, kansalaisopist.	18 509	20 000	19 500	19 500		
Osallistujien määrä, kansalaisopist.	8 528	8 500	8 200	8 200		
Musiikkiopisto, viikkotuntien määrä /yhteensä tunteja Raaseporissa	523/323	523/323	511/315	511/315		
EKTA, käynnit yhteensä	11 492	15 000	15 000	15 000		
Maakuntamuseo, lausunnot	172	150	150	150		
Sitovat mittarit						
Käynnit kirjastoissa ja -autossa/asukas	7,51	7,75	7,24	7,24		
Lainoja/asukas	11,15	10,69	10,34	10,34		
Nettomenot/opetustunti, kansalaisopist.	50	49	49	49		
EKTA, nettomenot/kävijä	12,17	14,40	11,75	11,75		

Kulttuuritoiminta

Luottamuselin: Kulttuurilautakunta

Vastuhenkilö: Sivistystoimenjohtaja Robert Nyman

KÄYTTÖTALOUS

YHTEENVETO €	TP 2014	TA 2015 muutoksin	Ehdotus 2016	TA 2016	TA-suunnitelma 2017	2018
Tuotot						
Myyntituotot	456 855	471 120	395 130	395 130		
Maksutuotot	565 886	587 300	582 360	582 360		
Tuet ja avustukset	105 238	35 000	21 000	21 000		
Muut tuotot	88 676	69 980	70 000	70 000		
Tuotot yhteensä	1 216 655	1 163 400	1 068 490	1 068 490	0	0
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		-4,4 %	-8,2 %	-8,2 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-3 445 484	-3 470 070	-3 425 540	-3 425 540		
Ostopalvelut	-960 517	-1 011 700	-974 550	-974 550		
Aineet ja tavarat	-340 245	-333 900	-301 770	-301 770		
Avustukset	-139 600	-117 000	-117 000	-117 000		
Muut kulut	-801 305	-771 870	-796 120	-796 120		
Kulut yhteensä	-5 687 151	-5 704 540	-5 614 980	-5 614 980	0	0
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		0,3 %	-1,6 %	-1,6 %		
Toimintakate	-4 470 496	-4 541 140	-4 546 490	-4 546 490	0	0
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		1,6 %	0,1 %	0,1 %		
Kaupunginhallituksen ehdotus	netto			-4 546 490	0	0
Toimintakate		-4 541 140	-4 546 490	-4 546 490	0	0

HENKILÖTYÖVUODET 31.12	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kansalaisopisto	26,6	26,6	26,6	26,6		
Musiikkiopisto	24,6	24,6	24,6	24,1		
Museotoiminta	10,0	9,8	9,8	9,5		
Kirjastotoiminta	18,8	18,2	16,2	16,4		
Kulttuuritoiminta	4,0	3,0	3,0	3,0		
Henkilötyövuodet kaikkiaan	84,0	82,2	80,2	79,6		

Vapaa-aika toiminta

Luottamuselin: vapaa-aikalautakunta

Vastuhenkilö: sivistystoimenjohtaja Robert Nyman

KÄYTTÖTALOUS

Toimialue

Liikunta on kunnallinen peruspalvelu ja jokaisen perusoikeus. Kunnallisen liikuntatoimen pääasiallisena tehtävänä on luoda edellytykset liikunnan harjoittamiseen, jolloin painopisteen muodostavat ajanmukaisten laitosten saavutettavuus ja niille asetettavat vaatimukset. Varsinaisen liikuntatoiminnan organisoivat pääasiassa aatteelliset liikuntajärjestöt.

Raaseporin nuorisotoiminnan tulee tukea nuorten kehitystä ja itsenäistymisprosessia. Nuorisotoimisto edistää aktiivista kansalaisuutta ja vahvistaa nuorten sosiaalista identiteettiä. Nuorisotoimisto tuottaa kunnallisia nuorisopalveluja kuten nuorisotalotoimintaa, pienryhmätöitä, leirejä ja tutustumisvierailuja. Kouluvierailuja tehdään kaikkiin peruskouluihin koulun alkaessa sekä tarpeen mukaan lukuvuoden aikana. Nuorisotoiminta on päihdevapaa vaihtoehto vapaa-ajan viettämiselle.

Nuorisotoimisto työskentelee aktiivisesti nuorisovaltuuskunnan kanssa ja järjestää nuorisoparlamentin sekä tarjoaa nuorisolle tieto- ja neuvontapalveluja kaupungin Navigator-Ohjaamon kautta yhteistyössä etsivän nuorisotyön kanssa. Nuorisotoimisto pyrkii tarjoamaan mahdollisuuden skeitata Raaseporissa sekä sisällä että ulkona.

Nuorisotalot ovat täydennyksenä kaupungin ilta- ja iltapäivätoimintaan avanneet ovensa nuoremmille lapsille, oppilaille luokilla 3-6. Tämä tarkoittaa suuremman panostuksen tähän kohderyhmään.

Toiminta-alan strategia 2016–2018

Talouden vakaannuttaminen ja elinvoiman turvaaminen. Päivittäisen työn johtamisen johtotähtenä on kustannustehokkuus.

Yhteydenpitoa ja yhteistyötä yhdistysten välillä tehostetaan ja jäsenetään. Huolimatta taloudellisesti haasteellisista ajoista tulee kaupungin taata yhdistysten toiminnalle mahdollisimman hyvät edellytykset.

Palvelutuotannon toimiva seuranta.

Nuorisotoimintaa tarjotaan Tammisaaressa, Karjaalla, Pohjassa, Tenholassa, Mustiolla ja Fiskarsissa.

Aktiivinen yhteistyö koulujen, nuorisotyöpajojen, muiden kunnallisten yksiköiden kanssa sekä kolmannen sektorin, kuten yhdistysten ja seurakuntien, kanssa.

Toimiva nuorisovaltuusto ja nuorison aktivoiminen yhteiskunta asioissa.

Toiminnan muutokset 2016

Tammisaaren keskuskeskustan parannustyöt pannaan täytäntöön.

Otetaan käyttöön uusia tapoja kommunikoida yhdisteiden kanssa. Aloitetaan yhteistyöfoorumi.

Kehitetään järjestelmä kattavampaan asiakaspalautteeseen.

Yksikössä laaditaan perehdyttämispaketti uusille nuoriso - ja iltaohjaajille.

Nuorisotoimiston henkilökunta hoitaa 9-luokkalaisten HUBU-menetelmän seuranta.

Toiminnan muutokset 2017-2018

Tukea sivistyslautakunta koulualueiden kehittämisessä lähiliikuntapaikoiksi tai alueiksi, jotka paremmin soveltuvat virkistykseen ja liikuntaan.

Vapaa-aika toiminta
Luottamuselin: vapaa-aikalautakunta
Vastuuhenkilö: sivistystoimenjohtaja Robert Nyman
KÄYTTÖTALOUS

	TP 2014	TA 2015	Ehdotus 2016	TA 2016	TA-suunnitelma	
					2017	2018
Suoritteet						
Uimahallikäynnit/vuosi	106 665	100 000	100 000	100 000		
Nuorisotalojen käynnit/vuosi		16 000	16 000	16 000		
Ohjattu toiminta/osallistujat (vesitoiminnot, kuntosali, ei kouluja)	17 969	20 000	20 000	20 000		
Ohjattu nuorisotoiminta/ osallistujat		1 000	1 000	1 000		
Sitovat mittarit						
Nettokulut/uimahallikäynti	1,64	1,81	1,84	1,84		
Käyttökulut netto/asukas (liikunta)	44,38	45,28	45,29	45,29		

YHTEENVETO €	TP 2014	TA 2015 muutoksin	Ehdotus 2016	TA 2016	TA-suunnitelma	
					2017	2018
Tuotot						
Myyntituotot	419 598	440 200	440 200	440 200		
Maksutuotot	33 425	22 600	22 600	22 600		
Tuet ja avustukset						
Muut tuotot	474 104	486 000	483 500	483 500		
Tuotot yhteensä	927 127	948 800	946 300	946 300	0	0
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		2,3 %	-0,3 %	-0,3 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-1 036 771	-1 016 370	-1 025 500	-1 025 500		
Ostopalvelut	-415 714	-435 770	-460 360	-460 360		
Aineet ja tavarat	-581 645	-502 690	-511 310	-511 310		
Avustukset	-146 200	-194 600	-174 600	-174 600		
Muut kulut	-501 193	-606 660	-573 320	-573 320		
Kulut yhteensä	-2 681 523	-2 756 090	-2 745 090	-2 745 090	0	0
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		2,8 %	-0,4 %	-0,4 %		
Toimintakate	-1 754 396	-1 807 290	-1 798 790	-1 798 790	0	0
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		3,0 %	-0,5 %	-0,5 %		
Kaupunginhallituksen ehdotus netto				-1 798 790		
Toimintakate		-1 807 290	-1 798 790	-1 798 790	0	0

HENKILÖTYÖVUODET 31.12	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Nuorisotoiminta	7,3	7,3	8,0	7,5		
Vapaa-aika toiminta yhteensä	19,5	19,5	17,5	17,5		
Henkilötyövuodet kaikkiaan	26,8	26,8	25,5	25,0		

Toimiala: Yhdyskuntatekniikka**Luottamuselin: Yhdyskuntatekninen Itk****Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja Jan Gröndahl****KÄYTTÖTALOUS****Toimialan perustiedot**

Yhdyskuntatekninen toimiala jakautuu talousarvion suhteen kahteen toimialaan: 1) yhdyskuntatekniikkaan ja 2) kaavoitukseen, rakentamisen luvitukseen ja ympäristövalvontaan. Yhdyskuntatekninen lautakunta vastaa koko toimialan yhdyskuntatekniikasta, maaomaisuuden hallinnasta ja talousarviosta sekä henkilökunnasta. Kaavoituslautakunta on asiantuntijalautakunta kaavoituskysymyksissä, ympäristö- ja rakennuslautakunta hoitaa rakennus- ja ympäristöluvat ja jätelautakunta on koko läntisen Uudenmaan viranomaislautakunta.

Pääasialliset tehtävät:

- Edistää Raaseporin kaupungin kasvua ja viihtyisyyttä.
- Vastata maapolitiikasta, aluesuunnittelusta ja rakennusvalvonnasta.
- Vastata yleisten alueiden hoidosta ja kunnossapidosta.
- Luoda viehättävä rakennettu ympäristö sekä turvata kaupungin ympäristö- ja luonnonarvot.
- Edistää turvallista infrastruktuuria ja hyviä liikenneyhteyksiä kaupunkiin ja kaupungista.

Toimialan strategia 2016-2018

Raaseporin alue tarjoaa hyvät toimintaedellytykset yritystoiminnalle hyvien liikenneyhteyksien varrelle luontevasti sijoittuvilla liike- ja teollisuustonteilla. Aktiivisella maankäyttöpolitiikalla ja kaavoituksella luodaan edellytyksiä muutolle ja kaupungin kasvuille. Kaavoitus tapahtuu ensi kädessä omalla maalla. Kaupunki tukee pendelöintiä kehittämällä Karjaan matkakeskuksen aluetta yhdessä muiden maanomistajien ja toimijoiden kanssa. Kaupunki vaikuttaa aktiivisesti siihen, että rautatie- ja maantieyhteydet Länsi Uudellamaalla kehittyvät.

Paikkakunnalle muuttoa edistetään kiinnostavalla tontti- ja asuntotarjonnalla sekä tehokkaalla, avoimella tonttien markkinoinnilla. Luonto, vesistöt ja ruukkimiljööt ovat Raaseporin vahvuus!

Kaupunki parantaa kiinteistöjen, katujen ja yleisten alueiden hoidon taloudellisuutta ja tehokkuutta edelleen kehittämällä kaupungin teknisten toimintojen välistä yhteistyötä. Kaupungin palvelutuotannossa hyödynnetään markkinoita ja otetaan käyttöön uusia toimintamalleja esim. ruuhkahuippujen tasaamisessa.

Rakennusvalvonta ja ympäristötoimisto toimivat samoissa tiloissa muun teknisen toimen kanssa ja koko toimiala pyrkii näin hyödyntämään osastojen välisiä synergiaetuja. Viranomaistoimintojen mahdolliseen alueellistamiseen varaudutaan, Raasepori on näiltä osin valmis keskustelemaan yhteistyöstä Inkoon ja Hangon kanssa.

Vuoden 2016 on odotettavissa Länsi-Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan jätehuoltoyhtiöiden fuusioituminen, Raasepori toimii uuden jätehuoltolautakunnan isäntäkuntana toistaiseksi.

Kriittiset menestystekijät:

- Hyvä ja selkeä johtaminen, selkeät toimenkuvaukset ja vastuualueet.
- Taloudellisen tilanteen mukaan mitoitettu motivoitunut ja osaava henkilökunta.
- Vaihtoehtoisia tuotantotapoja infralle, markkinoiden aktiivinen hyväksikäyttö uusinvestoinneissa ja ruuhkahuippujen tasaamisessa.
- Oikein mitoitettu asiakaspalvelu sekä osastoilla että kaupungin kotisivuilla.
- Selkeä kaavoitus, nopeat rakennusluvat sekä tonttien oikea-aikainen markkinointi ja myynti.
- Kyky reagoida nopeasti tuleviin tarpeisiin ja kysyntään.
- Kärkihankkeiden, kehitysprojektien tehokas läpivienti.
- Hankkeiden toteutuksen aikataulutus, työvaiheiden suunnittelu ja etukäteismarkkinointi aluetta luovutettaessa.
- Hyvä yhteistyö teknisen keskuksen, sisäisten palvelujen, Raaseporin Veden, Tammisaaren Energian ja muiden verkkorakentajien kanssa:
 - Investointien samanaikainen toteuttaminen muiden toimijoiden kanssa kun se on mahdollista.
 - (Yhteisten) hankintamenettelyjen kehittäminen.
- Hyvä yhteistyö alueellisten ja valtion viranomaisten kanssa.

Toimiala: Yhdyskuntatekniikka**Luottamuselin: Yhdyskuntatekninen Itk****Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja Jan Gröndahl****KÄYTTÖTALOUS****Toimenpide 15 Yhdyskuntatekniikka panostaa asiakaspalvelun parantamiseen ja kasvua ja kehitystä tukeviin toimenpiteisiin**

Teknisen toimialan kasvutoimenpiteiden polttopisteenä ovat olleet kaavahankkeet, myynnin kautta saatavassa hyödyssä, liiketoiminnan mahdollistamisessa ja kiinteistön uuden käyttötarkoituksen muuttamisessa. Kaupungin rakennettuja kiinteistöjä, jotka eivät ole aktiivisessa ja tuottavassa käytössä on myytävien kiinteistöjen listalla. Pääosa näistä kohteista vaativat asemakaava muutoksen tai poikkeusluvan, jotta ne voidaan jalostaa ja ottaa uuteen käyttötarkoitukseen. Kaavoitusohjelman päivityksessä huomioidaan ja resursoidaan nämä kehityshankkeet muiden kaavahankkeiden kanssa.

Sopeutustoimenpiteissä polttopisteenä ovat olleet sopeuttamistoimenpiteet henkilöstökulujen alentamiseksi, mikä on onnistunut palvelutason kustannuksella. Asiakaspalaute ja toiminnan vasteajat ovat hetkittäin johtanut kriittiseen palautteeseen. Toimialan hallinto ja toiminnot keskitetään yhteen palvelupisteeseen kaupungin omissa kiinteistöissä ja panostetaan henkilökunnan hyvinvointiin.

Toimialalla luodaan edellytykset kasvulle ylläpitämällä joustava ja nopea luvananto rakennustarkastuksessa ja ympäristötoimistossa. Sähköinen lupakäsittely otetaan käyttöön heti kun se on toiminnan kannalta järkevästi hyödynnettävissä.

Viranomaistoiminnan (rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu) tulee tapahtua läheisessä ja hyvässä yhteistyössä teknisen toimialan muun operatiivisen toiminnan kanssa, kuten esim. osastojen sisäiset lausunnot, maanhankinta ja myynti, kaavoitus ja aluerakentaminen.

Teknisen toimen edustajat ovat aktiivisia hankekehityksessä, tavoitteena käynnistää infrastruktuurihankkeita Länsi-Uudellamaalla yhdessä ELY-keskuksen ja liikenneviraston kanssa Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelysuunnitelmaa koskevan aiesopimuksen 2014–2019 mukaisesti. Rantaratan/kt 51 ja Hanko-Hyvinkää radan/vt 25 kehityskäytävät ovat seudullisesti tärkeitä, unohtamatta myös paikallisia hankkeita. Rantaradan ja sen nykyisen liikennöinnin osalta käydään Länsi-Uudenmaan kuntien välillä keskustelua, jonka tavoitteena on vaikuttaa rantaradan (ja myös Hanko-Hyvinkään radan) kehittämiseen ja liikennöintiin.

Olemassa olevien ja uusien yritysten toimintaedellytysten turvaamiseksi tarjotaan teollisuus- ja työpaikkatontteja ja täten laajennusmahdollisuuksia menestyville yrityksille. Pienvenesatamia kehittämällä luodaan edellytykset uusille oheisliiketoiminnoille. Vähittäis- ja päivittäiskaupan kehittämiseksi Raaseporin alueella on hankkeita vireillä, tontinvaraussopeutuksia ja kaavamuutoksia.

Kaupunginvaltuuston sopeuttamistoimenpiteet: 2016, tulojen kasvattaminen + 50 000 €

Yhdyskuntatekniikka sopeuttaa toimintaansa vallitsevan talouden mukaan. Tämä edellyttää, että palveluiden tuotantotapoja pitää muuttaa ja sopeuttaa vallitsevaan tilanteeseen.

Rakennustarkastus seuraa aktiivisesti myönnettyjä rakennuslupia ja suorittaa vanhojen ja pidennettyjen rakennuslupien loppukatselmuksen, mikä lisää kiinteistöverotuloja pitkällä tähtäimellä.

Metsänmyynti muodostaa tärkeän osan toimialan tuloista, talousmetsien tuottoa korjataan hieman ylöspäin (+ 25 000 €) aikaisempien toimintavuosien metsäntuoton perusteella.

Oma tekninen henkilökunta keskittyy keskusta-alueiden sekä muiden keskeisten paikkojen kunnossapitoon. Valvontaa ja työnjohtoa tehostetaan tuotantotapojen muuttuessa.

Raaseporin kaupungin ja yksityisten maanomistajien tonttien oikein suunnattu markkinointi, valmiiden kunnallistekniikalla varustettujen tonttien markkinointi tapahtuu ensisijaisesti kaupungin verkkosivujen kautta (tonttipörssi) sekä yhteistyössä maanomistajien ja välittäjien kanssa.

Vuokratonttien määrää lisätään, mahdollisuus vuokrata tontti asuntorakentamiseen ja yritystoimintaan tulee olla vartenotettava vaihtoehto. Rakentamiseen ryhtymisen kynnyksestä tulee madaltaa. Maapoliittisen ohjelma odotetaan tuovan lisäarvoa kiinteistöjen ja maa-alueiden hankintaan ja luovutukseen

Toimiala: Yhdyskuntatekniikka**Luottamuselin: Yhdyskuntatekninen Itk****Vastuhenkilö: Tekninen johtaja Jan Gröndahl****KÄYTTÖTALOUS**

Kaavoituksen painopiste asetetaan kaupungin omaan tonttituotantoon, ts. hankkeisiin, joissa kaavoitus tapahtuu kaupungin omilla maa-alueilla. Kaavatuotanto on monipuolista ja tarjoaa erityyppisiä tontteja asumiseen ja yritystoimintaan. Kaavoituksessa tulee varautua kaavoitusohjelmaa täydentäviin kaavahankkeisiin, jotka kytkeytyvät kehitys- ja alueiden jalostushankkeisiin.

Yhteistyötä teknisen keskuksen ja sisäisten palvelujen välillä kehitetään, tavoitteena koordinoita kiinteistömyyntiä sekä 'jalostaa' myyntikohteita (kaavamuutos ym.) ja asettamalla aikataulu kiinteistöjen valmistumiselle myyntiä varten.

Yhteistyötä teknisen toimialan ja sisäisten palveluiden välillä kehitetään edelleen, mm. sisäisten palveluiden johto osallistuu teknisen toimialan johtoryhmätyöskentelyyn säännöllisesti.

Toimiala seuraa aikaisempia toimenpideohjelman linjanvetoja

Edellisessä toimenpideohjelmassa oli useita toimenpiteitä, joita tähän mennessä ei ole toteutettu. Kyse on prosesseista, jotka pitkällä aikajänteellä tuottavat taloudellista tai toiminnallista hyötyä. Pääpaino teknisen toimialan toimenpiteissä toimintavuonna 2016 on jatkaa ja saattaa loppuun aikaisemmat sopeutustoimenpiteet, jotka sisältyvät kaupungin eri ohjelmiin, esim. kaavoitusohjelmaan ja maapoliittisen ohjelmaan.

Kasvua edistävinä toimenpiteinä on aiemmin hyväksytyissä toimenpideohjelmissa mainittu esim.:

- kasvu turvataan jatkuvalla aktiivisella maapoliitikalla ja maa-alueiden ja vapaa-ajan tonttien myynnillä.
- maapoliittinen ohjelma on hyväksytty 2015, tehokas ja pitkäjänteinen maapoliittikka antaa taloudellista hyötyä,
- strategisesti ei-tärkeiden alueiden ja matalatuottoisten kiinteistöjen myynti on käynnissä (yhdyskuntatekniikan ja sisäisten palvelujen välinen kiinteistökehitys tapahtuu kiinteässä yhteistyössä),
- saada vauhtia sisäänmuuttoon valmistamalla asemakaavoja, jotka voidaan jalostaa uusiksi tonteiksi.
- valmistaa enemmän tontteja elinkeinotoiminnalle
- inventoida asuntorakentamispotentiaali Knipnäs-Tammiharju -alueella ja käynnistää rakennuskelpoisten alueiden asemakaavoitus
- kaavan, (vaihe II) laatiminen kaupungin alueelle Baggön vierassataman viereen, joka voidaan vuokrata mökkikylätoimintaan.
- jalostaa houkuttelevia lähellä rantaa sijaitsevia asuinalueita (Tammiharju, Knipnäs ja Pumpulahi),
- kaupunki omistaa saaristossa ja järvien äärellä maa-alueita, joita voidaan kaavoittaa ja myydä tontteina vapaa-ajan asumiseen/asumiseen, esimerkkeinä mainittakoon Skäldö ja Tovö Tammisaaren saaristossa sekä Bråtan Mustiolla Lohjanjärven rannalla,
- Karjaan läntinen taajama, osayleiskaava, tämän kaavan avulla kaupunki voi turvata alueen suunnittelun pitemmällä tähtäyksellä,
- käynnistetyt kaavahankkeet Pohjan Gumnäsissä, Karjaan Kaskimaan alueella ja Tammisaaren Båssabölessä toteutetaan. Billnäs in ruukin ja Dragsvikinrannan asemakaavat saadaan valmiiksi.
- Karjaalla suunnitellaan matkakeskusta rautatieaseman alueelle laatimalla niin sanottu konseptisuunnitelma,
- selvitetään edellytykset toteuttaa ulkoalueiden hoitopalvelu osin alueurakkana muodostamalla sopivia fyysisiä alueita.
- Raaseporin kaupungin ja yksityisten maanomistajien tonttien tehokkaampi ja parempi markkinointi.

Teknisen tiimin yhteistyötä kehitetään edelleen.

Yhteistyötä teknisen toimialan ja sisäisten palvelujen välillä syvennetään. Ulkoalueiden hoitoa ja kunnossapitoa syvennetään yhteisellä työnjohdolla, päivystyksellä sekä osittain yhteisellä konekannalla.

Saavutettavat edut:

- Lisää resursseja ulkoalueiden hoitoon
- Konekannan tehokkaampi käyttö
- Ei päällekkäisiä toimintoja
- Enemmän henkilöitä päivystykseen
- Hallinnolliset urakkarajat poistuvat (katu/puisto/kiinteistö)

Yllä mainitut kaavasuunnitelmat on sisällytetty kaavoitusohjelmaan (kv 23.3.2015 § 25).

Toimiala: Yhdyskuntatekniikka

Luottamuselin: Yhdyskuntatekninen Itk

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja Jan Gröndahl

KÄYTTÖTALOUS

Ei-strategisten maa-alueiden myynti ja uusien kestävän asutuksen alueiden luominen kiinnostaviin ympäristöihin

Työn alla on mm. Karjaan läntinen taajama ja Horsbäck-Kärby yleiskaavat, Lisäksi on vireillä mm. Karjaan keskustan-, Pohjan keskustan-, Gumnäsin-, Båssastrandenin- ja muita pienempiä kaavoja, joilla esim käyttötarkoitusta tai rakennusoikeutta muutetaan. Kaikki nämä kaavahankkeet ovat pääasiassa kaupungin omistamilla mailla ja tarjoavat monipuolisen tonttivarannon rannan läheisyydessä sekä omakoti- että rivitalotonteille. Kyseiset kaavahankkeet valmistuvat vuodesta 2016 lähtien.

Vähittäis- ja päivittäistavarakauppa elää murroksessa Raaseporissa, kauppapaikat ovat haussa usealla kaupan toimijalla. Kehityshankkeita ja kaavamuuksia on meneillään, jotka mahdollistavat kaupallisen- ja elinkeinotoiminnan ja siihen liittyvän pysäköinnin ja liikennejärjestelyiden toteuttamisen.

Taloudellisia seurauksia: Ei aktiivisessa käytössä olevien alueiden muuttaminen pitkällä aikavälillä tuottaviksi.

Uudisajattelua rakennusoikeudesta ja suunnittelusta

Kaupungin omistama alue "Bråtan" Oxbergetin takana Lohjanjärven rannalla voisi nykyisen yleiskaavan mukaan yksityiskohtaisella suunnittelulla tuottaa huomattavan määrän rakennuspaikkoja vapaa-ajan asumiseen. Kaavahanke sisältyy kaavoitusohjelmaan.

Kaupungin kaavoitusohjelmassa priorisoidaan hankkeita, joissa painopiste on kaupungin omistamalla maalla.

Yleiskaava ja sen jälkeen Karjaan läntisen taajaman asemakaava varmistavat Karjaan alueen tulevaisuuden tonttivarannon.

Laajentamalla Båssastrandin asemakaava-alueita kaupungin maalle voi kaupunki saada huomattavan tonttivarannon, joka sijaitsee houkuttelevalla, merenläheisellä alueella.

Gumnäsin ja Klockaruddenin asemakaavat lisäävät Pohjan alueen tonttivarantoa.

Tammiharjun asemakaavan tarkoituksena on kehittää aluetta uusiin käyttötarkoituksiin, mm. monipuoliseen asumiseen, sekä taata nykyisen rakennusmassan käyttö- ja kehitysmahdollisuudet.

Taloudellisia seurauksia: Kaavoitus on olennainen osa aluekehitystä ja -jalostusta, kaupunki hyötyy maa-alueiden arvonnoususta.

Tonttien valmiiksi saattaminen uusien työpaikka-alueiden tarpeisiin

Horsbäck-Kärby -alueen kaavoitus jatkuu vuoden 2016 aikana. Osayleiskaava, jonka tuloksena on yritys- ja pienteollisuustontteja. Lisäksi vaaditaan asemakaava, joka perustuu suoraan yleiskaavaan.

Karjaan rautatieaseman lähialueiden kehittäminen ja maankäytön suunnittelu on käynnissä, kehityshankkeeseen osallistuu kaupungin lisäksi VR, senaattikiinteistöt ja Liikennevirasto. Rautatiealueen kehittämisestä laaditaan maanomistajien kesken suunnitelma, jossa alueen toiminnalliset ja maankäytölliset tavoitteet määritellään.

Karjaan rautatieaseman aluetta kehitetään nk. liikennekeskusalueena, jossa on eri toimintoja kuten asuminen, kaupallinen toiminta, paikoitusratkaisut, joukkoliikenne ja työpaikat. Focus-rakennuksen käyttötarkoitus huomioidaan suunnitelmassa. Rautatiealueen kehityksen tulee tukea joukkoliikennettä (rataliikenne) ja tehdä näin Raaseporista kiinnostava alue pendelöintiä ajatellen ja toimia mahdollisen tulevan kaavoituksen tavoiteselvityksenä.

Taloudellisia seurauksia: Työpaikka-, teollisuus-, kaupallisten alueiden taloudellinen vaikutus kaupungille on suuri, sekä suorat että epäsuorat taloudelliset vaikutukset.

Toimiala: Yhdyskuntatekniikka**Luottamuselin: Yhdyskuntatekninen Itk****Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja Jan Gröndahl****KÄYTTÖTALOUS****Toimenpideohjelma 2017–2018 toimialan kannalta**

Kaupungin maankäytön strategiset suuntaviivat ilmenevät kaupunginvaltuuston 10.6.2013 hyväksymästä strategiasta. Strategia viitoittaa tavoitteet ja painopisteet vuosille 2014–2017.

- Maapoliittinen ohjelma on maankäytön ja kehittämisen strategian toimeenpaneva asiakirja.
- Tekninen keskus ja sisäiset palvelut laajentavat yhteistyötään ulkoalueiden hoidossa.
- Nopeat ja selkeät päätökset koskien maaomaisuuden myyntiä.
- Kaavoitusprosessia pyritään tehostamaan tavoitteena lisätä tonttivarantoa koskien sekä asuntotontteja että työpaikkatontteja.
- Investoinnit kilpailutetaan oikeaan aikaan sopivina kokonaisuuksina.
- Vierassataman ja pienvenesatamien toimintaa kehitetään lisäämällä venepaikkojen määrää ja Tammisaaren alueelle toteutetaan ns. kaupallinen veneenlaskualue isoille veneille.
- Yhdessä kaupunginkanslian kanssa kehitetään mittalukuja teknisen toimialan tuloksen seurantaan koskien sekä suoritteita että taloutta.
- Henkilökunnan kanssa pidetään vuosittain kehityskeskustelut, määritetään henkilöstöressurssien tavoitteet ja mittarit.

Investoinnit

Investoinnit vuodelle 2016 noudattavat pääosin edellisen suunnitelmakauden toteutusta. Hankkeita ovat mm Karjaan paloaseman rakennushanke (nk kiinteistöleasing, rahoitetaan kaupungin taseen ulkopuolella) ja sellaiset hankkeet, jotka ovat osana sopimuskokonaisuutta, esim. maankäyttösopimukset. Karjaalle valmistuu ennen lokakuuta 2016 uusi paloasema. Se korvaa pelastuslaitoksen tilapäisesti vuokraamat tilat. Paloasema toteutetaan kiinteistöleasing-sopimuksella. Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen kanssa solmitaan esisopimus.

Teknisen toimialan suuriin panostuksiin sisältyy panostus kalateiden ja tulvasuojien rakentaminen Mustionjokeen (6 vuotta 105 000 €/v, hanke yhteensä noin 5,5 miljoonaa euroa) ja Karjaan matkakakeskuksen rakentaminen yhdessä valtion laitosten kanssa.

Investoinnit sisältävät myös Karjaan rautatiesillan peruskorjauksen sisällyttämisen suunnitelmakauteen ja yhteensovittaminen ns. Focus talon toimintaan ja sillankorjaus- tai tunnelivaihtoehtoon selvittämisen.

Raaseporin kaupunki on mukana Eu-hankkeessa (ip-life hanke) jonka tavoitteena on kalateiden rahoittaminen Mustion joessa. Hankkeen jatko on selvillä toimintavuoteen 2016 mennessä.

Raaseporin kaupunki on aktiivisesti mukana Bromarvin saaristosataman kehityshankkeessa yhdessä kylätoimikunnan kanssa. Luontopolku Gåsörenin kautta Ramsholmenille sekä Ramsholmenin sillan uudistaminen toteutetaan mahdollisesti kehityshankkeena johon kaupunki osallistuu. Hankesuunnittelu toimintavuoden 2016 aikana.

Valmistelut Södra Vikenin kunnostamiseksi etenee, tarvittavat luvat hankitaan ja toteutus- ja rahoitusmalli selvitetään.

Oikein priorisoiduilla riittäväillä investoinneilla mahdollistetaan korjausvelan lyhentäminen. Tekninen toimiala ylläpitää Investointi- ja tonttutuotanto-ohjelmaa, joka sisältää tulevien toimintavuosien investointitarpeet hankkeittain jaoteltuna seuraavasti; 1) Vahvistetun asemakaavan toteuttaminen 2) Rakenteet ja rakennelmat 3) Maankäyttösopimusten mukaiset velvoitteet 4) Kehitysprojektit ja hankesuunnittelu

Kaupungilla on keskeinen rooli useissa kehityshankkeissa. Näiden toteutuksen yhteydessä rakennetaan uutta, parannetaan vanhaa ja luodaan uusia työpaikkoja.

Yhdyskuntatekniikka

Luottamuselin: Yhdyskuntatekninen Itk

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja Jan Gröndahl

KÄYTTÖTALOUS

Toimialue

Yhdyskuntatekniikan toimialueeseen kuuluu:

- toimialan hallinto,
- hoitaa kadut, tiet ja yleiset alueet, puistot, uimarannat, satamat ja kaatopaikat. Se hoitaa myös suunnittelun, rakennuttajatoiminnan, ajoneuvokeskuksen, maanoton, metsätalouden, maankaatopaikat sekä toimintaan liittyvät investoinnit,
- kaupungin maapolitiikka, kaupungin maaomaisuuden hallinta, mittaustoiminta, kiinteistömuodostus, karttapalvelu, yksityiset tiet,
- pienvenesatamat kaupungin omat laituripaikat mukaan lukien, rantapaikat, talvisäilytyspaikat sekä Tammisaaren vierassatama on järjestetty nettoyksiköksi talousarviossa,
- Länsi-Uudenmaan jätelautakunta
- pelastustoimi, joka hoidetaan sopimuksella Länsi Uudenmaan pelastustoimen kanssa (Espoon kaupunki).

Länsi-Uudenmaan jätelautakunta laatii jätteenkäsittelymääräykset, antaa yleisiä jätelakiin ja jätteenkäsittelymääräyksiin perustuvia ohjeita, vahvistaa jätetaksan ja -maksut sekä antaa lausuntoja jäteasioissa muille viranomaisille.

Itäisen ja läntisen Uudenmaan kunnat ovat päättäneet jäteyhtiöiden yhdistämisestä yhteiseksi yhtiöksi vuodesta 2015 lähtien, mutta fuusio vie todennäköisesti yhden vuoden oikeusprosessin takia. Kun Rosk'n Roll Oy Ab:n ja Itä-Uudenmaan Jätehuolto Oy:n välinen fuusio toteutuu, fuusioituvat myös jätelautakunnat. Kunnat ovat sopineet, että Raaseporin kaupunki jatkaa yhteisen jätelautakunnan isäntäkuntana. Lautakunnalla on kaksi työntekijää, yksi jäteasiamies joka toimii lautakunnan esittelijänä ja yksi jätehuoltokoordinaattori. Uuden toiminta-alueen valmistelut ovat käynnissä, jäteyhtiöiden fuusion odotetaan tapahtuvan vuoden 2016 aikana.

Toimialan strategia 2016-2018

Parempi asiakaspalvelu koko toimialan osalta.

Vastata siitä, että kunnallistekninen peruspalvelu toimii ja että tehtävät toiminnan sopeuttamistoimenpiteet eivät vaaranna turvallisuutta eikä palvelutaso kärsi liikaa. Kehittää työturvallisuutta ja henkilökunnan hyvinvointia.

Asettaa taloudelliset ja pitkän aikavälin ratkaisumallit etusijalle.

Kilpailuttaa sopivat urakkakokonaisuudet paikalliset markkinat huomioiden.

Uudet investoinnit tehdään etupäässä ostopalveluina, hoitoon ja kunnossapitoon liittyvät hankkeet omana työnä.

Uusien kaava-alueiden laajennus toteutetaan investointikokonaisuuksina yhteistyössä Raaseporin Veden kanssa.

Työnjohtoon ja projektivalvontaan kiinnitetään enemmän huomiota.

Omakoti- ja työpaikkatontteja muodostetaan jatkuvasti siten, että rakennushankkeet eivät myöhästy tontin puuttumisesta. Yleisiä alueita mitataan säännöllisesti, jotta määräalojen lukumäärää saataisiin pienennettyä ja jotta kiinteistöjärjestelmän selvyyttä voitaisiin parantaa.

Mittaus- ja kiinteistöosasto vastaa kiinteistömuodostuksesta asemakaava-alueella, kaupungin maapolitiikan toteuttamisesta sekä hoitaa tonttien ja alueiden maanvuokraukset, ostot ja myynnit.

Kaupunki myy ensi sijassa valmiiksi kaavoitettuja tontteja. Kiinteistökehitysprosessia (kiinteistöjenmyynti ja osto, kiinteistöjen arviointi ja kaavoitus) kehitetään edelleen sisäisten palveluiden kanssa. Myös nk. ei-strategiset maa-alueet myydään toimenpideohjelman mukaisesti tai niitä käytetään vaihtokohteina maan hankinnassa.

Maankäyttösopimus laaditaan silloin, kun kaavoitetaan yksityisomistuksessa oleva maa-alue. Maapoliittinen ohjelma täydentää operatiivista työskentelyä.

Olemassa olevien venesatamien tasoa parannetaan. Uusia venepaikkoja/vesialueita venesatamalle ja veneenlaskurampille selvitetään, tavoitteena pitkällä tähtäimellä kasvattaa venesatamatoimintaa ja siihen liittyviä oheistoimintoja taloudellisesti kestäväällä tavalla. Raaseporin kaupunki toimii tällä hetkellä Länsi-Uudenmaan jätelautakunnan isäntäkuntana, fuusion jälkeen vastaten yht 12 uusmaalaisen jäsenkunnan jätteenkäsittelyä koskevista viranomaistehtävistä.

Pelastuspalvelut ostetaan Espoon kaupungilta. Tällä hetkellä Raaseporissa on kaksi paloasemaa vakinaiselle pelastustoiminnalle (Tammisaari ja Karjaa). Karjaalle rakennetaan uusi paloasema, joka otetaan käyttöön vuoden 2016 aikana.

Yhdyskuntatekniikka

Luottamuselin: Yhdyskuntatekninen Itk

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja Jan Gröndahl

KÄYTTÖTALOUS

Toiminnan muutokset 2016

Ulkoiset alueet hoidetaan yhdessä sisäisten palvelujen kanssa, ns. Teknisen tiimin toimesta.

Valmiuspäivystys toimii ympäri vuorokautisesti.

Talvikunnossapidon urakka-alueita on 19, kaupungin oman henkilökunnan työpanos keskittyy pääasiassa keskusta-alueiden talvikunnossapitoon. Talvikunnossapidon päivystys hoidetaan työnjohdon toimesta.

Katurekisteriä kehitetään edelleen ja ylläpidetään.

Ostopalveluiden käyttöä ns. päivittäisissä töissä ja oman tuotannon välillä tarkennetaan, tarvittaessa henkilöstön toimenkuvia muutetaan. Tavoitteena tulee olla oikein kohdistettu henkilöstömitoitus ja koneiden tehokas käyttö.

Osa palvelutuotannosta tuotetaan mahdollisesti jatkossa kaupunginosittaisena alueurakkana.

Tulevan vuosien eläköitymisiin tulee varautua ennalta, pääasiassa sisäisin järjestelyin.

Investoinnit kilpailutetaan oikea-aikaisesti ja sopivan kokoisissa urakoissa. Oma henkilöstö ja kalusto on pääasiassa mitoitettu hoito- ja ylläpitotöiden suorittamiseen.

Saastuneiden alueiden saneeraus toteutetaan tarvittaessa erillisten päätösten ja tarveharkinnan perusteella. Kaatopaikkojen jälkiseurantaa sekä vesistöjen yhteistarkkailua varten varataan määräraha käyttökuluihin.

Aktiivinen osallistuminen suunnitteluun ja kaavan voimaantulon jälkeinen uusien alueiden nopea rakentaminen yhteistyössä Raaseporin Veden ja muiden toimijoiden kanssa (sähköyhtiö, kaukolämpö, telematiikka ym.).

- Kaavoitus- ja tonttutuotanto-ohjelmien yhteensovitus, toimii ns. pitkän tähtäimen suunnitelmana (Investointi- ja tonttutuotanto-ohjelma, korjausvelan tiedostaminen).
- Toteutusaikataulusta tehdään ennustettava ja se yhdistetään tontinluovutukseen.
- Rakentamissuunnittelun ennustettavuus, kilpailutus ja urakkaneuvottelut päätetään hyvissä ajoin, tarjouspyynnöt ja urakoiden toteutus ajoitetaan oikein.

Katuinfrastruktuurin ja muiden rakennelmien (esim. sillat, laiturit jne.) kunnan ja korjausvelan jatkuva seuranta. Investointi- ja tonttutuotanto-ohjelman ylläpito on jatkuvaa. Kustannusarvioita tarkennetaan hankesuunnittelun edetessä kunkin hankkeen osalta. Kustannusarvion laatiminen pyritään tekemään osana suunnittelua.

Kaupungin alueella on tarve toteuttaa uusia uimapaikkoja, esim. Knipnäsin alueen kohennettu ranta-alue palvelisi lähialueen asukkaita.

Raaseporin kaupunki on mukana Karjaan matkakeskuksen kehittämisen konseptisuunnitelmassa, osapuolina kaupungin lisäksi Vr, Liikennevirasto ja Senaattikiinteistöt. Rautatiesillan korjaaminen on osa tätä kokonaisuutta, ja se ajoitetaan suoritettavaksi vuosille 2017-2018, hankkeen laajuus edellyttää jakamista kahdelle toimintavuodelle. Sillan korjaus yhteen sovitetaan Fokustalon käyttötarkoituksen ja keskustakaavoituksen kanssa.

Vuorovaikutus alueen yrittäjien ja teknisen toimen edustajien kanssa on jatkuvaa.

Yhteydenpito maanomistajiin on aktiivista, neuvotteluja maanhankinnasta ja -myynnistä käydään keskeisillä alueilla. Maapoliittinen ohjelma otetaan operatiivisen toiminnan tueksi.

Koordinaattijärjestelmän päivitys ja pohjakarttojen ajantasaistaminen jatkuu.

Pienvenesatamissa on kehittämispotentiaalia ja toisaalta korjausvelkaa, nykyisiä satamarakenteita pitää ylläpitää ja uusia pitää rakentaa. Pienvenetoiminta luo ja tukee nykyistä alan liiketoimintaa alueella. Södra Vikenin kunnostus, laiturirakenteiden uusiminen ja ruoppaus ja Pohjoissataman toteuttaminen ns. purjevernesatamaksi ovat tulevien vuosien uudishankkeita. Tammisaaren alueella on tarve suurien veneiden vesillelaskupaikalle, tavoitteena on toteuttaa vesillelaskupaikka esim. yhteistyössä alan yrityksen kanssa.

Kaupunki osallistuu Mustionjoen kalateiden suunnitteluun (kalaportaat, perkaus) huomioiden luonnonsuojelun, virkistäytymisen ja maanomistuksen. Mikäli kalatiehankkeelle myönnetään Eu-tukirahoitusta, käynnistyy kalateiden rakentaminen, jonka omarahoitusosuudesta vastaa Lohjanjärven latvavesistön kunnat.

Maankäyttösopimuksen toteuttaminen edellyttää investointeja Fiskarsissa. Maankäyttösopimukseen liittyvät voimassa olevat ja mahdollisesti tulevat hankkeet lueteltu Investointi- ja tonttutuotanto-ohjelmassa. Muita sopimuksiin perustuvia

Yhdyskuntatekniikka

Luottamuselin: Yhdyskuntatekninen Itk

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja Jan Gröndahl

KÄYTTÖTALOUS

toteutushankkeita ovat mm Lepin läntinen kaava-alue, Billnäsin ruukkialue, Norra Hamnen kaava-alue, Västra-Nylands yrkesskola/Pumpviken kaava-alue ja Dragsvik stranden kaava-alue (kaavaa ei vahvistettu).

Toimintavuodelle 2016 esitetyt investoinnit perustuvat pääosin edellisen vuoden investointiohjelman ohjelmakauden hankkeista. Merkittävä osa investointimäärärahoista menee katuverkoston ylläpitorakentamiseen ja uusimiseen. Muita investointihankkeita on esitetty talousarvioon; asemakaava-alueiden toteuttaminen Mustiossa (Ollabrinken), Pohjassa (Gumnäs), Horsbäckissä ja Österbyssä. Kevyenliikenteen väyliä esitetään toteutettavaksi Karjaan ja Pohjan välille ja Tammisaaren keskustaan. Pohjoissataman asemakaavan toteuttamiseen varataan investointimääräraha, alueen toteutus suoritetaan usean vuoden aikana. Maantiealueen liikennejärjestelyt Lepin alueella saattavat käynnistyä toimintavuoden aikana ja Mustion Mangårdin alueen Hanko-Hyvinkää radan- ja vt 25 rinnakkaisteiden rakennustyöt valmistuvat toimintavuoden aikana.

Metsätalouden hoito

Metsätalouden hoidosta saatava tuloa voidaan kasvattaa hieman perustuen edellisten vuosien tuottoon.

On osoittautunut, että hakkuiden tulos käytännössä usein on 15–20 % inventointia korkeampi.

Uudistamis-pinta-alat (paljaat alueet siemenpuuasennot) on pidetty ja voidaan pitää suunnitelman rajoissa, eli noin 40 ha/vuosi.

Taloustmetsien tavoitteet metsänhoitosuunnitelman mukaan nykyiselle 3 777 ha omistukselle: noin 40 ja uudistus- ja 100 ha harvennushakkuita vuosittain suunnittelukauden aikana vuoteen 2023 asti. Tämän jälkeen uudistuspinta-ala pienenee noin 30 hehtaariin/vuosi, koska suunnittelukauden lopussa Mustion alueen vaikeasti lahovikaiset metsät on uusittu. Näissä on tällä hetkellä negatiivinen arvokasvu lahon etenemisen seurauksena ja tarvitaan nopeita toimenpiteitä.

Metsämaan mahdollinen myynti vähentää tuloja.

Puutavarakauppa tehdään kilpailuttamalla leimaukset.

Puistometsien hakkuut samoin kuin taloustmetsien metsänhoitotyöt suoritetaan osin omalla henkilöstöllä (3 henkilöä) ja yksityisyrittäjinä toimivien metsätyöläisten avulla.

Tammisaaren varikko kunnostetaan siten, että siitä muodostetaan koko yhdyskuntateknisen, vesilaitoksen ja osittain sisäisten palveluiden tekninen henkilöstön tukipiste ja varikko. Saneeraustyöt teetetään kaupungin sisäisten palveluiden kautta.

Yhdyskuntatekniikka
Luottamuselin: Yhdyskuntatekninen Itk
Vastuhenkilö: Tekninen johtaja Jan Gröndahl
KÄYTTÖTALOUS

	TP 2014	TA 2015	Ehdotus 2016	TA 2016	TA-suunnitelma 2017	2018
Suoritteet						
Kokousten määrä YTL	11	11	11	11		
Käsiteltyjen asioiden määrä	184	200	200	200		
Kirjattujen tositteiden määrä	3 364	4 000	4 000	4 000		
Laskujen määrä	4 237	5 000	5 000	5 000		
Katuverkoston pituus (km)	254,2	255,2	256,0	256,0		
Kevyen liikenteen väyläverkoston pituus (km)	40,3	38,7	39,0	39,0		
Valopisteiden määrä (kpl)	9 338	9 405	9 450	9 450		
Hoidetut viheralueet (ha)	79	79	79	79		
Hoidetut kävelytiet (km)	13	13	13	13		
Leikkikenttiä (kpl)	33	34	34	34		
Uimarantoja (kpl)	19	19	19	19		
Luovutetut tontit (vuokra+ myydyt)	20	70	70	30		
Tonttivaranto, pientalotontit	111	120	120	120		
Tonttivaranto, kerrostalotontit	10	12	12	12		
Tonttivaranto, työpaikkatontit	25	20	20	20		
Muodostettuja tontteja, toimitus/muod.lkm	71 (43)	100	100	100		
Tontteja tonttijaoissa	50	50	50	50		
Rakennusten merkitseminen	53	100	100	100		
Myydyt rekisteriotteet	1 100	1 500	1 300	1 300		
Myydyt kartat	920	1 200	1 200	1 200		
Metsäpinta-alaa (ha) *) uusi laskutapa	2 580	2 560	2 560	2 560		
Puistometsää (ha)	530	500	500	500		
Kaupungin maaomaisuus, ha	5 950	5 900	5 900	5 900		
Venepaikkojen määrä	675	675	675	675		
Jätelautakunnan kokouksien määrä	5	6	6	6		
Käsiteltyjen asioiden määrä	28	36	40	40		
Virkamiespäätösten määrä	411	480	480	480		
Pelastuslait. / liikenneonnettomuuksia	90	100	100	100		
Pelastuslait. / rakennuspalojen määrä	16	18	18	18		
Hälytysajot/autom.palohälytys	107	150	150	150		
Pelastuslait. / vaaratilanteita rakennukset	20	30	30	30		
Sitovat mittarit						
Hallinon osuus yhdyskuntateknisen toimialan menoista %	4,3	4,2	4,3	4,3		
Yksityiset, avutukset €/km	389	375	370	370		
Kustannus €/km katuverkosto	5 120	5 300	5 200	5 200		
Kustannus €/ katuverkko, valopiste	59	65	64	64		
Kustannus €/m2 hoidettua viheraluetta	0,50	0,50	0,50	0,50		
Kustannus €/kpl, leikkikenttä (keskim.)	3 200	3 250	3 200	3 200		
Kustannus €/kpl, uimarantoja (keskim.)	5 000	5 000	5 000	5 000		
Myytyä puutavara metsä+puisto m3	18 000	15 000	15 500	15 500		
Maaomaisuuden bruttotulot € /ha		430	430	430		
Pienvenesat., vuokrattujen osuus %	91	100	92	92		

Yhdyskuntatekniikka

Luottamuselin: Yhdyskuntatekninen Itk

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja Jan Gröndahl

KÄYTTÖTALOUS

YHTEENVETO €	TP 2014	TA 2015 muutoksin	Ehdotus 2016	TA 2016	TA-suunnitelma 2017	2018
Tuotot						
Myyntituotot	1 438 530	1 918 280	1 911 480	1 911 480		
Maksutuotot	148 096	125 000	125 000	125 000		
Tuet ja avustukset	42 085	8 000	8 000	8 000		
Muut tuotot	1 306 002	1 730 000	1 757 000	1 757 000		
Tuotot yhteensä	2 934 713	3 781 280	3 801 480	3 801 480	0	0
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		28,8 %	0,5 %	0,5 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-2 432 067	-2 516 730	-2 506 720	-2 506 720		
Ostopalvelut	-3 465 306	-3 959 720	-3 918 550	-3 918 550		
Aineet ja tavarat	-875 147	-913 300	-917 610	-917 610		
Avustukset	-216 494	-203 500	-203 500	-203 500		
Muut kulut	-412 679	-382 560	-400 300	-400 300		
Kulut yhteensä	-7 401 693	-7 975 810	-7 946 680	-7 946 680	0	0
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		7,8 %	-0,4 %	-0,4 %		
Toimintakate	-4 466 980	-4 194 530	-4 145 200	-4 145 200	0	0
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		-6,1 %	-1,2 %	-1,2 %		
Kaupunginhallituksen ehdotus netto				-4 145 200		
Toimintakate		-4 194 530	-4 145 200	-4 145 200	0	0

HENKILÖTYÖVUODET 31.12	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Hallinto, Yhdyskuntatekniikka	8,6	7,6	7,6	7,6		
Kiinteistömuodostus ja kartoitus	12,5	12,5	12,5	12,5		
Yhdyskuntatekniikka	26,2	27	25,4	24,4		
L-U jätelautakunta	1,0	2,0	2,0	2,0		
Henkilötyövuodet kaikkiaan	48,3	49,1	47,5	46,5		

Kaavoitus, ympäristö ja rakennusvalvonta

Luottamuselin: Yhdyskuntatekninen Itk

KÄYTTÖTALOUS

Vastuhenkilö: Kaupunkisuunnitteluarkkitehti Simon Store; joht.rakennusvalvoja Juhani Jormanainen
ympäristöjoht. Gustav Munsterhjelm

Toimialue

Toimialue käsittää kaavoituksen, rakennusvalvonnan, luvat ja ympäristön.

Kaupunkisuunnitteluosasto huolehtii maankäytön suunnittelusta; kaavoituksesta kuten yleis- ja asemakaavoitus. Yksikkö valmistelelee asiat, jotka koskevat suunnittelutarpeesta päättämistä, poikkeuslupia ja päätöksiä asemakaavan ajanmukaisuudesta. Yksikön tehtäviin kuuluu myös lausuntojen valmistelu ja suunnitteluprosessien ja strategisesti tärkeiden hankkeiden aktiivinen seuranta ja niihin osallistuminen kuntien rajat ylittävissä asiayhteyksissä. Kaupunkisuunnitteluarkkitehti toimii kaupungin kaavoittajana MRL:n 20 §:n mukaisesti. Osasto hoitaa kaupungin julkisivujen katselmukset rakennusjärjestyksen mukaisesti.

Rakennustarkastuksen toimintaan kuuluu neuvonta ja valvonta rakentamisen ohjaamiseksi voimassa olevien kaavojen ja rakennusjärjestyksen mukaan. Se vastaa rakennuslupien asianmukaisesta käsittelystä, toimenpideluvista sekä rakennusasioita koskevista lausunnoista. Se tekee katselmuksia ja maastoon merkinnät haja-asutusalueella.

Ympäristönsuojeluyksikön painopistealueet ovat ympäristölupakäsittelyt, pohjaveden suojelu, vedensuojelu (sis. viemäröinti), jätehuolto, ilmansuojelu, meluntorjunta, suunnittelulausunnot, muut luvat ja luonnonsuojelu.

Toiminta-alan strategia 2016–2018

Kaavoituksen päätavoite on toteuttaa hyväksytyt kaavoitusohjelma tavoitteena kaupungin tarpeeksi suuri ja kiinnostava tonttitarjonta, joka sisältää sekä asuin- että yritystontteja. Taloudellisesti kestävä asunto- ja elinkeinopolitiikka edellyttää pitkäjännitteistä ja riittävää tonttutuotantoa kaupungin omalla maalla.

Tavoitteiden saavuttamiseksi on kaupungin jatkuvasti lisättävä pinta-alaa oikeusvaikutteisilla yleiskaavoilla kaupungille strategisesti tärkeillä alueilla. Tämä antaa kaupungille paremmat mahdollisuudet vaikuttaa itse yksityiskohtaiseen suunnitteluun tähtäimessä aktiivinen tonttien luovutus. Alueita, joilla on oikeusvaikutteinen yleiskaava, voi kaupunki suunnitella ilman maakuntakaavan suoraa ohjausta ja täten käyttää tehokkaammin hyväkseen kaavoitusmonopoliaan. Lisäksi lyhenevät mahdolliset valitusprosessit, koska valitusoikeus korkeampaan oikeusasteeseen on rajoitettu alueilla, joilla on oikeusvaikutteinen yleiskaava.

Suunnitteluprosesseja tehostetaan kokonaisuudessaan, mm. siten, että tietyissä tapauksissa kaavaluonnosvaihe korvataan selkeällä mutta joustavammalla kaavaideavaiheella. Keskeisenä tavoitteena on, että suunnitteluprosessissa syvennetään suunnittelun yhteistyötä yli toimiala- ja osastorajojen. Tarkoituksena on mahdollisimman aikaisessa vaiheessa selvittää suunnitelmien kokonaistaloudelliset vaikutukset huomioiden infrastruktuurin rakentaminen ja muu kunnallinen palvelu.

Rakennusvalvonnan tavoitteena on käsitellä mahdollisimman pian rakennusluvista, toimenpideluvista, purkuluvista jätetyt hakemukset ja ilmoitukset sekä antaa lausuntoja rakennusluvista. Tehtäviin kuuluvat myös tarkastukset rakennushankkeiden yhteydessä sekä rakennetun ympäristön valvonnan tehokas ja nopea hoitaminen. Infopiste palvelee rakennusvalvonnan, ja koko teknisen toimen asiakaskuntaa.

Rakennusjärjestys päivitetään vuonna 2016.

Vuoden 2016 aikana otetaan käyttöön "Krav"-hanke, jota on työstyetty kahden vuoden ajan tehostamaan jätevesien käsittelyä haja-asutusalueilla. Merikäsikirja laaditaan siten, että hanke valmistuu 2016. Näiden kehityshankkeiden hyödyntäminen kaupungin operatiivisessa työssä ja päätöksenteossa vaatii, että 'säädökset' hyväksytään kaupungin päättävissä elimissä.

Ympäristötoimisto tulee vuoden aikana vahvistamaan yhteyksiä kunnan teollisuuteen, painopisteenä jätteidenkäsittely ja pohjaveden suojelu. Yhteistyö kaupungin muiden yksiköiden, kuten kaavoitusosaston, yhdyskuntateknisen osaston ja rakennusvalvonnan kanssa on tiivistä. Osa ympäristöviranhaltijoiden työajasta ja työtehtävistä on yhteisiä rakennusvalvonnan kanssa.

Raasepori on valmis neuvottelemaan yhteisen alueellisen rakennustarkastuksen luomisesta Inkon ja Hangon kanssa. Ympäristötoimisto osallistuu myös aktiivisesti ilmasto- ja energiahankkeeseen.

Kaavoitus, ympäristö ja rakennusvalvonta

Luottamuselin: Yhdyskuntatekninen Itk

KÄYTTÖTALOUS

Vastuuhenkilö: Kaupunkisuunnitteluarkkitehti Simon Store; joht.rakennusvalvoja Juhani Jormanainen
ympäristöjoht. Gustav Munsterhjelm

Toiminnan muutokset 2016

Kaupunginvaltuusto päivittää kaavoitusohjelman, etusijalla ovat kaupungin omat hankkeet, joilla on taloudellista ja kasvullista vaikutusta. Vuoden 2016 aikana suunnataan lisäksi resursseja Karjaan keskusta-alueen tulevalle yleiskaavoitukselle.

Tulevana talousarviovuonna 2016 jatketaan työtä kahden, strategisesti tärkeän suunnitteluhankkeen parissa, joiden tavoitteena on turvata tuleva Karjaan ja Tammisaaren taajamien välinen kehityskäytävä. Muutamana vuoden tähtäimellä voivat nämä panostukset tuottaa huomattavan tonttivarannon, jossa on kiinnostavia pientalotontteja läntisen Karjaan alueella, ja huomattavan lisäyksen yritystontteihin, jotka sijoittuvat logistisesti hyvin Horsbäck - Kärrby -alueelle. Kyseisten alueiden asemakaavoitus tullaan aloittamaan rinnakkain yleiskaavoituksen kanssa, mm. Svedjan ja Kärrbyn asemakaavat.

Jussarön ratayleiskaavanmuutos on käynnissä tulevana vuonna.

Tonttitarjonnan turvaamiseen tähtäävät lyhytjännitteisemmät panostukset tapahtuvat priorisoimalla sopivia, jo aloitettuja, suunnittelukohteita: m. Båssastranden merenläheiseen asumiseen kaavoitetaan noin 40–50 omakotitonttia. Suunnittelun painopiste asetetaan kulttuurihistoriallisesti arvokkaisiin ympäristöihin ja asemakaavojen ajankohtaisuuden tarkasteluun m.m. billnäs vaihe II jatkuu ja valmistuu v. 2015. Elinkeinoelämään ja palveluihin panostetaan Pohjan alueella jatkamalla kirkonkylän keskusta-alueen suunnittelua. Karjaan alueella aloitetaan keskusta-alueen suunnittelu. Tammisaarissa jatkuu Tammiharjun alueen suunnittelu.

Kaavoituspalvelujen ostojen määrärahaa on korotettu aiempiin vuosiin verrattuna, tavoitteena on tehostaa kaavoitusta ja saada kaavoja nopeasti valmiiksi (noin 170 000 euroa).

Poikkeusmenettelyä yksinkertaistetaan ja valmistelumalleja parannetaan tarkistamalla poikkeuksien ja suunnittelutarveratkaisujen valmistelun työnjako ja vastuukysymykset tulevana talousarviovuonna.

Kaavoituksen mittalukuja on uudistettu paremmin palvelemaan toimintaa. Talousarviossa mitataan vireillä olevia kaavoja (6 kpl), kaavojen näytölleasetuskautia; asemakaavat (7 kpl) yleiskaavat (2 kpl). hyväksytyjen kaavojen määrä; asemakaavat (6 kpl), yleiskaavat (1 kpl). Rakennuspaikkojen/tonttien määrä kaavoissa (50 kpl), mikä vastaa kaavahankkeiden resurssointia ja tonttien tarvetta tuleva 2-3 vuoden aikana.

Rakennusvalvonnan tavoitteena on käsitellä mahdollisimman pian rakennusluvista, toimenpideluvista, purkuluvista jätetyt hakemukset ja ilmoitukset sekä antaa lausuntoja rakennusluvista. Tehtäviin kuuluvat myös tarkastukset rakennushankkeiden yhteydessä sekä rakennetun ympäristön valvonnan tehokas ja nopea hoitaminen. Jotta tämä olisi mahdollista, tarvitaan myös tarpeellinen määrä henkilöstöä ja sijaisia.

Rakennusvalvonnan tehtävät on delegoitu tarkastajille siten, että päätöksenteko on mahdollisimman sujuvaa ja henkilöstön erikoisosaamiset tiedostetaan. Elektroniseen lupakäsittelyyn valmistaudutaan vuoden 2016 aikana ja se otetaan käyttöön, mikäli se todetaan toimivaksi. Rakennusvalvonnan alueellistaminen on tiedostettu, sen konkreettiset vaikutukset selvinnevät vuoden 2016 aikana, samoin mikä toiminta-alue muodostetaan.

Ympäristö

- Eteläkärjen ympäristöterveys 2016 edellisen vuoden talousarviotasolla.

Keväällä 2014 käynnistetty kaksivuotinen merikartoitushanke Merikäsikirja/HavsManualen jatkuu suunnitellusti: kerätty aineisto analysoidaan ja loppukesällä tehdään täydentäviä kenttäkartoituksia. Hankkeen toteutus ostetaan AMK Novialta ulkopuolisella rahoituksella.

Energia- ja ilmastokoordinaattori työskentelee ympäristötoimiston alaisuudessa. Yhteistyö ja tiedonvaihto muun toiminnan kanssa oletetaan tehostuvan, koska ympäristötoimisto toimii muun teknisen toimen yhteydessä.

Kaavoitus, ympäristö ja rakennusvalvonta

Luottamuselin: Yhdyskuntatekninen Itk

KÄYTTÖTALOUS

 Vastuuhenkilö: Kaupunkisuunnitteluarkkitehti Simon Store;joht.rakennusvalvoja Juhani Jormanainen
 ympäristöjoht. Gustav Munsterhjelm

	TP 2014	TA 2015	Ehdotus 2016	TA 2016	TA-suunnitelma 2017	2018
Suoritteet						
Vireillä olevat kaavat			7	7		
Yleiskaavat, ehdotukset esillä/jaksoa			2	2		
Asemakaavat, ehdotukset esillä/jaksoa			7	7		
Hyväksytyt yleiskaavat			1	1		
Hyväksytyt asemakaavat		6	6	6		
Uusia suunnitteilla olevia tontteja		80	50	50		
Myönnettyjä rakennuslupia	331	600	600	600		
Toimenpidelupia	231	250	250	250		
Poikkeuslupia	66	100	100	100		
Suoritettut katselmukset	714	1 300	1 300	1 300		
Ympäristöhuoltotarkastuksia	234	180	180	180		
Luvat ja lausunnot	452	300	300	300		
Sitovat mittarit						
Bruttokustannukset/myön.rak.lupa	1 194,89	718,60	700,00	700,00		
Bruttokustannukset/asukas	14,12	15,00	15,00	15,00		
Nettokustannukset						
ymp.huolto/ymp.terveydenhuolto	466 612	482 720	516 090	516 090		
Nettokustannukset eläinlääkärih.	229 204	217 000	220 000	220 000		

Kaavoitus, ympäristö ja rakennusvalvonta

Luottamuselin: Yhdyskuntatekninen Itk

KÄYTTÖTALOUS

 Vastuuhenkilö: Kaupunkisuunnitteluarkkitehti Simon Store; joht.rakennusvalvoja Juhani Jormanainen
 ympäristöjoht. Gustav Munsterhjelm

YHTEENVETO €	TP 2014	TA 2015 muutoksin	Ehdotus 2016	TA 2016	TA-suunnitelma 2017 2018	
Tuotot						
Myyntituotot	41 509	5 000	5 000	5 000		
Maksutuotot	418 912	415 000	440 000	440 000		
Tuet ja avustukset	67 403	110 000	20 000	20 000		
Muut tuotot	7 513	10 000	58 200	58 200		
Tuotot yhteensä	535 336	540 000	523 200	523 200	0	0
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		0,9 %	-3,1 %	-3,1 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-1 042 276	-1 022 260	-1 141 460	-1 141 460		
Ostopalvelut	-780 892	-799 600	-772 310	-772 310		
Aineet ja tavarat	-15 156	-19 400	-16 200	-16 200		
Avustukset						
Muut kulut	-44 968	-45 580	-41 580	-41 580		
Kulut yhteensä	-1 893 293	-1 886 840	-1 971 550	-1 971 550	0	0
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		-0,3 %	4,5 %	4,5 %		
Toimintakate	-1 357 957	-1 346 840	-1 448 350	-1 448 350	0	0
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		-0,8 %	7,5 %	7,5 %		
Kaupunginhallituksen ehdotus netto				-1 448 350		
Toimintakate		-1 346 840	-1 448 350	-1 448 350	0	0

HENKILÖTYÖVUODET 31.12	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kaavoitus	5,5	5,5	5,5	5,5		
Rakennusvalvonta	5,8	5,8	5,2	6,0		
Ympäristö	7,5	4,5	4,9	5,8		
Henkilötyövuodet kaikkiaan	18,8	15,8	15,6	17,3		

Luottamuselin: Raaseporin Vesi -liikelaitoksen johtokunta

Vastuhenkilö: Vesilaitoksen johtaja Tom Törnroos

KÄYTTÖTALOUS

Toimialue

Raaseporin Vesi tuottaa vesihuoltopalveluja Raaseporin asukkaille ja yrityksille. Kaupunginvaltuuston hyväksymällä toiminta-alueella on noin 6 500 kiinteistöä, jotka on liitetty vesihuoltoon. Toiminta rahoitetaan kokonaan asiakkaiden suorittamilla maksuilla.

Strategia

Käyttövarma, energiatehokas vesihuolto, joka hallitsee riskit raakavesilähteestä puhdistetun jäteveden päästöpaikkaan.

Yhteysjohtojen rakentamista jatketaan vesihuollon turvaamiseksi.

Olemassa olevan tekniikan laajempi täydennys ja korjaus vedenottamoilla.

Tavoitteena on keskittäminen suurempiin yksiköihin, joissa on varmempi tekniikka ja parannettu etävalvonta.

Toiminnan muutokset 2016

Kunnallistekniikan laajentaminen uusilla kaava-alueilla tarpeen mukaan.

Tekniikan täydennys saaristossa, Skärhalla-Baggö.

Karjaan vesitornin saneerauksen suunnittelu.

Veden laadun parantamiseksi jatketaan UV-lamppujen asennusta vedenottamoilla.

Jätevesiverkon vuotovesitutkimusta jatketaan vuotovesimäärien vähentämiseksi ja jätevedenpuhdistamon typenpoiston parantamiseksi.

Skeppsholmenin puhdistamon typenpoisto erityistarkastetaan.

Johtoverkon saneeraus jatkuu.

Toiminnan muutokset 2017–2018

Yhdysjohdon (vesi) laajennus Tammissaaren ja Karjaan välillä.

Tavoitteena on tehokkaampi johtoverkon saneeraus ja laajennettujen yhdysjohtojen maksimaalinen hyödyntäminen.

	TP 2014	TA 2015	Ehdotus 2016	TA 2016	TA-suunnitelma	
					2017	2018
Suoritteet						
Liittymiä kpl	6 647	6 670	6 700	6 700	6 750	6 790
Myyty vesimäärä m ³	1 388 601	1 400 000	1 400 000	1 400 000	1 406 000	1 412 000
Myyty jätevesimäärä m ³	1 302 374	1 300 000	1 315 000	1 315 000	1 321 000	1 327 000
Vesijohtoa km	372	378	381	381	382	383
Viemärijohtoa km	390	400	403	403	404	405
Vedenottamoita kpl	12	12	12	12	12	12
Jätevesipumppaamoita kpl	137	142	144	144	144	144
Jätevedenpuhdistamoja kpl	4	4	3	3	3	3
Sitovat mittarit						
Menot €/m ³ vesi	2,32	2,61	2,47	2,47	2,49	2,51
Tulot €/m ³ vesi	4,42	4,40	4,45	4,45	4,47	4,49

Luottamuselin: Raaseporin Vesi -liikelaitoksen johtokunta

Vastuhenkilö: Vesilaitoksen johtaja Tom Törnroos

KÄYTTÖTALOUS

YHTEENVETO €	TP 2014	TA 2015	Ehdotus 2016	TA 2016	TA-suunnitelma 2017	2018
Tuotot						
Myyntituotot	6 133 440	6 168 260	6 203 670	6 203 670	6 295 000	6 360 900
Muut tuotot	66 820	61 600	64 600	64 600	65 600	66 600
Tuotot yhteensä	6 200 260	6 229 860	6 268 270	6 268 270	6 360 600	6 427 500
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		0,5 %	0,6 %	0,0 %		
Kulut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-729 818	-867 670	-830 100	-830 100	-837 000	-854 000
Palvelujen ostot	-1 101 904	-1 304 770	-1 179 770	-1 179 770	-1 179 000	-1 202 000
Palkat ja palkkiot	-957 393	-1 033 800	-1 027 590	-1 027 590	-1 048 000	-1 069 000
Henkilöstösivukulut	-299 916	-284 920	-296 260	-296 260	-302 000	-308 000
Poistot ja arvonalennukset	-1 385 400	-1 425 900	-1 499 200	-1 499 200	-1 500 000	-1 500 000
Muut liiketoiminnankulut	-138 142	-162 500	-161 200	-161 200	-164 000	-168 000
Kulut yhteensä	-4 612 573	-5 079 560	-4 994 120	-4 994 120	-5 030 000	-5 101 000
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		10,1 %	-1,7 %	0,0 %		
Liikeliijäämä	1 587 687	1 150 300	1 274 150	1 274 150	1 516 845	1 962 958
Korkotuotot	1 335					
Muut rahoitustuotot	6 526					
Kunnalle maksetut korkokulut	-137 422	-160 000	-145 000	-145 000	-143 000	-141 000
Muille maksetut korkokulut	-178 261	-250 000	-210 000	-210 000	-208 000	-206 000
Korvaus peruspääomasta	-598 533	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000
Muut rahoituskulut	-1 028					
Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä	680 304	140 300	319 150	319 150	379 600	379 500
Satunnaiset tuotot						
Satunnaiset kulut						
Tilikauden ylijäämä	680 304	140 300	319 150	319 150	379 600	379 500
Muutos (TA 2016 vs TA 2015)		-79,4 %	127,5 %	0,0 %		
Kaupunginhallituksen ehdotus netto				319 150		
Tilikauden ylijäämä			319 150	319 150	379 600	379 500

HENKILÖTYÖVUODET 31.12	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Henkilötyövuodet	24,0	22,0	22,0	21,0	21,0	21,0
Henkilötyövuodet kaikkiaan	24,0	22,0	22,0	21,0	21,0	21,0

INVESTOINNIT 2016 - 2018	Hankkeen kokonaiskustann.	TA 2016		Suunnitelma 2017		Suunnitelma 2018		Tal.suunn. 2016-2018
		Yksiköiden ehdotukset	Talousarvio	Yksiköiden ehdotukset	Suunnitelma	Yksiköiden ehdotukset	Suunnitelma	
Menot / Maa-alueiden osto		-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-1 500 000
Tulot / Tasearvo Maa-alueiden ja rakennusten myynti		600 000	750 000	600 000	600 000	600 000	600 000	1 950 000
Netto		100 000	250 000	100 000	100 000	100 000	100 000	450 000
Rakennukset								
Hallinnon, hallintojen, palvelun ja koulujen tilat								
<p>Kaupunginvaltuusto tekee erilliset päätökset ennen kuin mitään alla esitetyistä investointihankkeista aloitetaan.</p> <p>Investoinnit hallinnon uusiin tiloihin vahvistetaan kun kaupungin kiinteistöille Raaseporissa on kokonaisratkaisu.</p> <p>Määrärahat jotka on yhdistetty:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tammiharjun, F-talo, hallinto - Lönnbergin kiinteistö - Fokus Karjaa, matkustuskeskus <p>Voi koskea myös muita Raaseporin kunnallisia kiinteistöjä.</p> <p>Kouluverkko selvitetään kevään aikana.</p> <p>Määrärahat, jotka on yhdistetty:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Karjaan yhteiskoulu C-koulu - Katarinaskolan - Mustio / rakennus kunnalliselle palvelulle <p>Voi koskea myös muita Raaseporin kouluja.</p>								
Menot	-14 280 000	-2 860 000	-3 200 000	-7 285 000	-6 610 000	-4 800 000	-4 450 000	-14 260 000
Peruskorjaukset Sisäiset palvelut								
<p>Sisäisten palvelujen johtokunta hallinnoi koko määrärahaa ja päättää erikseen perusparannuskohteiden painotuksista. Kaupunginhallitusta tulee informoida ennen projektien aloittamista.</p>								
Menot		-1 810 000	-1 200 000	-1 700 000	-1 200 000	-1 600 000	-1 200 000	-3 600 000
Uusinvestoinnit								
Tammisaaren uusi päiväkot								
<p>Päiväkoti toimii vuokratiloissa ns. Forstiksen alueella. Kiinteistönomistaja on ilmoittanut, että hän tulee syksyllä 2015 ottamaan käyttöön rakennuksen, jossa päiväkotitiloja nykyisin toimii.</p> <p>Skogsgläntänin tilojen suunnittelun yhteydessä on otettava huomioon ryhmäperhepäiväkoti Lilla My, joka toimii Tammisaaren nuorisotalon tiloissa, sekä se tosiasia, että perhepäivähoitajien määrä laskee vastaisuudessa, mikä myös omalta osaltaan lisää päiväkotipaikkojen painetta.</p> <p>Kun toiminnalle suunnitellaan korvaavia tiloja, ne on mitoitettava vähintään neljälle osastolle. Optiona on myös oltava, että tarvittaessa voidaan rakentaa vähintään yksi uusi osasto.</p>								
Menot	-2 600 000	-1 800 000	-1 800 000					-1 800 000

INVESTOINNIT 2016 - 2018	Hankkeen kokonaiskustann.	TA 2016		Suunnitelma 2017		Suunnitelma 2018		Tal.suunn. 2016-2018
		Yksiköiden ehdotukset	Talousarvio	Yksiköiden ehdotukset	Suunnitelma	Yksiköiden ehdotukset	Suunnitelma	
Karjaan uusi päiväkot Suunnittelu, hankinta ja rakentaminen vuosina 2016-2017. Päiväkodissa on kuusi osastoa ja valmistuu joulukuussa 2017. Korvaa nykyiset hajautetut yksiköt Sannäsin ent. koulussa (3 osastoa), ent. VNY (1 osasto), rivitaloalueiston ent. TK:n vieressä (1 osasto) ja Olga-kodin Lövkullassa (1 ryhmä).								
Menot	-3 000 000	-100 000	-50 000	-2 900 000	-2 950 000			-3 000 000
Raaseporin ruokahuoltouudistus (aik. Keskuskeittiö, Tammiharju) Selvitetään: Päätös kaupungin ruokahuoltorakenteen lopullisesta muodosta tehdään vuoden 2016 aikana. Laskelmat ja vertailut tehdään kaupunginhallituksen päätöksen mukaan sen jälkeen kun kokemukset Karjaan juuri uusitusta keskuskeittiöstä on saatu lokakuun 2015 jälkeen. Valtuuston toimenpideohjelmassa olevan päätöksen mukaan on ruokahuoltotoimintaa tehostettava 100 000 €:lla, mikä vaatii investointeja laitteisiin ja koneisiin.								
Menot	-5 700 000	-50 000		-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-200 000
Rakenteet ja laitteet								
Puistolaitteet, leikkipuistot ja uimala Uusien asuinalueiden laitteet sekä vanhojen laitteiden korjaus. Leijonapuiston saneeraus 2016. Uusi laituri Knipnäsirantaan 2016 Matonpesupaikka: 1) 2016 Mustio 2) 2017 Tenhola Tammisaaren keskustassa sijaitsevan Stallörenin uimalan korjaus ja kehittäminen eivät ole aikaisemmin sisältyneet suunnittelujaksoon. Uimala on erittäin huonossa kunnossa, vaikka se sijaitseekin Tammisaaren kaikkein keskeisimmällä paikalla. Alueella ennen ollut vesiliukumäki on poistettu ja alue kaipaa kipeästi saneerausta. Koska itse alue on erittäin potentiaalinen, on selvitettävä eri vaihtoehtoja. Suunnitteluun tarvitaan uusajattelua. Alueen suunnittelua varten ehdotetaan suhteellisen suurta suunnittelumäärärahaa.								
Menot		-130 000	-130 000	-140 000	-140 000	-80 000	-80 000	-350 000
Vieras- ja pienvenesatamat Olemassa olevien laitteiden perusparannus. Uusi alue isompien veneiden vesillelaskua varten, Gammelbodan alueiden kehittäminen. Pohjoissataman kehittäminen purjehdusvenemarinaksi 2016-2017. Yhdyskuntatekninen lautakunta hallinnoi koko määrärahaa ja päättää erikseen painotuksista. Etelälahden kunnostuksen valmistelu.								
Menot		-80 000	-50 000	-350 000	-80 000		-300 000	-430 000

INVESTOINNIT 2016 - 2018	Hankkeen kokonaiskustann.	TA 2016		Suunnitelma 2017		Suunnitelma 2018		Tal.suunn. 2016-2018
		Yksiköiden ehdotukset	Talousarvio	Yksiköiden ehdotukset	Suunnitelma	Yksiköiden ehdotukset	Suunnitelma	
Liikenneväylät, perusparannukset ja uudisrakentaminen Yhdyskuntatekninen lautakunta hallinnoi koko määrärahaa ja päättää erikseen liikenneväylien painotuksista.								
Menot		-1 900 000	-1 500 000	-1 900 000	-1 500 000		-1 500 000	-4 500 000
Liikennejärjestelyt VT 25 Turvallisten liittymien rakentamista priorisoidaan (esim. toteutettaessa Lepin liittosta). Määräraha otetaan erilliseen käsittelyyn, jos valtio aktivoi jonkin hankkeista.								
Menot		-800 000	-500 000	-800 000	-500 000		-500 000	-1 500 000
Liikenneturvatoimenpiteet Liikenneympäristön parantaminen liikenneturvallisuuksuunnitelman mukaisesti lautakunnan priorisointien mukaan.								
Menot				-100 000			-100 000	-100 000
Rautatiesillan perusparannus / Karjaan asema-alue Sillanparannusurakka 2016-2017. Kuuluu yhteen katujärjestelyjen kanssa. Ratakatu 2016 ja matkakeskus. Mahdollinen tunneliratkaisu selvitetään. Sillanparannuksen valmistelut.								
Menot		-100 000	-100 000	-1 200 000	-1 200 000	-1 300 000	-1 300 000	-2 600 000
Karjaa, Ratakadun perusparannus Ojitus, kierreltielmä, kevyen liikenteen väylä Kanaalitorille 2016, kuuluvat yhteen sillanparannuksen 2016 ja matkakeskuksen kanssa.								
Menot				-300 000	-300 000			-300 000
Tammisaari, Fleminginkadun kiertoliittymä								
Menot						-350 000	-350 000	-350 000
Toteutus Räväs Kursand, jatko Kevyen liikenteen väylä Österbyntien ja Räväsintien oheen. Yleisten alueiden toteutus kaava-alueella. Edellyttää yleisten alueiden lunastamista.								
Menot		-200 000	-200 000					-200 000
Fiskarin asemakaava-alue, kadunrakennus, sillat Laajennus maankäyttösopimuksen mukaan. (2016; Infran laajennus / kunnallistekniikka).								
Menot		-150 000	-100 000	-200 000	-100 000	-200 000	-100 000	-300 000

INVESTOINNIT 2016 - 2018	Hankkeen kokonaiskustann.	TA 2016		Suunnitelma 2017		Suunnitelma 2018		Tal.suunn. 2016-2018
		Yksiköiden ehdotukset	Talousarvio	Yksiköiden ehdotukset	Suunnitelma	Yksiköiden ehdotukset	Suunnitelma	
Asuinalueiden kunnallistekninen suunnittelu ja laajennus								
<p>Yhdyskuntatekninen lautakunta hallitsee koko määrärahaa ja päättää erikseen hankkeiden priorisoinnista, uusia alueita otetaan mukaan kun kaavat vahvistetaan.</p> <p>Menot</p> <p>Mustio, Båtsmora (2-4 tonttia)</p> <p>Tammisaari, Båssaranta (50 tonttia)</p> <p>Pohja, Gumnäs-Klockarudden (40 tonttia)</p> <p>Karjaa, Svedja (100 tonttia)</p> <p>Mustio, Ollanrinne (10 tonttia)</p> <p>Pinjainen, Espinginkuja (c 10 tonttia)</p> <p>Tammisaari, Horsbäck (4-6 teollisuusalue)</p>		-600 000	-500 000	-800 000	-500 000		-500 000	-1 500 000
Billnäsin ruukki, suunnittelu ja laajennus								
<p>Laajennus maankäyttösopimuksen mukaan. Toteutus hyväksytyn asemakaavan ja maankäyttösopimuksen jälkeen.</p> <p>Menot</p>				-70 000	-50 000	-300 000	-300 000	-350 000
Karjaa, ent. Västra Nylands yrkesskolan/Axxell:n viereinen alue								
<p>Laajennus maankäyttösopimuksen mukaan.</p> <p>Menot</p>		-50 000	-50 000	-100 000	-100 000	-200 000	-200 000	-350 000
Tammisaari, Dragsvikinranta								
<p>Laajennus maankäyttösopimuksen mukaan, kaavaa ei vahvistettu.</p> <p>Menot</p>						-350 000	-350 000	-350 000
Hoitolaitosten sprinklerit (vanhainkodit)								
<p>Pelastuslaitoksen asetuksen ja suosituksen mukaan vanhainkodeissa pitäisi aina olla sprinklerijärjestelmä, koska palon syttyessä ei voida taata, että tilojen tyhjennys tapahtuu määräaikaan mennessä. Uusien sprinklerien asentamiseen on vuosittain varattu 200 000 €.</p> <p>Hagahemmet-vanhainkotiin ja Tenholan palvelutaloon ei vielä ole asennettu sprinklereitä. Vanhoja palveluasuntoja korjattaessa ja uusia rakennettaessa kyseiset laitteet sisältyvät urakkaan.</p> <p>Menot</p>	-400 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000			-200 000

INVESTOINNIT 2016 - 2018	Hankkeen kokonaiskustann.	TA 2016		Suunnitelma 2017		Suunnitelma 2018		Tal.suunn. 2016-2018
		Yksiköiden ehdotukset	Talousarvio	Yksiköiden ehdotukset	Suunnitelma	Yksiköiden ehdotukset	Suunnitelma	
Vapaa-ajan laitokset								
Jääkiekkokaukalo, Karjaan urheilukeskus								
Vastuu- ja turvallisuusnäkökohdat edellyttävät jääkiekkokaukalon uusimista.								
Menot	-50 000	-50 000	-50 000					-50 000
Tammisaaren keskusentän uudistaminen								
* 25 000,- € varataan korvaavalle heittolajien alueelle.								
Menot	-560 000	-560 000	-585 000					-585 000
Tulot		140 000	140 000					140 000
Netto		-420 000	-445 000	0	0	0	0	-445 000
Karjaan Urheiluhalli, uusi lattia								
Nykyinen v. 2006 valettu pinta on ruvennut halkeamaan ja se on tullut osittain liukkaammaksi. Lattia on uusittava, ja toteuttamistavassa on huomioitava varsinkin käsipallon tarpeet. Hankkeen uusi kustannusarvio on noin 150 000 € aikaisemmin esitettyä arviota pienempi.								
Menot		-200 000	-200 000					-200 000
Pohjan kirkonkylän lähiliikuntakenttä								
Tavoitteena on tarjota kaikille kyläkeskuksen ikäluokille mahdollisuutta harrastaa ulkona monipuolista kuntoilua ympäri vuoden. Päiväsaikaan kenttä palvelee kouluja ja päivähoitoa. Lähiliikuntakentän tulee edistää kaikkien ikäluokkien päivittäistä liikuntaharrastusta. Liikuntakenttä suunnitellaan läpivuotiseen käyttöön ja sen käyttö on maksutonta ja avointa kaikille. Pohjan lähiliikuntakentän on sijaittava keskeillä paikalla ja sen on oltava lukuisten käyttäjien tavoitettavissa.								
Menot			-30 000	-30 000				-30 000

INVESTOINNIT 2016 - 2018	Hankkeen kokonaiskustann.	TA 2016		Suunnitelma 2017		Suunnitelma 2018		Tal.suunn. 2016-2018
		Yksiköiden ehdotukset	Talousarvio	Yksiköiden ehdotukset	Suunnitelma	Yksiköiden ehdotukset	Suunnitelma	
Hankkeet/suunnittelu jne.								
Tammisaaren Pohjoissatama, suunnittelu								
Alueen kehittäminen ja toteutus. Laajennus sopimuksen mukaisesti, voimassa olevan asemakaavan toteutus, infra ja kunnallistekniikka.								
Menot		-300 000	-300 000	-1 000 000	-1 000 000	-550 000	-500 000	-1 800 000
Jomalvikin kanava, perusparannuksen suunnittelu								
Kaupungin osuus. Toteutus vaatii sopimusta liikennelaitoksen kanssa (kok. Inv. 2.2 M€)								
Menot						-350 000	-350 000	-350 000
Luontopolku, silta (Yhdysreitti-) Gåsören - Ramsholmen Tammisaari, Ramsholmenin silta								
Ramsholmenin sillan uusiminen 2016 sekä luontopolku ja yhdysilta Ramsholmen-Gåsören 2017								
Menot		-150 000		-230 000	-100 000		-280 000	-380 000
Mustion kalatiet								
Kalateiden toteutus, 6 vuotinen hanke a 105 000, valt 23.3.2015 § 24, alueellinen hanke, jolla Life Ip-rahoitus								
Menot		-105 000	-105 000	-105 000	-105 000	-105 000	-105 000	-315 000
Kevyen liikenteen väylä Karjaa-Pohja								
Kevyen liikenteen väylä ent. Ratapenkkaa ja tietä 111 pitkin, yhteishanke ELY-keskuksen kanssa. Vaatii sopimuksen ELY-keskuksen kanssa.								
Menot		-250 000			-250 000			-250 000
Bromarvin saaristosatama								
Kehityssuunnitelman toteutus, valmistava suunnittelu 2016. Kaupunki auttaa hakemuksessa ulkoisesta rahoituksesta, esim. interreg								
Menot		-30 000	-30 000	-320 000	-320 000			-350 000
Muuta								
Uusi osoitekartta ja numeerinen pohjakartta								
Hankoniemen pohjakartta. Koordinaattijärjestelmän päivitys Eurefin mukaiseksi.								
Menot		-60 000	-60 000	-60 000	-60 000			-120 000
Brutto investoinnit kaupunki		-12 935 000	-11 340 000	-20 290 000	-17 765 000	-10 785 000	-13 065 000	-42 170 000
Tulot investoinnit kaupunki		740 000	890 000	600 000	600 000	600 000	600 000	2 090 000
Netto investoinnit kaupunki		-12 195 000	-10 450 000	-19 690 000	-17 165 000	-10 185 000	-12 465 000	-40 080 000

INVESTOINNIT 2016 - 2018	Hankkeen kokonaiskustann.	TA 2016		Suunnitelma 2017		Suunnitelma 2018		Tal.suunn. 2016-2018
		Yksiköiden ehdotukset	Talousarvio	Yksiköiden ehdotukset	Suunnitelma	Yksiköiden ehdotukset	Suunnitelma	
LIKELAITOKSET:								
Raaseporin Vesi								
Vedenottamoiden ja mittakaivojen täydennys								
Menot		-25 000	-25 000	-50 000	-50 000	-25 000	-25 000	-100 000
Johtoverkon laajennus asuin- ja teollisuusalueille								
Menot		-600 000	-600 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-1 400 000
Johtojen kunnostus								
Menot		-400 000	-400 000	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000	-1 600 000
Viemäriverkon vuotovesitutkimus								
Menot		-10 000	-10 000					-10 000
Johtoverkon laajennus Fiskarissa								
Menot				-50 000	-50 000			-50 000
Tammisaaren-Karjaan yhdysjohto								
Menot				-100 000	-100 000	-300 000	-300 000	-400 000
Viemäripumppuasemien täydennys								
Menot		-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-75 000
Puhdistuslaitoksien täydennys								
Menot		-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-75 000
Karjaan vesitornin korjaus								
Menot		-30 000	-30 000	-300 000	-300 000			-330 000
Raaseporin Vesi								
Menot		-1 115 000	-1 115 000	-1 550 000	-1 550 000	-1 375 000	-1 375 000	-4 040 000
Tulot								
Netto		-1 115 000	-1 115 000	-1 550 000	-1 550 000	-1 375 000	-1 375 000	-4 040 000
Bruttoinvestoinnit liikelaitokset mukaan lukien								
		-14 050 000	-12 455 000	-21 840 000	-19 315 000	-12 160 000	-14 440 000	-46 210 000
Tulot liikelaitokset mukaan lukien								
		740 000	890 000	600 000	600 000	600 000	600 000	2 090 000
Nettoinvestoinnit liikelaitokset mukaan lukien								
		-13 310 000	-11 565 000	-21 240 000	-18 715 000	-11 560 000	-13 840 000	-44 120 000

TALOUSARVIO 2016 YHTEENVETO

		2014 Tilinpäätös	2015 Talousarvio sis. TA-muutokset (lokakuuhun mennessä)	2016 Talousarvio	Muutos %
TOIMINTATULOT		52 053 647	53 831 930	54 471 150	1,2
- Ulkoiset		31 530 938	32 925 790	32 588 840	-1,0
- Sisäiset		20 522 708	20 906 140	21 882 310	4,7
TOIMINTAMENOT		-212 867 558	-216 630 970	-218 017 890	0,6
- Ulkoiset		-192 344 849	-195 724 830	-196 135 580	0,2
- Sisäiset		-20 522 708	-20 906 140	-21 882 310	4,7
HENKILÖSTÖKULUT		-85 309 826	-85 158 660	-86 229 710	1,3
PALVELUJEN OSTOT		-90 906 174	-92 491 260	-93 159 010	0,7
- Ulkoiset		-79 977 139	-81 362 800	-81 325 060	0,0
- Sisäiset		-10 929 035	-11 128 460	-11 833 950	6,3
TOIMINTAKATE		-160 813 911	-162 799 040	-163 546 740	0,5
VEROPROSENTTI	%	22,00	22,00	22,00	
VEROTULOT	€	110 957 155	114 508 000	114 760 000	0,2
	€/asukas	3 833	3 932	3 957	
VALTIONOSUUDET	€	52 461 397	52 100 000	54 050 000	3,7
	€/asukas	1 812	1 789	1 864	
VUOSIKATE (sis. liikelaitoksen)	€	2 425 206	3 518 760	5 155 050	
	€/asukas	85	123	181	
	% poistoista	37,8	64,3	88,9	
INVESTOINTIEN SISÄINEN RAHOITUS (sis. liikelaitoksen)	%	25,6	26,1	44,6	
LAINAKANTA					
Lainaa €/asukas		4 110	4 250	4 462	
Suhteellinen velkaantuneisuus, %		74,9	73,2	67,8	

Selitykset:

Vuosikate, poisto % = $100 * \text{Vuosikate} / \text{Käyttöomaisuuden poistot}$.

Investointien tulo-rahoitus % = $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien hankintameno}$

Suhteellinen velkaantuneisuus % = $(\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Ulkoiset tulot ja menot TOIMIALA

	2014 Tilinpäätös	2015 Talousarvio sis. talousarvion muutokset	2016 Talousarvio
Konsernihallinto	4 101 071	4 955 810	4 854 980
Yleis- ja taloushallinto	1 135 615	939 400	928 000
Perusturva	12 090 374	12 605 950	12 295 200
Sivistys	4 817 797	4 468 490	4 434 700
Yhdyskuntatekniikka	3 185 822	3 726 280	3 807 690
Raaseporin Vesi	6 200 260	6 229 860	6 268 270
Toimintatulot (+)	31 530 938	32 925 790	32 588 840
Konsernihallinto	-19 432 477	-20 110 730	-21 148 870
Yleis- ja taloushallinto	-8 819 977	-8 533 490	-8 782 860
Perusturva	-107 113 023	-109 199 560	-108 018 480
Sivistys	-45 070 686	-45 324 990	-45 664 040
Yhdyskuntatekniikka	-8 681 514	-8 902 400	-9 026 410
Raaseporin Vesi	-3 227 172	-3 653 660	-3 494 920
Toimintamenot (-)	-192 344 849	-195 724 830	-196 135 580
TOIMINTAKATE(=)	-160 813 911	-162 799 040	-163 546 740

Sisäiset tulot ja menot

Konsernihallinto	16 648 571	16 765 560	17 971 990
Yleis- ja taloushallinto	2 248 143	2 253 420	2 398 840
Perusturva	426 043	394 500	127 500
Sivistys	915 724	897 660	866 990
Yhdyskuntatekniikka	284 228	595 000	516 990
Toimintatulot (+)	20 522 708	20 906 140	21 882 310
Konsernihallinto	-341 676	-281 810	-652 580
Yleis- ja taloushallinto	-1 086 596	-984 330	-731 170
Perusturva	-5 584 524	-5 518 220	-5 933 330
Sivistys	-12 896 439	-13 161 530	-13 673 410
Yhdyskuntatekniikka	-613 472	-960 250	-891 820
Toimintamenot (-)	-20 522 708	-20 906 140	-21 882 310
TOIMINTAKATE(=)	0	0	0

Ulkoiset tulot ja menot

	2014 Tilinpäätös	2015 Talousarvio sis. talousarvion muutokset	2016 Talousarvio
Myyntitulot	10 863 798	11 002 110	10 990 160
Maksutulot	10 776 677	11 425 980	11 208 380
Tuet ja avustukset	3 061 069	2 459 010	2 878 370
Muut toimintatuotot	6 829 394	8 038 690	7 511 930
Toimintatuotot(+)	31 530 939	32 925 790	32 588 840
Henkilöstömenot	-85 309 826	-85 158 660	-86 229 710
Palvelujen ostot	-79 977 139	-81 362 800	-81 325 060
Aineet ja tarvikkeet	-11 496 068	-11 956 280	-11 182 400
Avustukset	-9 920 860	-11 709 060	-11 836 100
Muut toimintamenot	-5 640 957	-5 538 030	-5 562 310
Toimintakulut (-)	-192 344 850	-195 724 830	-196 135 580
TOIMINTAKATE (=)	-160 813 911	-162 799 040	-163 546 740

Sisäiset tulot ja menot

Myyntitulot	10 934 152	11 129 260	11 767 220
Maksutulot	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0
Muut toimintatuotot	9 588 556	9 776 880	10 115 090
Toimintatuotot(+)	20 522 708	20 906 140	21 882 310
Henkilöstömenot	0	0	0
Palvelujen ostot	-10 929 035	-11 128 460	-11 833 950
Aineet ja tarvikkeet	-1 011	-1 000	-1 000
Avustukset	0	0	0
Muut toimintamenot	-9 592 662	-9 776 680	-10 047 360
Toimintakulut (-)	-20 522 708	-20 906 140	-21 882 310
TOIMINTAKATE (=)	0	0	0

TALOUSARVIO 2016

Sisältää liikelaitoksen Raaseporin Vesi

TOIMIALUE	2014 Tilinpäätös	2015 Talousarvio <small>sis. TA-muutokset (lokakuuhun men.)</small>	2016 Toimialueid. ehdotukset	2016 Kaup.joht. ehdotus	Muutos % Talousarvio 2015-16	Muutos % 2014-16
KONSERNIHALLINTO						
<i>tulot, ulkoiset</i>	4 101 071	4 955 810	4 854 980	4 854 980	-2,0	18,4
<i>tulot, sisäiset</i>	16 648 571	16 765 560	17 971 990	17 971 990	7,2	7,9
<i>menot, ulkoiset</i>	-19 432 477	-20 110 730	-21 248 870	-21 148 870	5,2	8,8
<i>menot, sisäiset</i>	-341 676	-281 810	-652 580	-652 580	131,6	91,0
<i>netto</i>	975 488	1 328 830	925 520	1 025 520	-22,8	5,1
YLEIS- JA TALOUSHALLINTO						
<i>tulot, ulkoiset</i>	1 135 615	939 400	928 000	928 000	-1,2	-18,3
<i>tulot, sisäiset</i>	2 248 143	2 253 420	2 398 840	2 398 840	6,5	6,7
<i>menot, ulkoiset</i>	-8 819 977	-8 533 490	-8 782 860	-8 782 860	2,9	-0,4
<i>menot, sisäiset</i>	-1 086 596	-984 330	-731 170	-731 170	-25,7	-32,7
<i>netto</i>	-6 522 815	-6 325 000	-6 187 190	-6 187 190	-2,2	-5,1
OMA TUOTANTO, PERUSTURVA						
<i>tulot, ulkoiset</i>	8 419 385	9 077 210	8 933 740	8 933 740	-1,6	6,1
<i>tulot, sisäiset</i>	426 043	394 500	127 500	127 500	-67,7	-70,1
<i>menot, ulkoiset</i>	-37 406 968	-38 734 230	-38 731 700	-38 731 700	0,0	3,5
<i>menot, sisäiset</i>	-5 160 740	-5 093 850	-5 522 980	-5 522 980	8,4	7,0
<i>netto</i>	-33 722 281	-34 356 370	-35 193 440	-35 193 440	2,4	4,4
VIRANOMAISTEHTÄVÄT, PERUSTURVA						
<i>tulot, ulkoiset</i>	1 937 317	1 849 240	1 860 850	1 860 850	0,6	-3,9
<i>tulot, sisäiset</i>	0	0	0	0		
<i>menot, ulkoiset</i>	-11 547 783	-11 839 150	-12 092 140	-12 092 140	2,1	4,7
<i>menot, sisäiset</i>	-287 606	-294 220	-274 730	-274 730	-6,6	-4,5
<i>netto</i>	-9 898 071	-10 284 130	-10 506 020	-10 506 020	2,2	6,1
HALLINTO JA ULKOISET SOPIMUKSET						
<i>tulot, ulkoiset</i>	1 733 672	1 679 500	1 320 610	1 320 610	-21,4	-23,8
<i>tulot, sisäiset</i>	0	0	0	0		
<i>menot, ulkoiset</i>	-15 335 025	-15 549 180	-14 018 640	-14 018 640	-9,8	-8,6
<i>menot, sisäiset</i>	-136 179	-130 150	-135 620	-135 620	4,2	-0,4
<i>netto</i>	-13 737 532	-13 999 830	-12 833 650	-12 833 650	-8,3	-6,6
ERIKOISSAIRAANHOITO						
<i>tulot, ulkoiset</i>	0	0	180 000	180 000		
<i>tulot, sisäiset</i>		0	0	0		
<i>menot, ulkoiset</i>	-42 823 247	-43 077 000	-43 176 000	-43 176 000	0,2	0,8
<i>menot, sisäiset</i>		0	0	0		
<i>netto</i>	-42 823 247	-43 077 000	-42 996 000	-42 996 000	-0,2	0,4
PERUSTURVA YHTEENSÄ						
<i>tulot, ulkoiset</i>	12 090 374	12 605 950	12 295 200	12 295 200	-2,5	1,7
<i>tulot, sisäiset</i>	426 043	394 500	127 500	127 500	-67,7	-70,1
<i>menot, ulkoiset</i>	-107 113 023	-109 199 560	-108 018 480	-108 018 480	-1,1	0,8
<i>menot, sisäiset</i>	-5 584 524	-5 518 220	-5 933 330	-5 933 330	7,5	6,2
<i>netto</i>	-100 181 131	-101 717 330	-101 529 110	-101 529 110	-0,2	1,3
SIVISTYS						
<i>tulot, ulkoiset</i>	3 395 912	3 056 510	3 080 000	3 080 000	0,8	-9,3
<i>tulot, sisäiset</i>	193 828	197 440	206 900	206 900	4,8	6,7
<i>menot, ulkoiset</i>	-38 505 266	-38 700 220	-39 119 210	-39 119 210	1,1	1,6
<i>menot, sisäiset</i>	-11 093 186	-11 325 670	-11 858 170	-11 858 170	4,7	6,9
<i>netto</i>	-46 008 713	-46 771 940	-47 690 480	-47 690 480	2,0	3,7

TALOUSARVIO 2016

Sisältää liikelaitoksen Raaseporin Vesi

TOIMIALUE	2014 Tilinpäätös	2015 Talousarvio <small>sis. TA-muutokset (lokakuuhun men.)</small>	2016 Toimialueid. ehdotukset	2016 Kaup.joht. ehdotus	Muutos % Talousarvio 2015-16	Muutos % 2014-16
KULTTUURITOIMINTA						
tulot, ulkoiset	896 943	869 880	815 100	815 100	-6,3	-9,1
tulot, sisäiset	319 712	293 520	253 390	253 390	-13,7	-20,7
menot, ulkoiset	-4 371 909	-4 420 860	-4 319 340	-4 319 340	-2,3	-1,2
menot, sisäiset	-1 315 242	-1 283 680	-1 295 640	-1 295 640	0,9	-1,5
netto	-4 470 496	-4 541 140	-4 546 490	-4 546 490	0,1	1,7
VAPAA-AIKATOIMINTA						
tulot, ulkoiset	524 942	542 100	539 600	539 600	-0,5	2,8
tulot, sisäiset	402 185	406 700	406 700	406 700	0,0	1,1
menot, ulkoiset	-2 193 511	-2 203 910	-2 225 490	-2 225 490	1,0	1,5
menot, sisäiset	-488 012	-552 180	-519 600	-519 600	-5,9	6,5
netto	-1 754 396	-1 807 290	-1 798 790	-1 798 790	-0,5	2,5
SIVISTYS YHTEENSÄ:						
tulot, ulkoiset	4 817 797	4 468 490	4 434 700	4 434 700	-0,8	-8,0
tulot, sisäiset	915 724	897 660	866 990	866 990	-3,4	-5,3
menot, ulkoiset	-45 070 686	-45 324 990	-45 664 040	-45 664 040	0,7	1,3
menot, sisäiset	-12 896 439	-13 161 530	-13 673 410	-13 673 410	3,9	6,0
netto	-52 233 605	-53 120 370	-54 035 760	-54 035 760	1,7	3,5
YHDYSKUNTATEKNIikka						
tulot, ulkoiset	2 666 384	3 186 280	3 284 490	3 284 490	3,1	23,2
tulot, sisäiset	268 330	595 000	516 990	516 990	-13,1	92,7
menot, ulkoiset	-6 893 163	-7 113 730	-7 155 330	-7 155 330	0,6	3,8
menot, sisäiset	-508 531	-862 080	-791 350	-791 350	-8,2	55,6
netto	-4 466 979	-4 194 530	-4 145 200	-4 145 200	-1,2	-7,2
KAAVOITUS						
tulot, ulkoiset	519 438	540 000	523 200	523 200	-3,1	0,7
tulot, sisäiset	15 898	0	0	0		-100,0
menot, ulkoiset	-1 788 351	-1 788 670	-1 871 080	-1 871 080	4,6	4,6
menot, sisäiset	-104 941	-98 170	-100 470	-100 470	2,3	-4,3
netto	-1 357 956	-1 346 840	-1 448 350	-1 448 350	7,5	6,7
YHDYSKUNTATEKNIikka YHTEENSÄ:						
tulot, ulkoiset	3 185 822	3 726 280	3 807 690	3 807 690	2,2	19,5
tulot, sisäiset	284 228	595 000	516 990	516 990	-13,1	81,9
menot, ulkoiset	-8 681 514	-8 902 400	-9 026 410	-9 026 410	1,4	4,0
menot, sisäiset	-613 472	-960 250	-891 820	-891 820	-7,1	45,4
netto	-5 824 936	-5 541 370	-5 593 550	-5 593 550	0,9	-4,0
KAUPUNKI YHTEENSÄ						
tulot, ulkoiset	25 330 678	26 695 930	26 320 570	26 320 570	-1,4	3,9
tulot, sisäiset	20 522 708	20 906 140	21 882 310	21 882 310	4,7	6,6
menot, ulkoiset	-189 117 677	-192 071 170	-192 740 660	-192 640 660	0,3	1,9
menot, sisäiset	-20 522 708	-20 906 140	-21 882 310	-21 882 310	4,7	6,6
netto	-163 786 999	-165 375 240	-166 420 090	-166 320 090	0,6	1,5

TALOUSARVIO 2016

Sisältää liikelaitoksen Raaseporin Vesi

TOIMIALUE	2014 Tilinpäätös	2015 Talousarvio sis. TA-muutokset (lokakuuhun men.)	2016 Toimialueid. ehdotukset	2016 Kaup.joht. ehdotus	Muutos % Talousarvio 2015-16	Muutos % 2014-16
RAASEPORIN VESI						
tulot	6 200 260	6 229 860	6 268 270	6 268 270	0,6	1,1
menot	-3 227 172	-3 653 660	-3 494 920	-3 494 920	-4,3	8,3
netto	2 973 088	2 576 200	2 773 350	2 773 350	7,7	-6,7
KAUPUNKI + LIIKELAITOS YHTEENSÄ						
tulot, ulkoiset	31 530 938	32 925 790	32 588 840	32 588 840	-1,0	3,4
tulot, sisäiset	20 522 708	20 906 140	21 882 310	21 882 310	4,7	6,6
menot, ulkoiset	-192 344 849	-195 724 830	-196 235 580	-196 135 580	0,2	2,0
menot, sisäiset	-20 522 708	-20 906 140	-21 882 310	-21 882 310	4,7	6,6
netto	-160 813 911	-162 799 040	-163 646 740	-163 546 740	0,5	1,7

KUNNAN JA LIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA 2016

€	TALOUSARVIO 2016		ELIMINOINNIT		KUNTA JA LIIKELAITOKSET RIVEITTÄIN YHDISTETTY TALOUSARVIO 2016
	Kaupunki	Raaseporin Vesi	Kaupunki	Raaseporin Vesi	
Toimintatulot	48 202 880	6 268 270			54 471 150
Toimintamenot	-214 522 970	-3 494 920			-218 017 890
Toimintakate	-166 320 090	2 773 350			-163 546 740
Verotulot	114 760 000				114 760 000
Valtionosuudet	54 050 000				54 050 000
Rahoitustulot ja menot					
Korkotuotot	2 069 000	0	-145 000		1 924 000
Muut rahoitustuotot	939 000	0	-600 000		339 000
Korkokulut	-2 151 210	-355 000		145 000	-2 361 210
Korvaus peruspääomasta	0	-600 000		600 000	0
Muut rahoituskulut	-10 000	0			-10 000
Vuosikate	3 336 700	1 818 350			5 155 050
Poistot ja arvonalennukset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 300 000	-1 499 200			-5 799 200
Satunnaiset erät	0	0			0
Poistoeron lisäys/vähennys					0
Tilikauden tulos	-963 300	319 150	-745 000	745 000	-644 150

KUNNAN JA LIIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA 2016

€	TALOUSARVIO 2016		ELIMINOINNIT		KUNTA JA LIIKELAITOS RIVEITTÄIN YHDISTETTY TALOUSARVIO 2016
	Kaupunki	Raaseporin Vesi	Kaupunki	Raaseporin Vesi	
Varsinainen toiminta ja investoinnit					
Tulorahoitus					
Vuosikate	3 336 700	1 818 350			5 155 050
Satunnaiset erät	0	0			0
Tulorahoituksen korjauseerät	-2 400 000				-2 400 000
Investoinnit					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-11 340 000	-1 115 000			-12 455 000
Rahoitusosuudet investointeihin	140 000				140 000
Käyttöomaisuuden myyntitulot	3 150 000				3 150 000
Varsinainen toiminta ja investoinnit, netto	-7 113 300	703 350			-6 409 950
Rahoitus					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset					0
Antolainasaamisten vähennykset	310 000		-310 000		0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000 000				10 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-11 055 000	-1 254 000		310 000	-11 999 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	7 858 300				7 858 300
Oman pääoman muutokset					0
Talousarvion vaikutus maksuvalmiuteen	0	-550 650	-310 000	310 000	-550 650

TALOUSARVIO 2016 (ilman liikelaitosta)

TULOSLASKELMA meno-/tulolaji	2014	2015	TA 2016	2016
	Tilinpäätös	Talousarvio	Toimialueid. ehdotukset	Talousarvio
		sis. TA- muutokset lokakuuhun mennessä		
Myyntituotot	15 664 510	15 963 110	16 553 710	16 553 710
Maksutuotot	10 776 677	11 425 980	11 208 380	11 208 380
Tuet ja avustukset	3 061 069	2 459 010	2 878 370	2 878 370
Muut toimintatuotot	16 351 130	17 753 970	17 562 420	17 562 420
Toimintatuotot (+)	45 853 387	47 602 070	48 202 880	48 202 880
Henkilöstömenot	-84 052 517	-83 839 940	-84 905 860	-84 905 860
Palvelujen ostot	-89 804 270	-91 186 490	-91 979 240	-91 979 240
Aineet ja tarvikkeet	-10 767 262	-11 089 610	-10 453 300	-10 353 300
Avustukset	-9 920 860	-11 709 060	-11 836 100	-11 836 100
Muut toimintakulut	-15 095 476	-15 152 210	-15 448 470	-15 448 470
Toimintakulut (-)	-209 640 385	-212 977 310	-214 622 970	-214 522 970
TOIMINTAKATE (=)	-163 786 999	-165 375 240	-166 420 090	-166 320 090
Verotulot (+)	110 957 155	114 508 000	114 760 000	114 760 000
Kunnallisvero	97 658 867	100 611 000	101 240 000	101 240 000
Kiinteistövero	9 852 455	10 393 000	10 450 000	10 450 000
Yhteisövero	3 445 832	3 504 000	3 070 000	3 070 000
Valtionosuudet (+)	52 461 397	52 100 000	54 050 000	54 050 000
Korkotuotot (+)	2 136 151	2 116 000	2 069 000	2 069 000
Muut rahoitustuotot (+)	925 400	959 000	939 000	939 000
Korkokulut (-)	-2 306 533	-2 344 200	-2 151 210	-2 151 210
Muut rahoituskulut (-)	-27 070	-11 000	-10 000	-10 000
VUOSIKATE (=)	359 501	1 952 560	3 236 700	3 336 700
Poistot ja arvonalennukset	-5 024 698	-4 050 000	-4 300 000	-4 300 000
Satunnaiset tuotot (+)	0	0	0	0
Satunnaiset kulut (-)	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-4 665 197	-2 097 440	-1 063 300	-963 300
Varausten lisäys/vähennys				
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-4 665 197	-2 097 440	-1 063 300	-963 300

TALouden LÄHTÖKOHDAT, VEROT JA VALTIONOSUUDET

Hallitusohjelman vaikutus kuntatalouteen ja yleinen taloustilanne

Hallitusohjelma lähtee siitä, että työllisyysastetta nostetaan hallituskaudella 4 prosenttiyksiköä. Jos kasvu ja työllisyys paranevat, tulee vaikutuksilla olemaan suuri merkitys myös kunnille. Ei kuntatalouskaan voi saavuttaa tasapainoa ainoastaan sopeuttamistoimenpiteillä ja leikkauksilla. Rakennemuutosten vaikutukset tulevat näkyviin vasta pidemmän ajan päästä.

Hallituksen strategiset tavoitteet koskevat terveyttä ja hyvinvointia, työllisyyttä, kilpailukykyä ja kasvua, koulutusta ja pätevyyttä, biotaloutta ja puhdasta tekniikkaa sekä uusia toimintamuotoja tukemalla digitalisointia ja poistamalla turhia määräyksiä ja byrokratiaa.

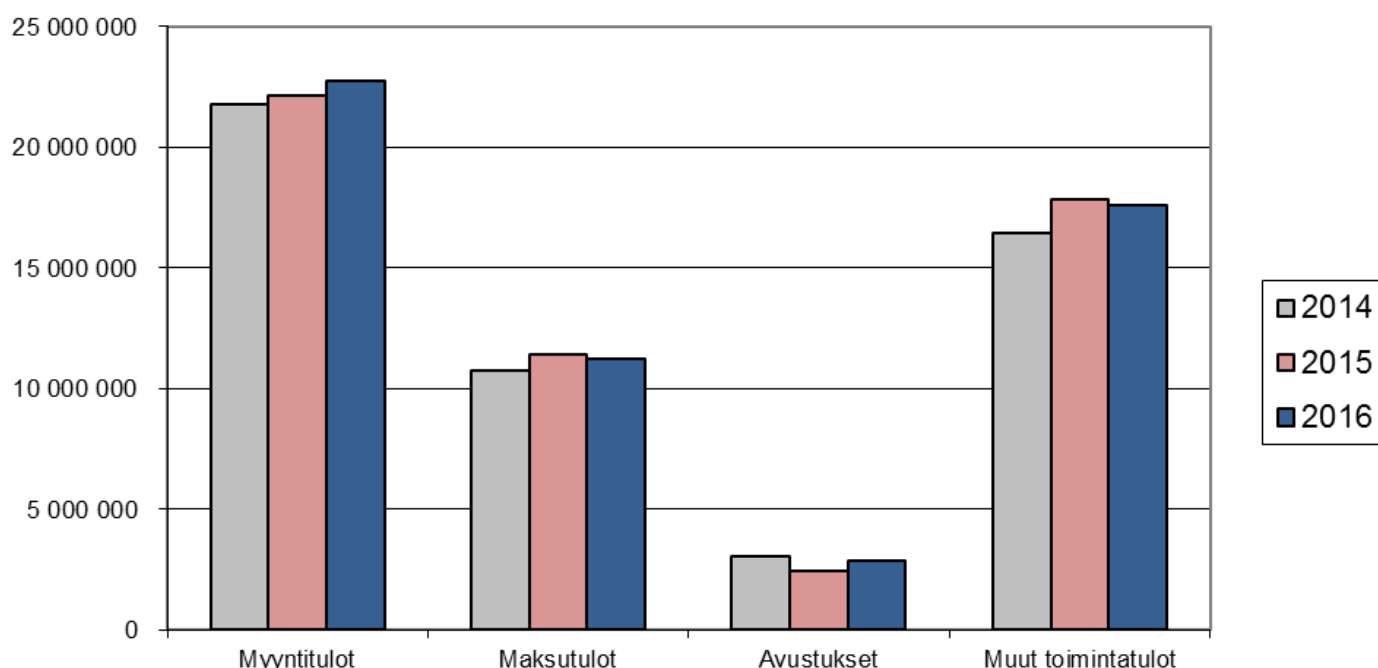
Seurausten vaikutuksia kuntatalouteen on tällä hetkellä mahdotonta arvioida. Eri ministeriöiden suunnittelemat muutokset vaikuttavat monin tavoin kunnissa ja kuntataloudessa. Tavoitteena on vähentää kuntien tehtäviä ja velvollisuuksia ja tehdä toiminnasta joustavampi, mutta tässä vaiheessa on mahdotonta antaa luotettavia arvioita taloudellisista seurauksista. Tarkoituksena on vahvistaa julkista taloutta miljardilla eurolla.

Toistaiseksi on epäselvää, miten tämä käytännössä toteutetaan.

Kestävyysvajeen vähentämiseksi on julkista taloutta tasapainotettava 4 miljardilla eurolla laskettuna vuoden 2019 tasosta.

Suomen BKT:n lasketaan vuonna 2015 kasvavan vain 0,2 %. Valtiovarainministeriön enusteessa oletetaan suhdanteiden kohentuvan hyvin varovaisesti toisen vuosipuoliskon aikana.

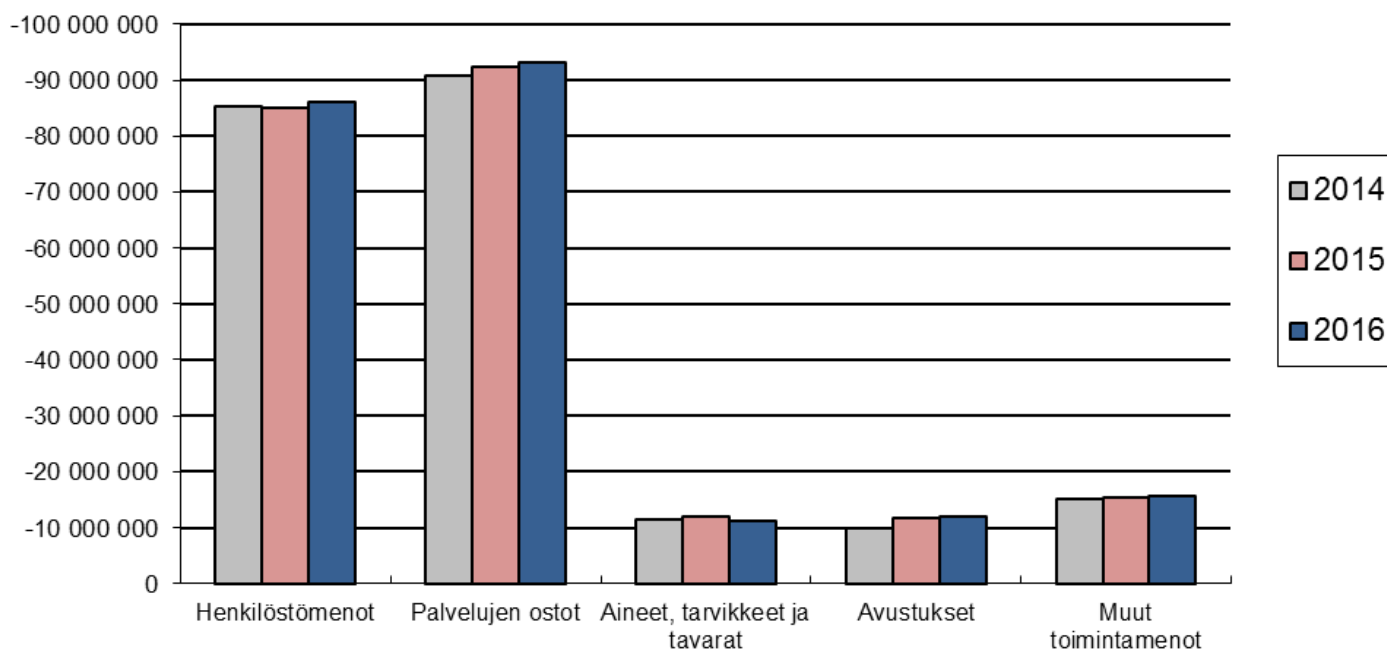
Käyttötulot Tilinpäätös 2014 Talousarvio 2015-2016

Käyttömenot

Tilinpäätös 2014

Talousarvio 2015-2016

Työssä olevien määrän lasketaan olevan 0,7 % edellisvuotta pienempi ja työttömyysasteen vuosikeskiarvon 9,6 %. Erityisen huolestuttavaa on pitkäaikaistyöttömyyden ja rakenteellisen työttömyyden nopea kasvu.

Kasvun vuonna 2016 ennustetaan olevan 1,6 %. Kasvu riippuu suuressa määrin siitä, että investointitoiminnan odotetaan vilkastuvan. Huolimatta siitä, että viennin odotetaan asteittain kasvavan, kasvaa tuonti enemmän kuin vienti kotimaisen kysynnän parantuessa.

Yksityinen kulutus kasvaa jonkin verran hitaammin kuin vuonna 2015 johtuen reaali-tilojen vaatimattomasta kehityksestä. Työttömyysasteen ennustetaan olevan 9,4 %. Raaseporin työttömyysaste on nyt 11 % ja mainittavaa muutosta ei ole odotettavissa vuoden 2016 aikana.

Yhtenä ongelmana on se, että tuottavuuden noustessa lisääntyy myös kysyntä, johtuen osin demografiasta ja osin palvelulle asetettävien laatuvaatimusten lisääntymisestä. Hallituksen peruspalveluohjelman mukaan väestötekijät lisäävät sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelujen kysyntää keskimäärin 1,6 %/vuosi kaudella 2010-2020.

Taluskasvun vuonna 2017 lasketaan olevan 1,4 % ja perustuvan kotimaiselle kysynnälle, koska nettoviennin vaikutus on yhä negatiivinen.

Suunnittelukauden kasvu tulee täten olemaan vaatimatonta ja julkistalous osoittaa yhä alijäämää vuosikymmenen loppuun asti, vaikkakin laajat sopeuttamistoimet kutistavat sitä. Tänä vuonna julkinen velka ylittää 60 % ja velka-suhde ei lähivuosien aikana muutu, vaikkakin sen kasvu hidastuu.

Vuonna 2014 kuntasektori saavutti neuvottelutuloksen kunnallisista virka- ja työehtosopimuksista vuosille 2014–2016. Työllisyys- ja kasvusopimuksen mukaan kunnallisten työehtosopimusten sopimuskausi on voimassa 31.1.2017 saakka ja kausi on kaksiosainen. Ensimmäinen osakausi päättyy vuoden 2015 lopussa ja siihen kuuluu kaksi sopimuksenmukaista korotusta.

Vuonna 2015 sopimuksen mukaiset korotukset toteutettiin pääosin 1.7.2015.

Sopimustenmukaisten korotusten keskimääräisen kustannusvaikutus on 0,4 %. Neuvotteluja toisen osakauden sopimusratkaisusta käydään parhaillaan, mutta tulos on epäselvä.

Kaupungin elinvoiman takaavat panostukset sisäänmuuttoon ja hyvään asuinympäristöön.

taloussuunnitelmassa, vuonna 2017 alijäämä on 4,3 miljoonaa euroa ja 2018 alijäämä on 2,1 miljoonaa euroa. Tämä merkitsee, että kumulatiivinen alijäämä tulee lisääntymään noin 13 miljoonasta 31.12.2015 noin 20 miljoonaan euroon 31.12.2018.

Toimialojen investointiehdotukset suunnittelu-kaudelle ovat 48 miljoonaa euroa ja valmistelun ehdotus kaupunginhallitukselle on 46,2 miljoonaa euroa. Vuonna 2016 päätty investointiehdotus kaupungin osalta 10,3 miljoonaan euroon netto ja Raaseporin Veden osalta 1,1 miljoonaan.

Kokonaisuutena nähtynä suhteellisen korkea investointitaso ja vuosikatteen alhainen taso, etenkin vuonna 2017, johtaa velkaantumisen kasvuun, kaikkiaan 32,9 miljoonaa euroa.

Taloussuunnitelma ei taloudellisesta näkökulmasta ole kestävä eikä kaupunki voi nykyisellä suunnitelmalla täyttää niitä vaatimuksia, jotka

Raaseporin talous, verot ja valtionosuudet

Yleistä

Ehdotus käyttötalousarvioksi 2016 osoittaa tilikaudelle 644 150 euron alijäämää.

Raaseporin Veden talousarvion lähtökohtana on 319 150 euron ylijäämä ja 963 300 euron alijäämä kaupungin omassa toiminnassa.

Rahoituksellisesti, verotuloja ja valtionosuuksia koskien, näyttää vuosi 2016 paremmalta kuin vuodet 2017–18. Tämä johtuu siitä, että valtionosuudet vuonna 2016 ovat tilapäisesti korkeammat johtuen valtion ja kuntien välisistä tasoituksista ja tietyistä kompensatiosta 78 korotettujen verovähennysten johdosta. Vuonna 2017 lasketaan valtionosuuksien tason laskevan yli 2 miljoonalla eurolla. Verotulot on laskettu lähtökohtana muuttumaton veroaste ja lisäys vuonna 2016 on vaatimaton, 0,2 %. Vuodelle 2017 lasketaan 0,5 % ja vuodelle 2018 3,5 % lisäys.

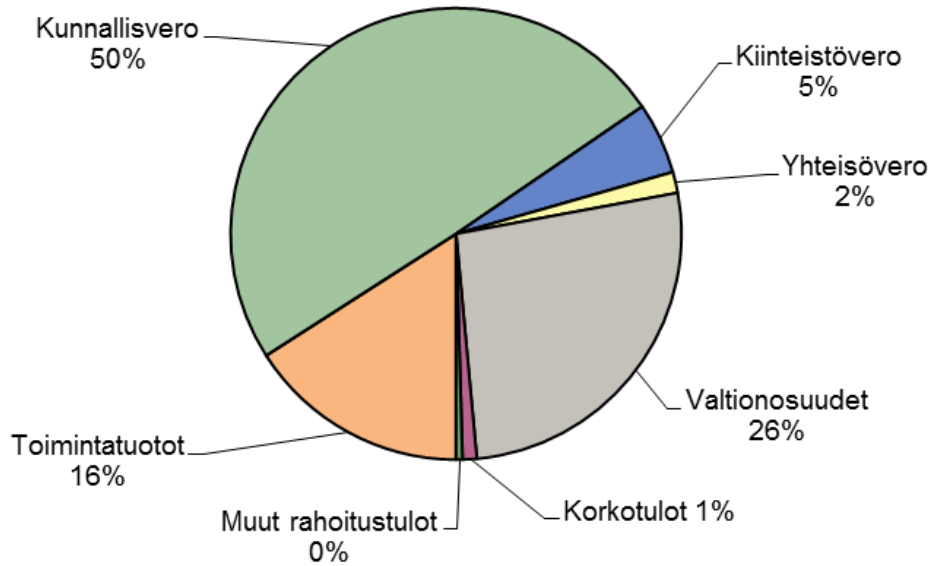
Vuosille 2017 ja 2018 on laskettu käyttötalousarvion korotus yhdellä prosentilla, koskien sekä tuloja että menoja. Pohjana on oletus, että toiminta jatkuu määrällisesti nykyisessä laajuudessaan. Heikon tulokehityksen pohjalta tämä johtaa alijäämään

Yhteispäivystys alkoi marraskuussa 2015. Hoidon kiinteistöt keskitetään LUS:iin.

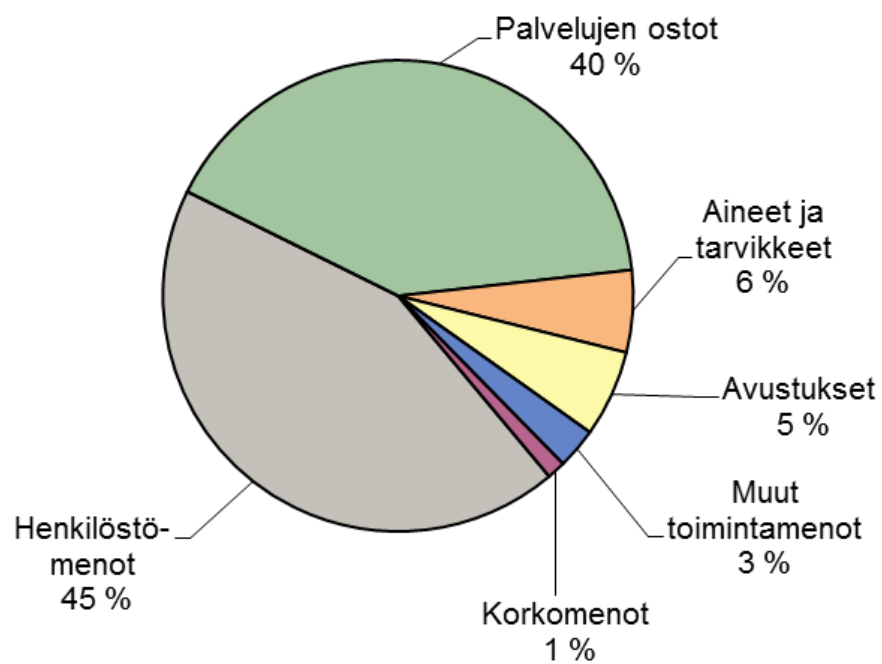
Tulolajit 2016

Ulkoiset

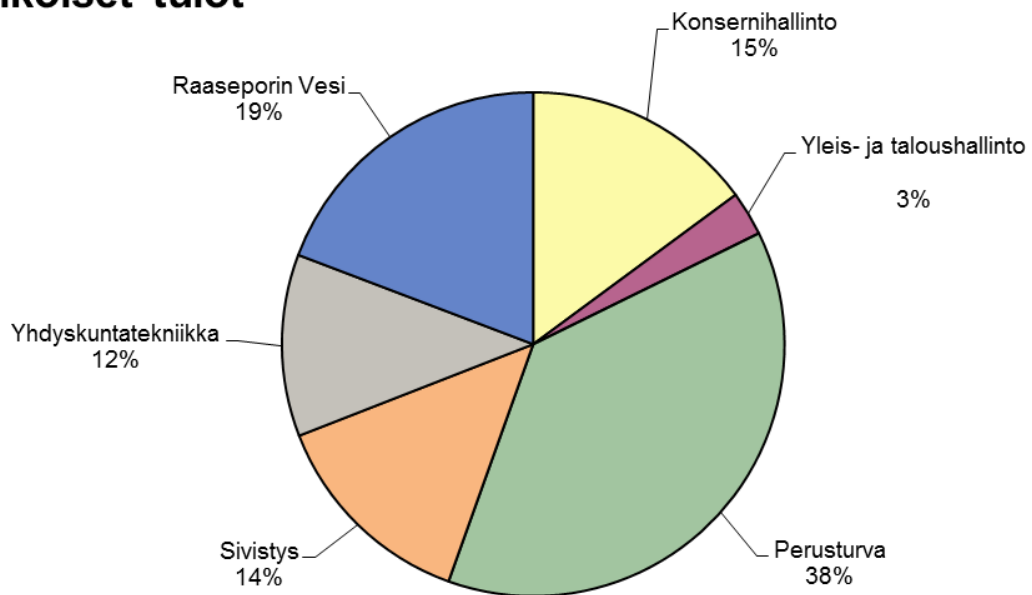

Menolajit 2016

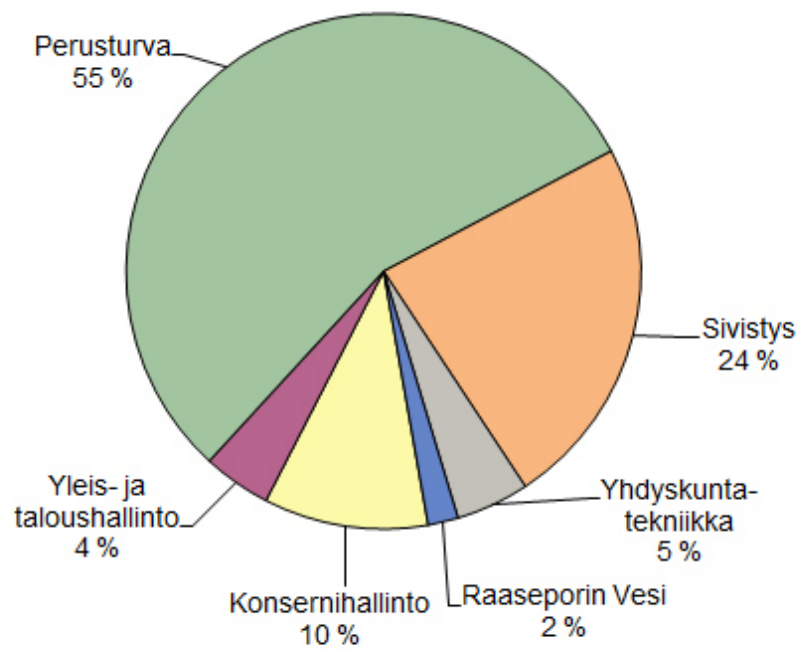
Ulkoiset

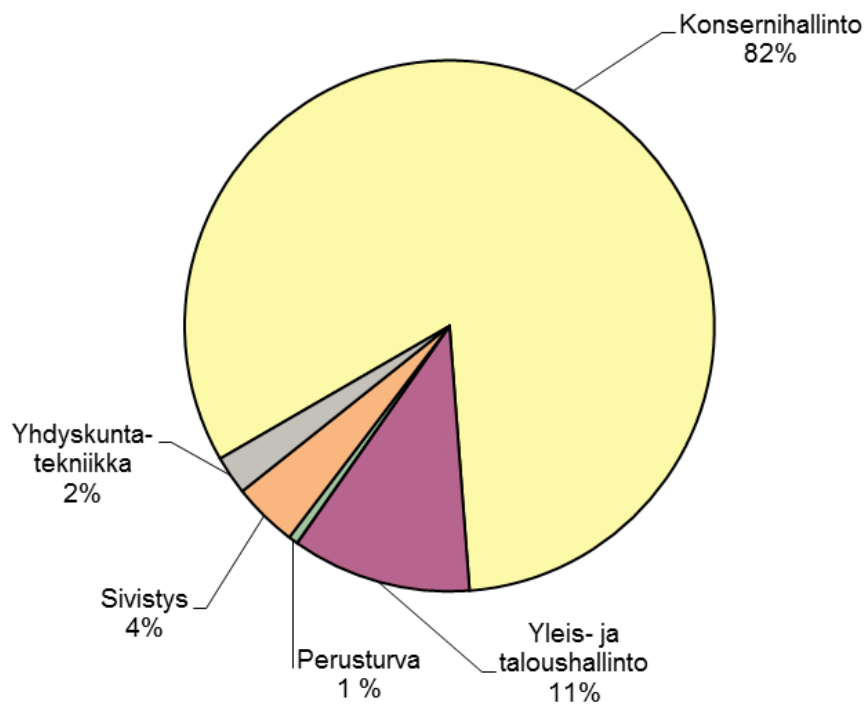
Ulkoiset tulot

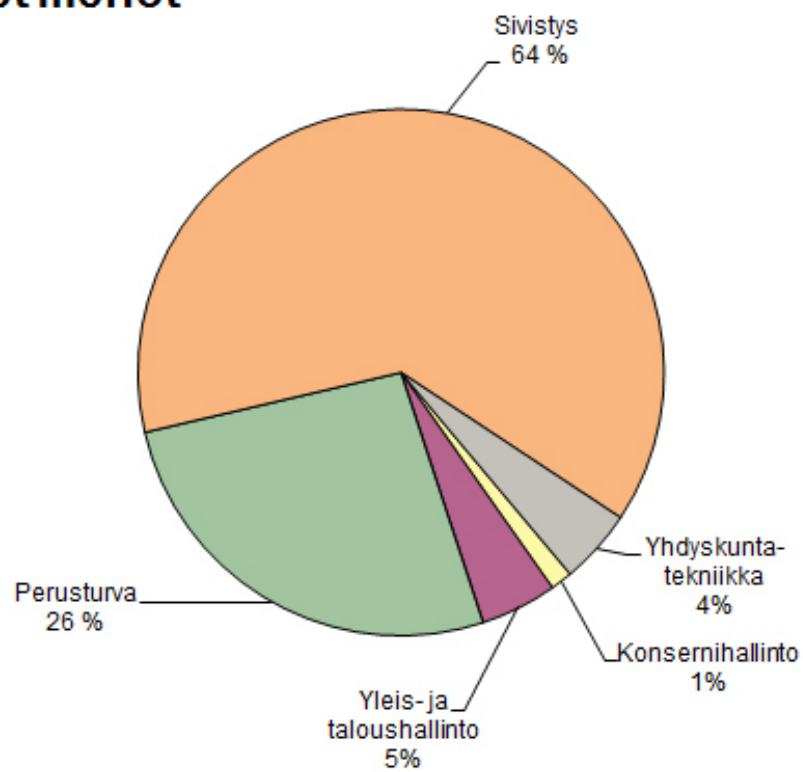
Ulkoiset menot

Sisäiset tulot

Sisäiset menot

uusi kunnallislaki asettaa talouden tasapainottamisen suhteen. Uusi toimenpideohjelma laaditaan keväällä 2016.

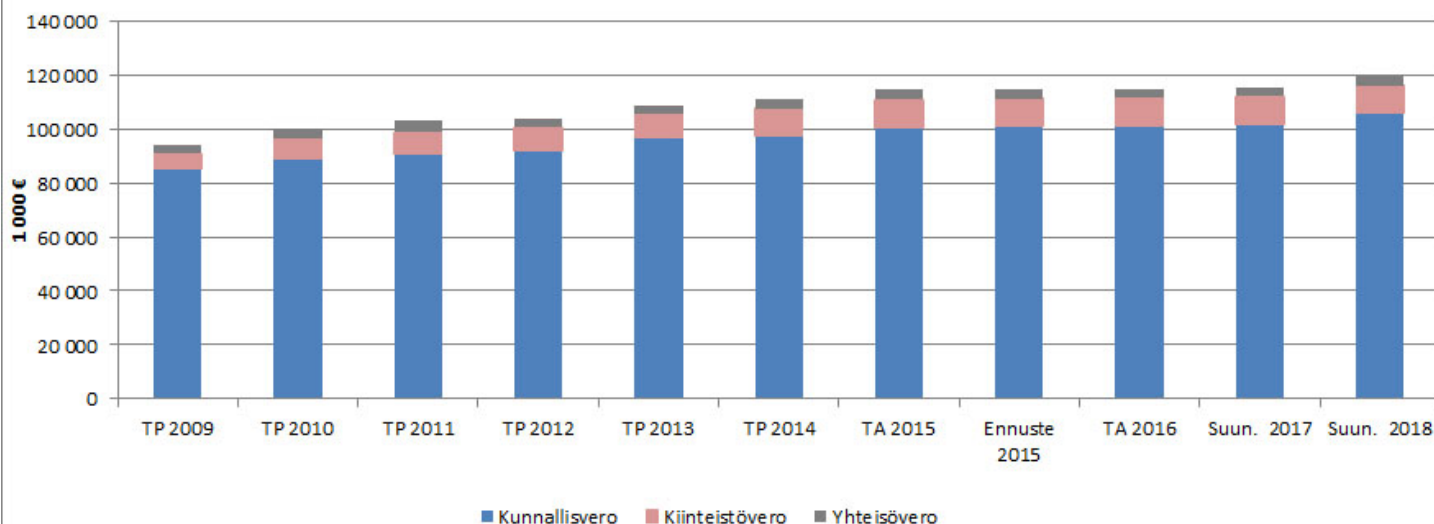
Ehdotus toimenpideohjelmaksi tulee olemaan eritelty ja sisältämään määrällisiä toiminnan ja palvelutason supistuksia, mikä on edellytyksenä talouden saamiseksi tasapainoon pidemmällä tähtäimellä. Myös investointivolyymiä ja -kohteita tulee tarkistaa ja supistaa.

Seudun erikoissairaanhoidon rakennemuutos on haaste Raaseporin kaupungille. Sairaanhoidon alueen toiminta keskitetään LänsiUudenmaan sairaalan yhteyteen tulevalle kampukselle. Alueella tuotettavien palveluiden volyyymi on jatkossakin sopeutettava kuntien (Hanko, Inkoo ja Raasepori) ja HUS:n yhteisiin tarpeisiin ja voimavaroihin.

Käyttötalousarviossa 2016 on poikkeuksellisia tekijöitä; henkilöstökulujen vähentäminen vapaaehtoisten toimenpiteiden tai lomautusten avulla. Valtuuston viimeksi huhtikuussa 2015 päivittämässä toimenpideohjelmassa on kuitenkin talouden sopeutustoimenpiteitä 3,1 miljoonalla eurolla vuonna 2016 ja vuonna 2017 lisäksi 1,5 miljoonalla eurolla. Päivitetty ja tarkempi toimenpideohjelma esitellään valtuustossa keväällä 2016. Samalla valmistellaan uusi hallintosääntö.

Kumulatiivinen alijäämä vuoden 2014 tilinpäätöksessä oli 12,5 miljoonaa euroa (436 euroa/asukas). Kuluvan vuoden ennuste per 30.9.2015 osoittaa 1,4 miljoonan euron alijäämää, budjetoituna oli 0,1 miljoonaa euron ylijäämää.

Verotulot tilinpäätös 2009 - suunnittelu 2018

%	2016	2015	2014	2013
Tuloveroaste	22,00	22,00	22,00	21,00
Kiinteistöveroasteet				
Yleinen	1,35	1,35	1,35	1,35
Vakituinen asunto	0,37	0,37	0,32	0,32
Voimalaitos	2,85	2,85	2,85	2,85
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00	0,00	0,00	0,00

Kaupungin velkataakan, liikelaitokset mukaan luettuna, arvioidaan olevan 4 230 euroa/asukas vuodenvaihteessa 2015-2016, mikä on 120 euroa enemmän kuin 31.12.2014. Vuoden 2015 talousarvio arvioi velkataakan asukasta kohti olevan 4 250 euroa. Velkataakan lasketaan vuonna 2016 kasvavan 4 4460 euroksi ja olevan vuoden vaihteessa 2016-2017 127 miljoonaa euroa.

Kaupungin kokonaiskorkokustannukset vuodelle 2016 arvioidaan 2,3 miljoonaksi euroksi, josta omaan toimintaan kohdistuu 2,4 miljoonaa euroa ja Raaseporin Veden toimintaan 0,2 miljoonaa euroa.

Luottoja, joihin koron nostolla voi olla suora vaikutus, on korkeintaan 24 miljoonaa euroa huomioiden tehdyt korkosuojasopimukset. Kun kyseisen lainakannan keskikorko on nyt 0,3 %, siitä koituu kaupungille 72 000 euron korkokulut.

Jos keskikorko nousisi 3 %-yksikköä, eli 3,3 prosenttiin, olisi lainojen korkorasite 0,8 miljoonaa euroa. Lisäys vastaa noin 0,2 %:a kunnallisverosta.

Verot ja valtionosuudet

Kunnallisveron kasvun arvioidaan tänä vuonna olevan 2.1 %. Vuonna 2016 veron lasketaan

lisääntyvän vain 0,6 %. Kasvu tulee riippumaan siitä, montako kuntaa nostaa veroprosenttiaan vuodelle 2016. Vuosien 2014 ja 2015 välillä veroprosentti nousi veroasteen korotusten seurauksena keskimäärin 0,10 prosenttiyksikköä 19,84 %:iin.

Palkkatulojen lasketaan nousevan 1,4 % vuosien 2015 ja 2016 välillä, kunnallisverotilitysten lisääntyessä vain 0,6 %. Syynä tilitysten heikkoon kasvuun ovat kunnallisverotuksen laajentuneet vähennykset, joiden odotetaan kasvavan 2 %.

Hallitusohjelman mukaan alentuminen korvataan valtionosuusjärjestelmällä.

Yleisen kiinteistöveron sekä vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveron laissa säädetyt ala- ja ylärajoja korotettiin vuodelle 2015. Yleisen kiinteistöveron osalta korotus rajoihin oli 0,2 prosenttiyksikköä. Alaraja on 0,8 % ja yläraja 1,55 %. Vakituiseen asumiseen käytettyjen rakennusten kiinteistöveron kohdalla korotus oli 0,05 prosenttiyksikköä. Alaraja on 0,37 % ja yläraja on 0,80 %. Hallituksen esityksessä kiinteistöveronlain muuttamiseksi 24.9.2015 ehdotetaan kolmea muutosta kiinteistöveroprosentin ylärajoihin vuodelle 2016.

Kun kyse on asuinrakennuksista, joita käytetään

Kaavoitus on tärkeä ohjaustyökalu kunnalle. Kuljetusyhteydet ovat ajankohtaisia.

muuhun tarkoitukseen kuin vakituiseen asumiseen, ehdotetaan kiinteistöveron ylärajan korottamista siten, että se voi olla enintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kunnan päättämä yläraja vakituiseen asumiseen käytettäville rakennuksille. Erotus saa tällä hetkellä olla korkeintaan 0,6 prosenttiyksikköä.

Voimalaitokseen kuuluville rakennuksille ja rakennelmille ehdotetaan ylärajan korottamista 2,85 prosentista 3,10 prosenttiin.

Rakentamattomille rakennuspaikoille ylärajaa ehdotetaan korotettavaksi 3,0 prosentista 4,0 prosenttiin.

Esityksessä ehdotetaan myös muutoksia kiinteistöverotukseen vuonna 2017. Yleiseen kiinteistöveroprosenttiin ja vakituiseen asumiseen käytettyjen kiinteistöjen kiinteistöveroprosenttiin ehdotetaan korotettuja vaihteluvälejä.

Yleisen kiinteistöveron vaihteluvälin ehdotetaan nousevan 0,80–1,55 prosentista 0,86–1,80 prosenttiin ja vaihteluväli vakituiseen asumiseen käytetyille kiinteistöille vastaavasti 0,37–0,80 prosentista 0,39–0,90 prosenttiin. Kuntien tulee siis viimeistään vuoden 2017 kiinteistöverotuksessa korottaa veroprosentteja vähintään uusille alarajoille.

Valtio on viime vuosina tilapäisesti korottanut kuntien osuutta yhteisöverosta 5 prosenttiyksikköä, mutta korotus poistuu vuodesta 2016 lukien.

Kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti on vuonna 2015 19,84 % (vuonna 2014 19,74 %).

Tuloveroprosentin aritmeettinen keskiarvo on 20,53 % (20,36 %), korkein veroprosentti on 22,50 % alimman veroprosentin ollessa 16,50 %.

Erilaisten vähennysten takia kuntien tuloveroprosentit (nimellinen veroaste) eivät vastaa kuntien todellista veroastetta; niin kutsuttu efektiivinen veroaste Raaseporissa vuonna 2015 on 16,08, ja maan keskiarvo on 14,88 %.

Tuloveroprosentti ehdotetaan vaikeasta vallitsevasta taloustilanteesta huolimatta pidettäväksi muuttumattomana 22,00 prosenttina. Verotulojen lasketaan vuonna 2015 nousevan 3,7 miljoonalla eurolla (3,4 %) vuoteen 2014 verrattuna ja ylittävät kuluvan vuoden talousarvion 0,2 miljoonalla eurolla. Vuosien 2015 ja 2016 välillä tuloveron lasketaan pysyvän ennallaan.

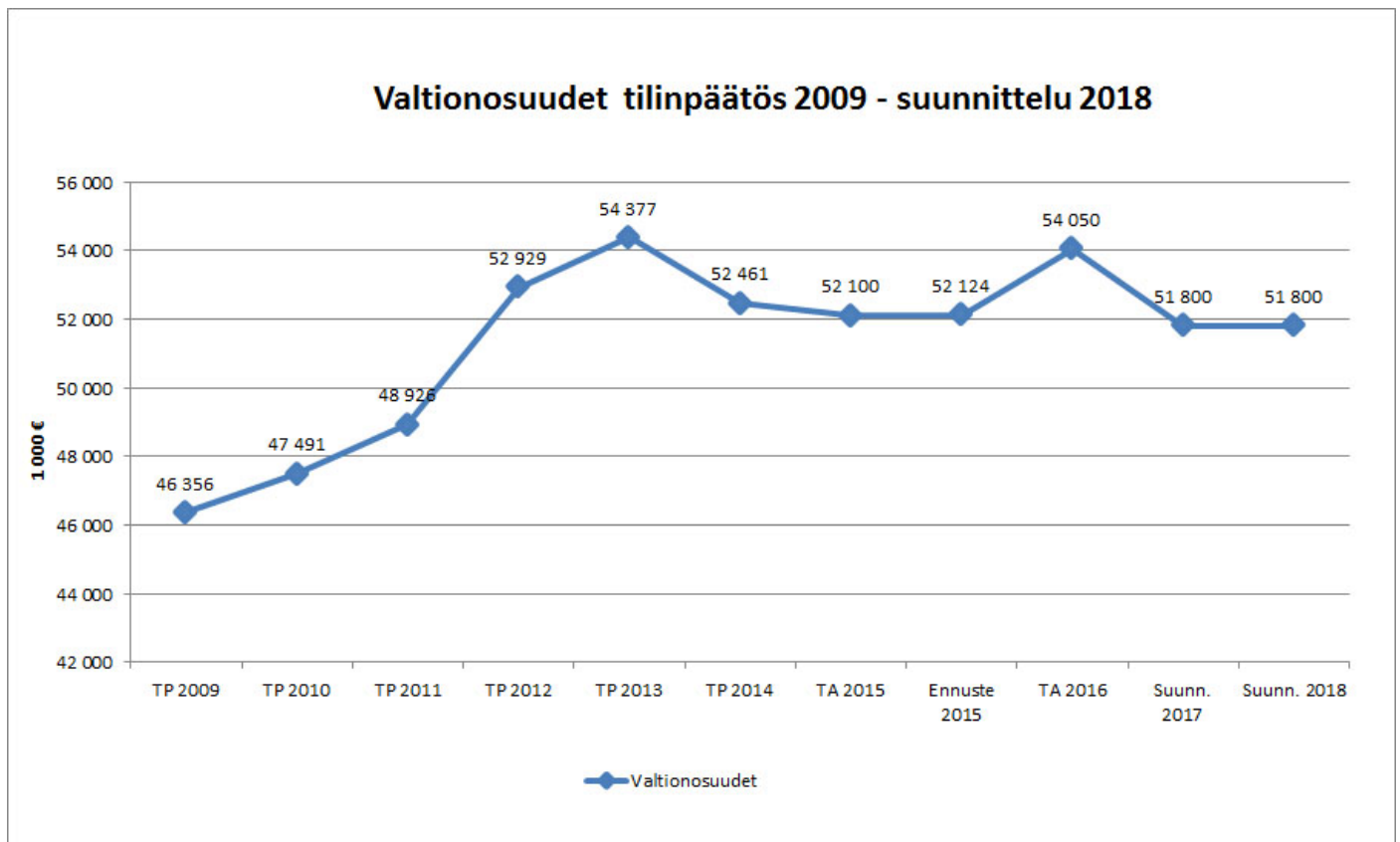
1 mil. euroa	2014	2015	2016	2017	2018
	TP	Ennuste	TA	Suunn.	Suunn.
Kunnallisvero	97,66	100,76	101,24	101,66	105,60
Yhteisvero	3,45	3,74	3,07	3,14	3,29
Kiinteistövero	9,85	10,39	10,45	10,59	10,51
Yhteensä	110,96	114,89	114,76	115,39	119,40

Ylhäällä taulukko verotulokehityksestä talous-suunnittelujaksolla.

Raaseporin valtionosuuksien lasketaan kasvavan 1,9 miljoonalla eurolla 54 miljoonaan euroon vuosien 2015 ja 2016 välillä. Lisäys johtuu

lopullisesta kustannusjaosta valtion ja kuntien välillä aikaisempien vuosien osalta ja kunnallisverotuksen vähennysten kompensoinneista.

Vuonna 2017 Raaseporin valtionosuuden lasketaan vähenevän 51,8 miljoonaan euroon, koska yllämainittu kertakorvaus ei sisälly summaan.

KAUPUNKI TYÖANTAJANA

(SIS. KUVAUKSEN HENKILÖTYÖVUOSIEN LASKEMISESTA)

Työnantajavastuu

Poliittisilla elimillä on kunnassa työnantajan rooli. Henkilöstöpolitiikkaa toteutetaan kaikissa poliittisissa elimissä. Työnantajan ja henkilökunnan yhteistyö määritetään laissa yhteistyöstä kunnallisen työnantajan ja työntekijän välillä. Yhteistyölain tarkoitusperä ja henkilöstöpolitiikan eri suuntaviivat ovat tärkeitä päätöksenteon rakenneosia.

Kaupunki työnantajana ja työllistäjänä

Uuden organisaation luomisprosessissa tulee olla mukana mm. työhyvinvointi, esimiesten työskentely ja kyky käsitellä konflikteja ovat olleet muutoksen onnistumiseen vaikuttavia kriittisiä tekijöitä.

Ajanjaksolle 2009–2013 on ollut erillinen henkilöstöstrategia. Ajanjaksolle 2014–2017 on laadittu henkilöstöpoliittinen toimintasuunnitelma. Toimintasuunnitelma on laadittu kaupungin strategiaa myötäillen.

Työterveys

Hyvinvoinnin edistämiseksi, työhyvinvoinnin vahvistamiseksi ja paremman työilmaston luomiseksi on Raaseporin kaupunki ajanjaksolla 2011–2013 yhteistyössä Kasnäsin Saariston työhyvinvointiakatemian toteuttanut FEELITyöterveysprojektin.

Hankkeen osarahoittajana toimi työsuojelurahasto. Hankkeen tulokset arvioitiin vuoden 2014 aikana. Metal-Age metodin ja KIVAkyselyn parissa tapahtuva työskentely jatkuu vuonna 2016 viidellä uudella ryhmällä.

Työsuojelu

Työsuojelun tavoitteena on turvallinen ja varma työpaikka. Työsuojelu muodostuu niistä tekijöistä, jotka saavat työntekijän tuntemaan työpaikkansa turvalliseksi ja voimaan siellä hyvin. Hyvän työsuojelutyön tuloksena voi olla parempi työkyky, parantunut viihtyminen työssä ja työmotivaatio, pienentynyt työtapaturmariski,

Asiakaspalvelu kuuluu kunnan arkipäivään.

vähentyneet sairauspoissaolot, vähentyneet työkyvyttömyyseläkekustannukset, työn laatu ja siten asiakkaan saama parempi palvelu.

Oppisopimukset

Kaupunki tekee joka vuosi oppisopimuksia varmistaakseen pätevän henkilökunnan saannin. Tämä koskee ensi sijassa lasten päivähoitoa ja vanhusten huoltoa, mutta myös muita aloja.

Oppisopimukset ovat yleensä 2–3-vuotisia, ja useimmat oppisopimusoppilaat palkataan koulutuksen päätyttyä. Kaupungilla on jatkuvasti 15–20 oppisopimusoppilasta ja tavoitteena on solmia vähintään 4–5 uutta oppisopimusta vuosittain.

Kesätyöt

Osana pyrkimystä luoda mielekästä työllistymistä nuorisolle ja markkinoida kaupunkia työnantajana palkkaa Raaseporin kaupunki 100 nuorta kesällä 2016. Näistä 40 on oltava alle 18-vuotiata.

Kesätyöseteli

Auttaakseen nuorisoa saamaan kesätöitä ja estääkseen nuoria syrjäytymästä kaupunki antaa vuonna 2016 kesätyösetelin kaikille raaseporilaisille nuorille, jotka täyttävät 16 vuotta vuoden 2016 aikana. Setelin arvo on 400 €. Nuoret voivat kesätyösetelin avulla hakea töitä yrityksissä, yhdistyksissä, organisaatioissa, kerhoissa, säätiöissä ja seurakunnissa (työnantajalla täytyy olla Y-tunnus).

Henkilöstövähennykset

Kaupunginhallitus antoi 5.10.2015 § 424 yhteistyökomitealle tehtäväksi aloittaa yhteystoimintamenettely henkilökunnan kanssa tarkoituksena sopeuttaa vuoden 2016 aikana perusturvan ja SP-keittiön henkilöstövolyyymiä korkeintaan 40 henkilötyövuodella.

Vuosina 2014–2015 henkilöstöä on vähennetty noin 125 henkilötyövuodella yhteistoimintamenettelyn seurauksena. Toimenpideohjelman alkuperäisenä tavoitteena oli vähentää yhteensä 100 henkilötyövuotta.

Henkilötyövuodet

Talousarvion toimialalomakkeessa käydään läpi henkilötyövuosien määrä. Ne on laskettu seuraavasti:

■ Yleis- ja konsernihallinnossa sekä yhdyskuntateknisellä toimialalla henkilötyövuosien määrä on laskettu henkilöstökuluihin budjetoitujen määrärahojen pohjalta. Lähtökohtana on käytetty palkkaliitteitä.

■ Perusturvatoimialalla henkilötyövuosien määrä on laskettu henkilöstökuluihin budjetoitujen määrärahojen pohjalta. Laskelman pohjana on kyseisen ammattiryhmän ja työehtosopimuksen keskipalkat. Taulukosta ilmenee erikseen henkilötyövuodet, jotka ovat syntyneet toiminnan ottamisesta tai uudelleen järjestämisestä.

■ Sivistystoimialalla henkilötyövuosien määrä on laskettu henkilöstökuluihin budjetoitujen määrärahojen pohjalta. Lähtökohtana on käytetty palkkaliitteitä. Poikkeuksena on perusopetus ja lukio, joissa nk. ylituntien laskeminen tehdään erikseen ja muunnetaan lasketuiksi henkilötyövuosiksi. Ylitunnit kompensoivat ensi kädessä osa-aikaisia virkoja.

Loput ylitunnit muunnetaan henkilötyövuosiksi seuraavasti:

vk 1-6: 24 ylituntia = 1 henkilötyövuosi

vk 7-9 ja lukio: 21 ylituntia = 1 henkilötyövuosi

INVESTOINNIT TALOUSARVIOSSA

Investointipaineet ovat jatkuvasti suuria. Toimialojen ehdotukset nettoinvestoinneiksi kaudelle 2016–2018 ovat yhteensä 46,1 miljoonaa, jakautuneena 13,3 miljoonaan vuonna 2016, 21,2 miljoonaan vuonna 2017 ja 11,6 miljoonaan euroon vuonna 2018.

Ehdotusta on valmistelussa pienennetty 44,1 miljoonaan euroon ja jakautuma on 11,5 miljoonaa 2016, 15,8 miljoonaa 2017 ja 16,7 miljoonaa 2018.

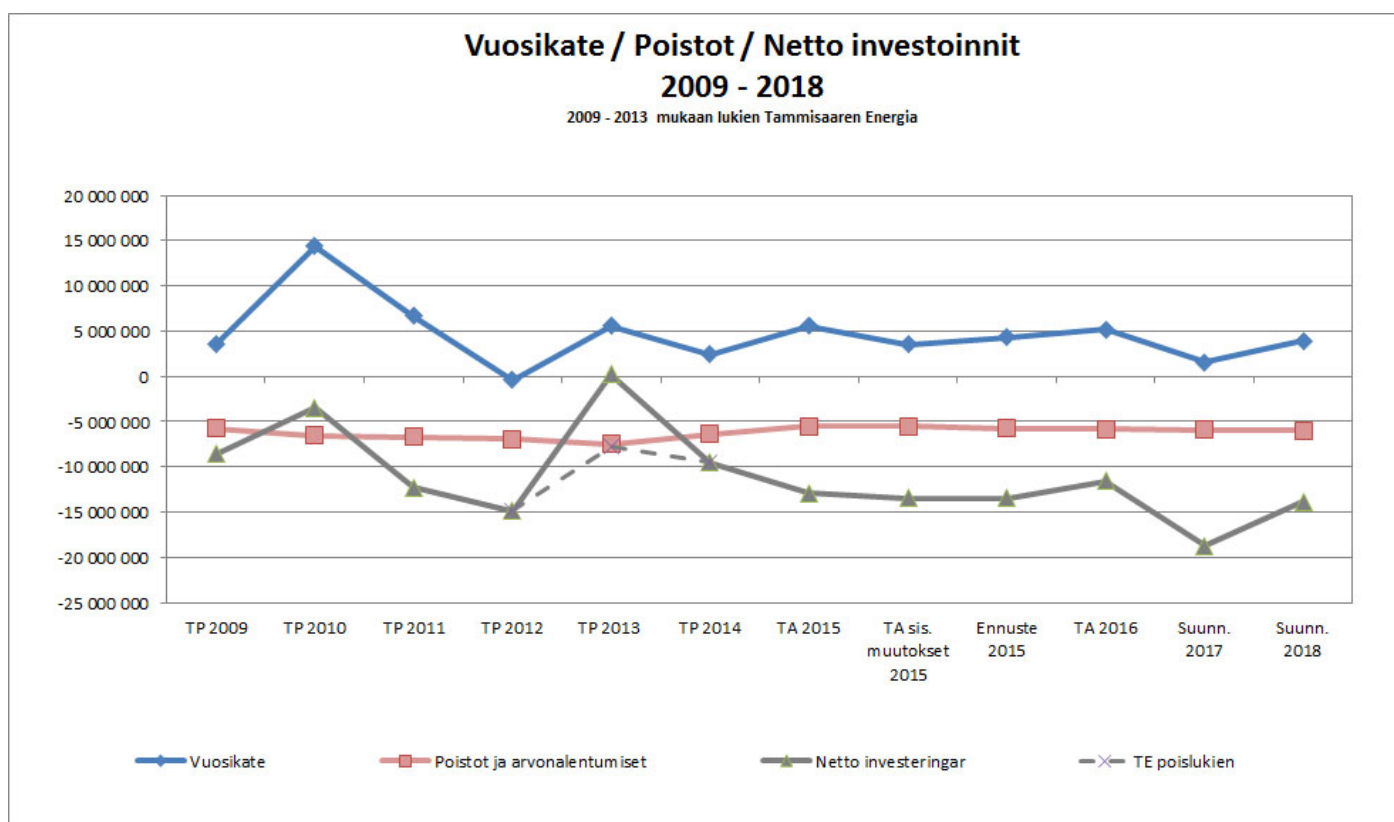
Kokonaisuutena nähtynä suhteellisen korkea investointitaso ja vuosikatteen alhainen taso, etenkin vuonna 2017, johtaa velkaantumisen kasvuun, kaikkiaan 32,9 miljoonaa euroa. Investointitalousarviossa on erä ”Hallinnon ja palvelujen tilat”, jotka on yhdistetty kokonaismäärärahasiksi. Kyse on perusparannuksista,

jotka eritellään siinä yhteydessä kun toimenpideohjelma viedään valtuuston käsittelyyn.

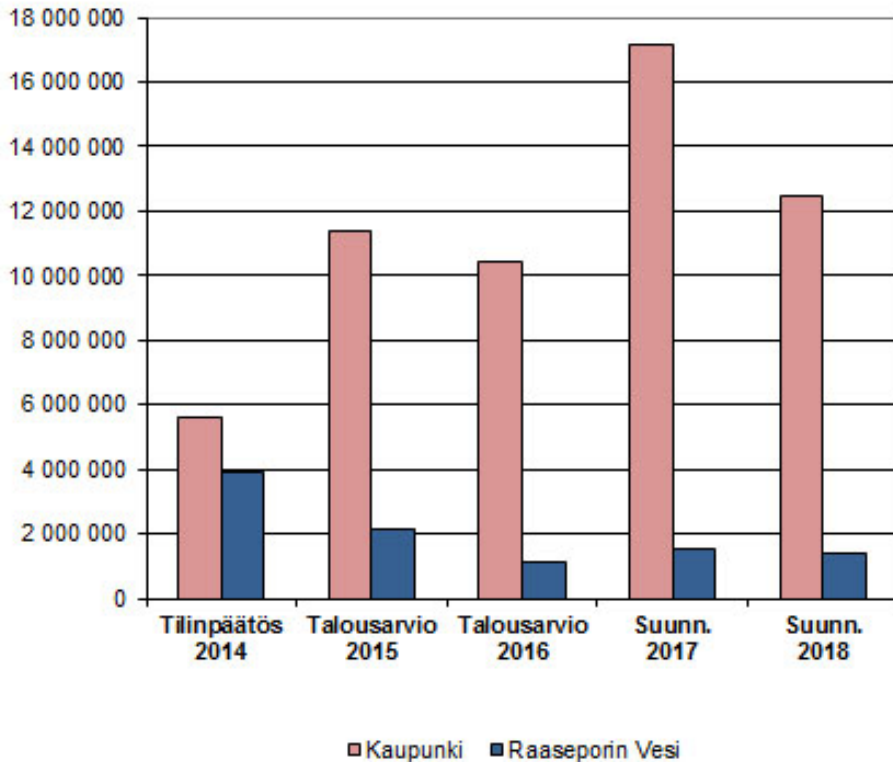
Toinen vastaava erä on ”Raaseporin kouluverkko”, josta tehdään selvitys kevään 2016 aikana ja mikä sekin tarkennetaan myöhemmässä vaiheessa.

Uusinvestointeja tehdään päiväkoteihin Tammisaarella 2016, kokonaiskustannukset 2,6 miljoonaa euroa ja Karjaan keskustassa 2017–2018, 3 miljoonaa euroa. Molemmat hankkeet korvaavat pienempiä, osittain vuokrattuja päiväkotitiloja ja nostavat toiminnan tehokkuutta.

Liikenneväyliin ja liikennejärjestelyihin sekä liikenneturvallisuusjärjestelyihin on otettu yhteensä 6,1 miljoonaa euroa vuosina 2016–2018. Lisäksi on yhteensä 2,6 miljoonan euron

Nettoinvestoinnit Kaupunki - Raaseporin Vesi

määräraha Karjaan rautatiesillan saneeraukseen ja 0,3 miljoonaa euroa Ratakadun perusparannukseen vuonna 2017.

Kunnallistekniseen suunnitteluun ja asuinalueiden laajennuksiin on varattu yhteensä 1,5 miljoonaa euroa.

Tammisaaren keskusentän kunnostus toteutetaan 2016 ja nettokustannukset ovat 0,4 miljoonaa euroa. Osa määrärahasta varataan korvaavan alueen järjestämiseksi yleisurheilun heittolajeille. Karjaan urheiluhalli saa uuden lattiapinnoitteen vuonna 2016.

Tällä hetkellä on käynnissä yhteensä 15 miljoonan euron investoinnit uuteen vanhusten asumiseen ja paloasemaan Karjaalla. Rahoitus tapahtuu kiinteistöleasing-sopimuksella, eikä sitä kirjata kaupungin taseeseen. Kyse on kiinteistöistä, joiden käyttö- ja pääomakustannukset rahoitetaan vuokratuloin.

Samaa mallia sovelletaan investoinnissa ent. Tammisaaren terveyskeskuksen muutosrakentamisessa, lähinnä HUS:n psykiatrisen hoidon tarpeisiin. Investoinnin lasketaan maksavan 7,4 miljoonaa ja HUS:n kanssa on tehty 30-vuoden vuokrasopimus.

Kouluverkko on tarkastelun kohteena vuonna 2016.

LIKELAITOKSET JA KONSERNIYHTIÖT

Raaseporin Vesi - liikelaitos

Toiminta ja tavoitteet

Raaseporin Vesi tuottaa vesihuoltopalveluja Raaseporin asukkaille ja yrityksille. Kaupunginvaltuuston hyväksymällä toiminta-alueella on noin 6 700 kiinteistöä, jotka on liitetty vesihuoltoon.

Toiminta rahoitetaan kokonaan asiakkaiden suorittamilla maksuilla. Sijoitetun pääoman tuottovaatimus on 6 % ja korvaus kaupungille tämän kriteerin pohjalta on 600 000 € vuonna 2016.

Tilikaudella 2016 laitokselta odotetaan 319 150 euron tuottoa.

Tavoitteena on käyttövarma, energiatehokas vesihuolto, joka hallitsee riskit raakavesilähteistä puhdistetun jäteveden purkupaikoille, mikä käytännössä tarkoittaa toiminnan keskittämistä suurempiin yksiköihin, joissa on varmempi tekniikka ja parannettu kaukoseuranta.

Talousarviovuoden aikana kunnallistekniikkaa laajennetaan uusilla kaava-alueilla tarpeen mukaan. Tekniikkaa täydennetään Skåldössä Skärhallan ja Baggön välisellä osuudella.

Karjaan vesitornin saneerauksen suunnittelu aloitetaan. Veden laadun parantamiseksi jatketaan UV-lamppujen asennusta vedenottamoilla.

Jätevesiverkon vuotovesitutkimusta jatketaan vuotovesimäärien vähentämiseksi ja jätevedenpuhdistamon typenpoiston parantamiseksi. Skeppsholmenin puhdistamon typenpoisto erikoistarkastetaan. Johtoverkon saneeraus jatkuu.

Riskianalyysi

Laitoksen riskikohteita ovat vedenottamot, johtoverkot, vesitornit ja jätevedenpuhdistamot. Ilkivalta, onnettomuudet ja inhimilliset erehdykset voivat johtaa veden laadun huonon-

emiseen ja pahimmassa tapauksessa katkoon vesihuollossa, mikä vaikuttaa suoraan veden kuluttajiin, kun taas vastaavat riskit jäteveden käsittelyssä vaikuttavat ympäristöön.

Riskejä minimoidaan uudistuneella tekniikalla, hälytysjärjestelmällä, kaukoseurannalla sekä kouluttamalla henkilökuntaa. Poikkeusolosuhteissa noudatetaan päivitettyä valmiussuunnitelmaa.

Tammisaaren Energia Oy

Tammisaaren Energia liikelaitoksen toiminta myytiin 31.12.2013 Tammisaaren Energia Oy:lle. Kaupasta saatiin 18,8 miljoonan euron myyntivoitto.

Kaupunki omistaa Tammisaaren Energia Oy:n 100 %:sti. Yhtiöllä on oma sähköverkko Tammisaaren keskustassa sekä kaukolämpöverkko Tammisaarella, Karjaalla ja Pohjassa. Tammisaaren Energia myy sähköä koko maahan ja urakointipalveluita koko läntiselle Uudellemaalle. Lisäksi Tammisaaren Energia omistaa oman sähkötuotannon Tammisaarella ja osuuksia voimalaitoksista muualla Suomessa, etupäässä tuulivoimaa.

Tammisaaren Energia on tuottava yritys, joka maksaa 1,9 miljoonaa euroa korkoa kaupungille vuonna 2016 ja lyhentää 1 miljoonalla eurolla sitä 33 miljoonan euron lainaa, jonka yhtiö nosti kaupungilta yhtiöittämisen yhteydessä. Yhtiö investoi lisäksi vuosittain 2–3 miljoonaa euroa toiminnan kehittämiseen läntisellä Uudellamaalla. Yhtiö tekee positiivista tulosta ja sillä on ollut mahdollisuus alentaa energiamaksujaan viimeisten vuosien aikana.

Tammisaaren Energia on strategiansa mukaisesti tehnyt työtä nykyaikaistaakseen ja tehos-

taakseen toimintaansa. Yhtiö työstää myös aktiivisesti uusien sähköalan tuotteiden kehittämistä, kuten sähköautojen latauspalveluja, aurinkoenergiaa, LED-valaistusta jne.

Strategiansa mukaan Tammisaaren Energia työskentelee koko länsiuusmaalaisen seudun elinvoiman hyväksi tarjoamalla kilpailukykyisiä energiahintoja ja palveluita. Alueen asukkaiden tulee tuntea, että yhtiö on "oma energiayhtiömme".

Vuokrataloyhtiöt

Vuokrataloyhtiöiden uudelleenjärjestelyt ja fuusiot Karjaalla, Pohjassa ja Mustiolla jatkuvat. Kaupunki omistaa tällä hetkellä 10 asunto- ja kiinteistöyhtiötä (tytäryhteisöä), joista kaksi on suoritustilassa.

Yhtiöiden määrä vähenee portaittain kolmeen fuusioiden, likvidoinnin ja myynnin kautta.

Raaseporin Vuokra-asunnot Oy toimii isännöit-

sijäyhtiönä ja myy isännöitsijä- ja kiinteistönhoitopalveluja muille yhtiöille.

Seitsemän kiinteistöyhtiötä on fuusioitu Koy Dönsbyksi, ja yhtiöiden Koy Karjaan kaupungin vuokratalot, Koy Koskenkylänraitti, Koy Bäljarsinpuisto ja Fab Tranan fuusiointi yhdeksi yhtiöksi on menneillään. Koy Pohjantie jää toistaiseksi erilliseksi yhtiöksi, mutta kysymys fuusiosta jonkun muun yhtiön kanssa tulee ajankohtaiseksi 2016.

Konserniohje

Kaupunginvaltuusto hyväksyi vuonna 2014 Raaseporin kaupungin uuden konserniohjeen.

Ohje tullaan päivittämään vuoden 2016 toisella puoliskolla, sen jälkeen kun valtuusto on hyväksynyt uuden hallintosäännön.

Tammisaaren Energian voimalaitos sisältä.

